

اهداء

Q0fɣk† jžfɣk† ž† Qʁλ

kYèÀtāš öÄEGp j ā žlñ ʔŶž yYĒōāš gYŌōāš ktĀHōā āó ! ÁŁΣā

:BŰ ŌŁHōā āóŁ BÁŁŰ

Ž ! ā ōĀŰŰ ĞĖĖΣā ʁŋŰ ázDZōā āóŁ Ž j ĀĒpŰ ʔYdŰ BŰ ŰğāzǝÁēōāš ġāzYŌōĀē †QpĀžŰš ŸóĀ ġóĀpŰš †Qēó dŋŋ
.ĜĖzĀHōāš ĞHuŌōĀē ōĀēŋŰš ōĀŁž

.ĈĀžóš ! ā ɸTÁğ ĈĀŌōā ŷŰ ɸĖŶž ĀpŰ Āŋŋ BŰ †ŶōšŰš dzĀĀŌōā †Ĥŋŋ †ŁŶžš ʁŶĖĖē Ž ÁŌē ŌŁž dŋŋ BŰ

B ! ā ŁŋāāŰ žāznŰš žznŰš dŋŋ Ōō óhŷā dzšó BŰ

مهدي
مهدي

سَلَامٌ وَتَقْدِيرٌ
بِأَمْرِ الْمَلِكِ

āŃŁ žĀĀz ŗŮĴā áĒèş ŗĒŁş ƒŸñ BŎŏā ktĀĤŏā āŃ ! ā ĀŎĬŮ
ŗŦŦĀŦāş ŗĒŦŦā ž āKžŏ ĒŁŮ ŮŦŎĒzzĵş ƒŦžĤā ŎŁĤŏā

ŎŖĀĴ BŎŏā "BĀĬŦĥ ĒĀz" æĀŦĒĵā BŮ ōĀžŏāş ĀŎĬŏā ŎŏĀŦ ŷĒŎŦ
ĒŦDZ đŦĥ ƒŏŦā ĀŦĥ ŗŸžş ŬŎŏā ƒĀŮž ŗŸžş ŎŁĤŏā āŃŁ ŗŸž žĀĀĬŦĀā
ŦĀĀĒĒ ĴāĀĒĥ ž ƒŏ ! ā ƒŸĤDZ

ĀŦĒžĀè BŎŏā "BĀĒzā ĀŎā žĀŮ" æĀŦĒĵā BŮ ŎĀzā ĀŎĬŏā ŷĒŎŦ ĀŁŏ
gĀŏŦŦā ƒŎŁ āĀĒžŮ ž

ĀāĀzā ġŦĀŎĵā ĠĀŏş ōĀĤŎ ĀŎĬŏā ŷĒŎŦ ĴŮ ŗĒĤŦ Ŧ ĀŁŏ

ŎŁĤŏā āŃŁ ŷĀŦŦ ĒĒĤā đŦĥ şŮ ĒĒĀş đŦĥ ĀŦĒžĀè đŦĥ Ŏŏş

āzŸĀŎĴ đĀŎŏā "ŦĀŏ đā đĀĒŏā ōĒşş ŦŦĀè" Ŧĵā BŮ ĀŎĬŏā ŷĒŎŦ ĀŁŏ
gĀŏŦŦā ƒŎŁ ĠĤDzĀĀŦş ĠĀŦŎŏ

I FĪNJĒDŽIĒS ZĒNĪZ

hÜ02TllE !5p	I FÜÜTnjÜÄDZllE hÜDZ0F5
	ZöplkÄ Z#T
	C'fþnjÜf
	KöÖÄkordz!f Σ 2nj5
	ýÄfþñ!f †dzFGp
	ýG#TÜf †dzFGp
0	 †dzpldz
Y	 † o'hu!f †ö!G#Tq
Y	 †öZ2s!f †ñf lÜf
Y	 †ö l öf2!f †ö u 2s!f
W	 † l f2p!f †ödzNj0
W	 YÄu Ädz!f ZGökP f YGhu l 0
W	 † l f2p!f Z fþNj0
þ	 † o'hu!f Dö l Ik
FNJ#FDZ0q0†2ENj üfT†ÜENj !ÚYÜE FÜWnjllnjðl† þNjU† :üNjÜE üT2llE	
2	0ñNjDZ†
3	 † 0fT0llENj þNjU†llE Ü!NjNj2DZllE:üfT†ÜENj !ÚYÜE FÜWnjllnjðl† :üNjÜE K0öDZllE
3	 ýG T kÜfÄ DzÜZÜf GönÄ!Älj#k ZöZzk :ýÄÜf YÜÖDZ!f
5	 ýG T kÜfÄ DzÜZÜf GönÄ!Älj#k ZÄÖKÄ l†Tlj :ÖljGÄ!f YÜÖDZ!f
8	 ýG T kÜfÄ DzÜZÜf GönÄ!Älj#k K/zödzdZÄ † fG T P : † !GÄ!f YÜÖDZ!f
13	 ýG T kÜfÄ DzÜZÜf GönÄ!Älj#k K GönGñöfÄ K Gönü l :yñf2!f YÜÖDZ!f
17	 FNJ#FDZ0q0†2ENj üfT†ÜENj !ÚYÜE FÜWnjllnjðl† 0ENjðc : l ðfklE K0GÖZllE
17	 ZT Gñdz!f ÖFG u s!f † hu!fÄ †öZGlj T !f ZGözpÜf GönÄ!Älj#k :ýÄÜf YÜÖDZ!f
23	 †öFÄu!f † f2pÜf GönÄ!Älj#kÄ Kl#kÄöpös!f ÜK l#köüklf :ÖljGÄ!f YÜÖDZ!f
25	 KlzkljÜfÄ †öljÄ2k#!Üf K Ghu l G0!f GönÄ!Älj#k : † !GÄ!f YÜÖDZ!f
34	 Lj#FDZ0q0†2ENj ünjdZ0DZllE Z#FNJllE :KllfkllE K0GÖZllE

فهرس المحتويات

34	(ýĠlĵ!f 2 kĠnj!f) ýĀđžođž!f 2 kĠnj!f 2 ōžzk :ýĀŪf ýŵŵđž!f
35	 ýĠlĵ!f 2 kĠnj!f ýĠŋđ :ŌĵĠ!f ýŵŵđž!f
36	 NĵĠŌhŵĠĀ ýĠlĵ!f 2 kĠnj!f KĠđžpP : †!Ġ!f ýŵŵđž!f
37	 †!Ġlĵ!f ýĠT kŪf lānjŪ †ŵŵŵ!f 2 ĠĀŪf :ýŵf2!f ýŵŵđž!f
hŵŵđž hŵlFINj pāēRŵŵē I ŪFTē hŵŵēqŵđž hŵēpā :ĪđfKŵē ūTŽŵē	
42	 pŋjđžk
43	 - hŵŵđž - hŵlFINj pāēRŵŵē I ŪFTē !ŵq† :ūnjŪē KēŌđžŵē
43	 - †ŵđž - †!ĠĀ 2fzē!f KŪĠT kĵ 2 ōžkĀ lāTĵĀ Ūtođž! : ýĀŪf ýŵŵđž!f
45	 ĠnjKĠđžpP ŪžŽĀ †lĵđž!f Nŵ ŵĀĠk ĩR!f ŵĠTĵ!f †žŵŵ :ŌĵĠ!f ýŵŵđž!f
46	 2fzē!f KŪĠT kĵ †lĵđž 2 fŋjđ : †!Ġ!f ýŵŵđž!f
47	 †lĵđžŵ! Ōđžŵĵkĵ!f ýŵŋj!f :ýŵf2!f ýŵŵđž!f
51	- hŵŵđž hŵlFINj - pāēRŵŵē I ŪFTē ŵđž đžnjđžfŵđžŵē Ūhŵēpāŵē ŵđžŵđž :ĪđfKŵē KēŌđžŵē I Īpŵŵēnj I ĠfKŵē Ɛfŵŵē I fđžqđ Īž
51	 †lĵp!f †ĵžĀ yāžkŋđž :ýĀŪf ýŵŵđž!f
53	 †ŵĵfŵđž!f †lĵp!f KfĀŵP :ŌĵĠ!f ýŵŵđž!f
53	 †ŵĠTŵŪf †ŋĠžđž!f ýŵĠĵđ : †!Ġ!f ýŵŵđž!f
55	 hŵŵēqŵđžŵē hŵēpāŵē Āāfŵē ūŵŵē :KŵfKŵē KēŌđžŵē
55	 †lĵp!f †ĵž 2 TĀ :ýĀŪf ýŵŵđž!f
60	 KĠĵĠŵŵ!f ýŵŵŵĀ Ɛŵžk :ŌĵĠ!f ýŵŵđž!f
65	 †lĵp!f KĠŵŵž!f 2ĠŵkP : †!Ġ!f ýŵŵđž!f
68	 †đžkĠP!f
70	 ýŋj2đž!f

f.ÄhnNjR Gdz LJöD DznjpZGsk ÜÄ fÄwÖ

†5G1Λ ĨŲZ Z2zk!G# Ōhŋŋōf LJōōljōljāz Ĩ!q 2ĂŲK!f fRŊj KħoGŦ ŐK!f Kf2ōzK!f lJrŊj KdžlLj!f ĄŊjĲAlō †ōdžĀ#σ 2ōΣ ĄD †ōdžōDZD KĠdžUljāzĀ KĠfōŊj ýU ŐS 2ĂĠoK!fĀ ŐLjĠlLjŲf Y2ĠK!f zōz2kĀ 2PŲf ĠŦĀŦPĀ ĩp25!f Yljŋ!f ĨŲZ 2λD ŐhŲl 2PcĀ ŲŐlĠōl!f ýdžz!f LJdž LJĀĲzĠKdž ĠĠdžZzĀ LJĀ2#5dž NŲōĲ! Kz2ħ ĩR!fĀ- Ądžlj!f Łō2Ų Ő5 l2fĠl!f ýĀĲ!Ġħ ĠŋjōŲZ ŐŲŲŦŐ Ġdž# ĄD - †!Ġ!f Dž!Ġz!f ýĀĲ YĠħŦ †Z2lħ KT5k ŐK!f āĀĲz!fĀ yō2l!f 2ōzK!f †ŋōKlj †ōZĠdžkŋŲfĀ †ōl5lj!f Kŭ#Ŧdž!fĀ Ųf2džŲf LJdž ĲōĲz!f ĨŲZ Ĳ2džK!fĀ Ől5lj!f YĠfK#ŲfĀ ŁŲl!fĀ 2kĀK!f ĠZĀōŦ ĠŊj2λ#Ā ĠŊj2ŊjĠŲdž DžŊjD LJdž LJĠ# ŐK!fĀ ŲŁ2ħ!f Ĳf25D ĠfĀl Őŋ2ĠP!f Ųōōdž!f yōžĀ Nlj5ljĀ Ĳ25!f LJōħ ŁŁĲKĲdž!f KĠZf2Ŧ!fĀ 2f2ZŲfĀ Ĳō!ĠK!fĀ KfĲĠZf .Ĳf25ŲfĀ LJ#ĠdžŲf LJZ †!zz!fĀ †ħ2z!Ġħ 2ĀzŦ!f LJdž ll!R YōGŦĀ KĠZĠdžŋ ĄD

LJdž Oŋ T D † ðσ LJǴ LJú! † ðžžǺð!f IǴðσ!Ǵu †Ǵ T k!Ŭf IþóþT Koŋu T D ýǴ T kŬf GǵňǺ!ǺLǵ#k LJ D GǵžňǺ
 ŐǴǴLD 2Ǻσdž Koŋu T DǺ YǴuT!f ý# IǴðσ Ő5 GǵňǺ!ǺLǵ#k!f IjRNj K2λD þI5 ŬǴňLǵZ ĨǺPKLj LJ D fþŋ Yz T !f
 Iþþzkdž!f ŬFGǴǺ!f ŬǺfþk 2λ#Ŭf ǴňjKǴIðŋŬK! †2ŬKlj GǵžþLǵZ 2ðŋ#!f Ǵňj2ðλǵK ĨǺŋkǺ ŬðžnjKǴσ NǺðžZ ŐLjLǵK
 .ýT fǺK!Ǵu DǴǴIǺ! †zǴ fǺ GþǴ5c YǴuTǺ! KoǴK DǴk!fǺ ŬK LǴLǴŬfǺ

LJdž pöpz!f žP Ĩ!q tλöpo!f ýġT kŮ/Ǻ DžžžŮf ĞňǺ!Ǻlj#k LJ/pódž Őš tŰT Ğo!f KfžǺŮk!f Kpđ pİš
LJdžđġ uđž LJZ tŋkġlj!f tōšġl!f/Ǻ tōžđđžŋŮ/Ǻ tōŷlj!f ĞNjžŮĞPđž ýǺo ýpŋ!f LJdž žōλ#f İžġλǺ žǺġPđž!f
ýǺp!f LJdž İpžǺkŷđž KĞNjǺđpōšǺ DžžžDǺ t TσǺ NđžžŮ ý#T Őš Ğljō!q tđžpġl!f/Ǻ ŮĞňǺ!Ǻlj#k!f İjRŊj
ýPfb İpfġŷ!f ĞljšžžžDǺ Ğljpō!ġİkǺ ĞljkpġžǺ ĞljđžpǺ Ğljkōŷlj Ĩžž ŐŰŷŷ žōλak Ğnj! LJǺ#ō pp Ők!f/Ǻ Ůtōŋžž!f
ĨD Ğnjđžžž DžǺİō Ők!f Džōİ!f/Ǻ pō!ġİk!fǺ Kfbġž!f LJđ āžk tōđžžž!f Kġŷžp!f LJdž pöpz!f Kljġ#Ǻ Ůyđžkŋđž!f
Őš pfġŷ LJġ# đđž žōž ĞljžpfǺ Őš DžǺō!f t pōř đđž LJ#ǺŮNžōš žōλak!f LJ#đžō đđž ŷžTđ LJdž pžk Ůyđžkŋđž

2003k!f ĩŹ tō ʔZ yāžkŋdž!f ĞnjōŹ DžĀlō Ōk!f Ljōz!fĀdž!fĀ 2006zdz!f ljrNj Ljāh LJUō Ljdz 20Pō pI5 Ūōw Gdž!f DžGdžD Kork5 Ōk!f Ūl2ĀŦkdž!f ýĠ ʔkŪfĀ DžŹZŪf ĞñĀ!Ālĵk yU Ō5 KĞñhŋ!f ý† ĩŹ θĀksdz DžIGZ yU Ō5 YĀzT!f KĠSĠĀ ΣĀlŦĀ pō!ĠkĀ ŦGdžLpĀ K/pĠZĀ KĠSĠĀ ĩŹ 22zk!f Ō5 lřĀpōdž 20x ʔG5D LJĠLĪŪf ĞñlĪĀpNĴTō Ōk!f YĀzT!f ljrNj K/pĠZĀ KĠō†ĀŹlĥ ĊfĵkpŪf ĩ!q p/25Ūf Ljdz pōpž!ĥu āpD GdžD Ūl2ĀŦkdž!f K/p2ĀŦK!f tĥ†fĀdžĀ 2PŪf ĩŹ Gorksk DžNj2Ulj Ō5 ll!R 2ĥkzōĀ Ū†ZĀlĵkdž!f tōKĠdžĀŹzdz!f ŦFĠĀ!f ljrNj 2ĥZ .2ʔZ!f fRnj

ýĠ ʔkŪfĀ DžŹZŪf ĞñĀ!Ālĵk 2ĀŦK ĩ!q yĀŪf ýʔ5!f Ō5 ʔ2ŦKlj 2Āl YĀwĀdž!ĥu DžGdž!ŪĀ ĞñĵkĀTlĪĀ ýĠ ʔkŪfĀ DžŹZŪf ĞñĀ!Ālĵk DžĀnjsdz Njō5 ýĀĠlĵlĪ ĩR!f ýĀŪf tōĥdž!f Ljdz fĊpĥ ĞñĵKĠdžfĵPĠLĪfĀ DžŹZŪf ĞñĀ!Ālĵk YfĀLp ŌlĠĠ!f tōĥdž!f Ō5 ýĀĠlĵlĪ ll!R pžĥ ĞñĵKĠdž!Ā ĞñĵĠĠĠĠĠf yāž ĞñĵKf20džDĀ tōlĪ2k†!Ūf KĠĥĠĠ!f ĞñĀ!Ālĵk ĩ!q tōZĠlĪf 2ĠdžpŪf ĞñĀ!Ālĵk Ljdz fĊpĥ ĞñĵKĠdžfĵPĠLĪfĀ ýĠ ʔkŪfĀ ýĠĠŋD 2†Rĥ ĠlĪdžp tōō NĵKĠdžfĵPĠLĪfĀ ýĀdžōdž!f 2kĠñj! lĵĠ ʔʔP5 t!ĠĀ!f tōĥdž!f GdžD KĠ2KljŪfĀ .t!ĠlĪ!f ýĠ ʔkŪf l2ñjŪ tōĥlĪ!f 2ĠĀŪf 2†R yāž NĵKĠdžfĵPĀ ýĠlĪ!f 2kĠñj!f

:KĠĠĠĠ ĥŹlĪf lĪ NpŪ - 1

KŪĠ ʔkĪf t†2T Ō5 ýĠ ʔkŪf KĠdžpP 20ĀŦK Ō5 ýĠ ʔkŪfĀ DžŹZŪf ĞñĀ!Ālĵk DžfĵPĠLĪf 2ĀD ĀNj Gdž p2Ff2ñ!f

:Ō!ĠK!Ġ ŌNj KŪdĠĠk!f Ljdz tZĀdžŋdž tō!Ġ†TŪf ljrNj LJZ Y25kkĀ

p2Ff2ñ!f KŪĠ ʔkĪf t†2T Ō5 ýĠ ʔkŪf KĠdžpP 20ĀŦK Ō5 DžŹZŪf ĞñĀ!Ālĵk tđNĴĠdž ŌNj Gdž ✓

KŪĠ ʔkĪf t†2T Ō5 ýĠ ʔkŪf KĠdžpP 20ĀŦK Ō5 ýĠ ʔkŪf ĞñĀ!Ālĵk tđNĴĠdž ŌNj Gdž ✓

p2Ff2ñ!f

pýĠ ʔkŪf KĠdžpPĀ ĞñĀ!Ālĵk!f Ljōĥ tĵŪZ pñĀk ýNj ✓

: lřŹŹp2llĠ - 2

:tō!ĠK!f KĠōw25!f W2PĠLĪ ʔĥĠ!f KŪdĠĠk!f Ljdz

:ĥŹ2řpĠĠ ĥŹŹp2llĠ

KŪĠ ʔkĪf t†2T Ō5 ýĠ ʔkŪf KĠdžpP 20ĀŦK Ō5 ýĠ ʔkŪfĀ DžŹZŪf ĞñĀ!Ālĵk!f tđNĴĠdž llĠlĪNj .2Ff2ñ!f

:ĥŹŹp2llĠ lřŹŹp2llĠ

.ýĠ ʔkŪf KĠdžpP 20ĀŦK Ō5 DžŹZŪf ĞñĀ!Ālĵk!f tžsk2dž tđNĴĠdž pñĀk ✓

.ýĠ ʔkŪf KĠdžpP 20ĀŦK Ō5 ýĠ ʔkŪf ĞñĀ!Ālĵk!f tžsk2dž tđNĴĠdž llĠlĪNj ✓

:h2εpqlε hñžljε - 3

zTz!f Ö5 tð2NjÄñ!f yðu fÄdž!f z2hð pðpð pzðÄ tλfpo!Ghu Dzlkð YÄuÄdž Nj!ÄGlyk Ö5 tσh!f tðdžNjð ýÄdžKk Üyðžkñdž!f LJðhu ýG T kÜfÄ tσh!f ýðnjlkÄ zðÄTð Ö5 ýG T kÜfÄ DzÜZÜf GðñÄ!Älj#k zÄp! f2Ulj Ü tðpσ!f Ö5 zðhu# f2Äp Gnj! Gðž# ÜKÜGñdž!f İKT Ö5 İ2#s!f zÄTðk!fÄ Öðžž!f tσh!f ýðnjlk İ!q t5G uÜGhu .DzÜZÜf zðÄTðKÄ K Gðñdž2hu!f zÄTðk

:ÖNj T Njðžlε pñtqlε fFçε - 4

İžz tðhTðk!f tly#dždž LJÄ#kÄ LJð2PÜfÄ NnjñfÄk Ök!f ý#GTdžž!f ýÄlσ pGñðÜ ýÄ T Ä!f ÄNj Glysðnj tσhÄ tlf2p! Glys5p Ök!f YGhu lÜf LJdžÄ ÜYÄuÄdžž!f pðñ!f zGðkPÜf LJdž Üq Džkð Ü İ!RÄ ÜypfÄ!f U 2ð :Öžž Gðž YÄuÄdž!f fRnj

:hñtεpqlε fFçεÜε - 1-4

.ýG T kÜf zðÄTð Ö5 ýG T kÜfÄ DzÜZÜf K GðñÄ!Älj#k DžNjð İžz z2zk!f t!ÄGσdž ✓
 .ýG T kÜfÄ DzÜZÜf zÄTðk äpðž İžz z2zk!f ✓
 .ýGñdž!f fRnj LJdž u t T Pk!f Ö5 tñ2!fÄ K G l f2p!f LJdž YÄlj!f fRnj İ!q Ö T P T!f GlysÄðdž ✓
 fRnj Ö5 ä2Pð tÄσh!f ýGñdž!f Oks Ö5 tñT!f İpZG l džÄ tðzdžGñ!f tñk#dž!f C f2λq Ö5 tñ2!f ✓
 .YÄuÄdž!f

:hñY Nj T Njðžlε fFçεÜε - 2-4

yRÄ tðpσ LJfððdž Nljf tðσ tσh!fÄ tlf2p!f O!G T Ä İÄðσ Nljð tðσ Gðžnjdž YÄuÄdž!f zñkzð ✓
 zPðk İ!q yñf2 fRnjÄ yðžkñdž!f äp! pðpñ!f Gnj!Gðžzk!fÄ ýG T kÜfÄ DzÜZÜf GðñÄ!Älj#k LJð# .2f2ñ!f İ!q GðñÄ!Älj#k!f İjRnj ýÄPp Ö5 İpðzkdž!fÄ tðžZGsk!G T F G l Ä!fÄklj2kljÜGð5tñdžkdž!fÄ tλðpσ!ÜG T kÜfÄdžÜZÜf GðñÄ!Älj#kñjñdžnjlk Gðž ✓
 . tσh!fÄ ýG T kÜf ýðnjlk

:h2εpqlε εqljε - 5

İ D Öljñk zðnjðÄ NjK GðTðdž pðzkkÄ Nj5fðNjð zñkPk GzlfÄ ýGñdž Öðžž!f tσh!f ýGñdž zñkzð Tðσk Ök!f tðhGhu u!f U zñu t!f2qÄ ÜNjðz2žð İR!f Ö52zdž!f ýÄu5!f pl İ!q LJðdž YÄuÄdž!f tσGhu zÄp YÄuÄdž!f θ2T!f fRnj ýÜP LJdž zðnjlj Glys3 NjðžZÄ ÜNjñ!Gzðž pð2ð İR!f YÄuÄdž!fGhu :yðžkñdž!f z2T LJdž GnjdžfðPk l fÄ ÜýG T kÜf K Gðžp zðÄTð Ö5 ýG T kÜfÄ DzÜZÜf GðñÄ!Älj#k

✓ ýŤkŮfĀ DžŮZŮf KĜŋĀ!ĀĽ#k DžfPpKĽf †đđNjđ †zdz
 .ýŤkŮfĀ DžŮZŮf ĜŋĀ!ĀĽ#k ĜnjŮZ DžĀĽ Ōk!f †đĽŮf DžŮNjĜsdž!f ĨZ zĀpĀ!f ✓
 Ōs ýŤkŮfĀ DžŮZŮf KĜŋĀ!ĀĽ#k DžfPpKĽf ĽđŮ †pŮz!f ĽZ z†!f Ĩ! †ĽfzP!f zPnjk ✓
 .zffzŋ!f KŮŤkĽ †z†

:huzfpaŋe qNjaθ - 6

ĜŋĀ!ĀĽ#k YĀuĀđ †ĽfzP Ōs ýĽđkk †đĽĜđž!f pĀpŋ!f pŋĽ Ů†đĽž pĀpŋĀ †đĽĜđž pĀpŋ †ŋŮ!
 ĽpĽđž!f Ľks!f Ōs ýĽđkk †đĽĜđž!f pĀpŋ!f Ĝđđ ŮýŤkŮf KĜđpP zĽkPđ zđĀŮk Ōs ýŤkŮfĀ DžŮZŮf
 .ĨĜđ zŋ† Ĩ!q Ĩzđđ zŋ† Ľđž

:Kθŋe Ĩz† - 7

Ľđžu kđĀ "ĜŋkĜđpPĽfĀ ýŤkŮfĀ DžŮZŮf ĜŋĀ!ĀĽ#k zĀŮk" NĽfĀĽz ĽĜĜĀ :ýĀŮf ý†s!f*
 ĽŋŮ Ĩ!q †ŋĜŋ!f DžfPpKĽf Ōs †zĜs!f z†zŮf DžNjđ ŮĜŋs†pNjđĀ ýŤkŮfĀ DžŮZŮf ĜŋĀ!ĀĽ#k DžĀŋsdž
 .ĜnjŮZ DžĀĽ Ōk!f †pĜŮđž!fĀ †z††f ýP†p ĜŋĀ!ĀĽ#k!f
 pPĀ "-†đđđĽ†!ĜĜĀ zffzŋ!f KŮŤkŮ †đĽfPđđ †ĽfzP" ĽfĀĽz Kŋk Ćŋ ĨŮfĀ :ŌĽĜĀ!f ý†s!f*
 ĜŋĀ!ĀĽ#k †đžNjĜđž! ĜĽp2Ůk đĀ Ůzffzŋ!f KŮŤkĽ †z†† ýĀŋ KĜđžĀđž ý†s!f †ŮŮ Ōs ĜĽ!ĀĜĽk
 .spssNđžĜĽhu ĨZ pĜđžkzŮĜŮ ýŤkŮf KĜđpP zđĀŮk Ōs ýŤkŮfĀ DžŮZŮf

==qĩNJDZt

LJdž yĠT kŮfĀ KĠdžĀŵzđž!f ĠöŋĀ!Ālj#k Ġljklj#dž †öŋ †džĀŵzđž!f 2Tzhu 22zö 2TZ Ö5 DžĀö!f t özlj
ĠöŋĀ!Ālj#k!f IjRNj Kŋhu T D pIŵ5 .yĀf#k!f †ŵnjĀ Ġžŋŋ!f I2öžT yĠĠĀ Āŵž Ġnjljđž †džPur KĠdž# yŋŋk
Kž!DĀ zŋŋĀ LJdže Ö5 DžĠdžŪf Ā!q I2Ġuro!f Y#2 Kz5p †öŋ Ādžljŵ! †öŋŋf2!f yđžfĀz!f LJdž ĠnjĠĠŋŋŋkĀ
Ö5 Ġz2Ġk LJöŋĠdž!f 2ŋ#D LJdž KĠdžĀŵzđž!fĀ yĠT kŮf ĠöŋĀ!Ālj#k LJföđž 2hukzöĀ .KĠ5Ġđž!fĀ KpĀ!f zŋfĀŋ
Āŵž Öljhuđž Ö!ĠT kf DžĠUlj 5ŵP Ā!q KĠdžĀŵzđž!f †ŋ!Ġzđž yĠĠĀ yŋž yĠT kŮf yĠĠĀ ŋhu2 äpD pI5 .2Āŋŋk!f
†öKĠdžĀŵzđžĀ †öđžŵžq I2Āŋ 5ŵŋ Ö5 DžNjĠ Ġdžđž KĠdžĀŵzđž!f ĠöŋĀ!Ālj#kĀ yĠT kŮf ĠöŋĀ!Ālj#k LJöhu ŋhu2k
LJĠ#dž Ā D Ā!q yĠĠĀ!f yĠT öq Ö5 †pĀhŵljđž 2öž †z2Ā 2Ānjđžŋ!f yŋž yTfĀk Ö5 †ö!ĠZ KĠöljĠ#džq Kz2hD
Dž!Ġz!f Ö5

ᠲᠡ ᠠᠦᠲᠤᠨᠭᠡᠨ ᠪᠣᠨᠤᠮᠤᠨ ᠤᠨᠨᠢᠨᠵᠢᠨᠭᠡᠨ ᠰᠤᠲᠤᠨᠭᠡᠨ ᠤᠨᠤᠮᠤᠨ ᠰᠤᠨᠨᠢᠨᠭᠡᠨ ᠤᠨᠤᠮᠤᠨ ᠰᠤᠨᠨᠢᠨᠭᠡᠨ

Öðžžž!f ŽÄŮk!f Kfz25dž †pørD Ljdž " T.I.C " ýĠŤkŮfĂ DzűZŮf GõňĂ!Ălj#k þzk
ýFGŀĂ!f KŽÄŮk Gdž# ÜKG5Ġdž!fĂ KpĂ!f zñfĂσ CĠž!q Ĩ!q II!R yñ2öĂ ÖňĂ!Ălj#k!fĂ
fRñjĂ ÜKG#ŮŤ!f ÜKöLj2KljŮf Σ#Ġs!f ÜÖLjĂ2k#!Ůf þö2h!Ġ# KĠLjGõň!fĂ KĂŤ!f ýlj! †öLjĂ2k#!Ůf
Ljõh Ž!Ġork!fĂ LJĂĠzk!f † 25 Ljdž KþfzĂ Dž!Ġž!f ýĂþ ŽűKþdž Ljõh ýĠŤkŮf þZĠ Gdž
.KŮĠñdž!f Ĩkt Ö5 KĠöLjK!f ljRñj ŽűKþdž KĠöħŮK w!f2þq DžkĂ †sűKþdž!f ljžĂŤ Ö5 KĠ#2Ť!f

üƒƧ†üēnj !üŸüē ƒŸŸNjllNjžl† žŸpy† :üNjüē ƒ†ŸDžllē

ːGǝžǝǝž Gǝŋǎ!ǎ!ǝk!f tǝŋǝǝǝ pǝpǝ!i yǝT kǝ!f Gǝŋǎ!ǎ!ǝk zǝzǝk ǝ!q tǝʊk!i LǝD yǝp

[illegible]

Dž!z!f Ö!zk Ök!f "Logie ÖňÄ! "Ä +!ö!Ä!f ÄD šöZÖ!f liÖ!zdz ĩ R!Ä "Technique llÖ!#k"

.ljɪpʲədž ʒǎŋũ LJGʲ lʲiŮf Gnjũ yõʊkʲõ Őkʲf " tũŋʲǎ!f Džiz " Gnjɛ# tɔzɛ!f ĭ Ljɛdž LJǎ#õ NõũZǎ

Ök!f ýdžz!f Ýö!G!ŮÄ tölöhŮK!f þZfÄl!fÄ DžUlj!f LJdž tZÄđňdž :Gnjliähu GõňÄ!Älj#k!f zšžzk LJ+džöÄ
GnjliÄ# KĞđþP!fÄ WĠkljÜf KŮĠňdž ŐS lž#khvž KĠ!f2þ ÄD tÄsh! t!þok!dž!f KĠöŮzdž!f šöhŮK! žlk!k
Ök!f töljs!f Ýö!G!ŮÄ ýFĠ!Ä!f KĠZÄđňdž ýldžk Ök!f t!ljk+dž!f KfžhP!fÄ tšžzdž! DžUljdž!f šöhŮK!f
tšžzdž!fÄ Kfþzdž!f NjdžfÄþ ýžžžž Őñjš Ő!Ġk!ĠhÄ tđđžžž!f NJKGöσ ŐσfÄlj žłkPdž ŐS LJĠ!LjÜf Gnjližžžk!ö
.¹töLĠ!LjÜf

ÄD tölIk ÄD t!c GnjIahv **DŽGnjP** Gnj52z05 "yG TkÜfÄ DzÜzÜf GõñÄ!Älj#k " 202zk f Pó Gdž05 Gdž0
ÜKGdžÄ!zdž!f U'2Z ÄD yGhIklf ÄD y02Äk ÄD YGñ2klf ÄD LJ02Pk ÄD ÜW6Klj0 İİz ýdžzk tTGP tñ0lÄ
Džk0 ÖK!f t50kPdz!f DiUL!f ÄD yFG!Ä!f ÄD KfÄpÜf ÄD K60Iklf tZÄdždž GnjID İİz Gnj52z0 LJdž DñIjAdžÄ

¹: حسن رضا النجار: **تكنولوجيا الاتصال . المفهوم والتطور**، ورقة مقدمة للمؤتمر الدولي الإعلام الجديد : تكنولوجيا جديدة.. لعالم جديد جامعة البحرين، البحرين، أبريل 2009، ص 495.

ÄD İZÖNjGdžŋ!f ýĠT kŮf tōlōdžZ ýŮP LJdž NŮlō T Āk pŋZō İR!f āĀkordž!f ÄD LJĀdžur dž!f tŋ!Gzdž! ÜĠŋjsōUĀk KĠLjĠGōh!fĀ KĠGdžĀlždz!f yōžŋ Ġŋj!ŮP LJdž Džkō Ōk!fĀ ŌŮlĀ!f ÄD ÜŌdžōUlj!k!f ÄD Ōzdžŋ!f ÄD ŌTPT!f LJdž) tōdžpZ!f ÄD ÜtZĀhŮdž!f ÄD ÜtōfZdž!f tZĀdžl dž!f ÄD ÜtāžlZdž!f ÄD lZĀT dž!f ÜtĥĀk+dž!f ÜtZĀdžl dž!f ÜYlĠLj dž!f KpĀ!f Ō5 ĠŋjZĠŋZk!f DžĀ ÜKĠGdžĀlždz!fĀ KĠLjĠGōh!f lĠRŋj LJōZPk DžĀ Ü(tōljĀZk+!Ůf KĠhŮlĠGō!f ýŮP ÄD ÜtōfZdž tZĀdžl dž!f ÄD ÜtZĀdžl dž!f LJdžGur dž!f ÄD ýĠG!Z!f ÄD tō!ĠT kŮf pŋĀdž!f lĠRŋj ZTlj tōlōdžZ DžĀ ÄD tōljĀZk+!q ÄD Ütō!c tōlj!k!f İlĠk LJĀ+k pŋĀ Ġŋj!pĠhŮĀ ZPc LJĠ+dž İ!q LJĠ+dž LJdž Ġŋj!lĠjĀ tōdžpZ ÄD tZĀhŮdž .ZĀŮk!f fŋNj Ġŋj!džTō Ōk!f KŮĠĠdž!fĀ ýĠT kŮf ýĠG!Ā! ŌPōZĠk!f ZĀŮk!f tōlōdž Ylō tōfĠhŮZŋj+

KĠGōlj!k!f YĀdžŋdž" Ġŋj!jĀhŮ ýĠT kŮfĀ DžlžZŮf ĠŋĀĀ!Ālj+k LJdž ýĀl!f LJ+džō ... Ō!ĠT kŮf ZĀUlj dž LJdžĀ pŋZō İR!f āĀkordž!f ÄD LJĀdžur dž!f tŋ!Gzdž! ĠŋjsōUĀk Džkō Ōk!f tōlōkPdž!f DžUlj!f ÄD ýĠG!Ā!f ÄD KfĀpŮf ÄD yōžŋ Ġŋj!ŮP LJdž Džkō Ōk!fĀ ÜŌdžōUlj!k!f ÄD ŌTPT!f ÄD İZÖNjGdžŋ!f ýĠT kŮf tōlōdžZ ýŮP LJdž NŮlō T Āk ÄD tōfZdž!f tZĀdžl dž!f ÄD tāžlZdž!f ÄD lZĀT dž!f ÄD tĥĀk+dž!f ÄD tZĀdžl dž!f KĠLjĠGōh!fĀ KĠGdžĀlždz!f DžĀÜ KĠGdžĀlždz!fĀ KĠLjĠGōh!f lĠRŋj LJōZPk DžĀ Ü(tōljĀZk+!Ůf KĠhŮlĠGō!f ýŮP LJdž) tōdžpZ!f ÄD tZĀhŮdž!f tZĀdžl dž LJdžGur dž!f ÄD ýĠG!Z!f ÄD tō!ĠT kŮf pŋĀdž!f lĠRŋj ZTlj tōlōdžZ DžĀ ÜYlĠLj dž!f KpĀ!f Ō5 ĠŋjZĠŋZk!f tōlj!k!f İlĠk LJĀ+k pŋĀ ÜĠŋj!pĠhŮĀ ZPc İ!q LJĠ+dž LJdž Ġŋj!lĠjĀ ÜtōdžpZ ÄD tZĀhŮdž ÄD tōfZdž tZĀdžl dž ÄD KŮĠĠdž!fĀ ýĠT kŮf ýĠG!Ā! ŌPōZĠk!f ZĀŮk!f tōlōdž Ylō tōfĠhŮZŋj+ ÄD tōljĀZk+!q ÄD tō!c ÄD tōĀpō¹.ZĀŮk!f fŋNj Ġŋj!džTō Ōk!f

KfĀpŮfĀ ÜtōrĠkadž!fĀ tōdž+kZkdž!f KfZĥP!fĀ ZZĠGzdž!f ýdžŋdž "":Ġŋj!p LJōp!f DžlžZ pĀdžōdž āZō Gdžō5 Ġŋj!jōZPkĀ ĠŋjŋĠLjĠĠĀ Ġŋjŋ!GzdžĀ KĠGdžĀlždz!f yōžŋ Ō5 tōdžpPk!dž!f tōZfpŮfĀ tōdžōUlj!k!fĀ tōpGdž!f ýĠG!Ā!fĀ²."KĠGdžkŋdž!fĀ pŋZSŮf İ!q Ġŋj!lō T Āk İD Ġŋj!pĠhŮĀ ĠŋjZTljĀ ĠŋjZĠŋZk!fĀ

¹: شريف درويش اللبان: تكنولوجيا الاتصال، المخاطر والتحديات والتأثيرات الاجتماعية، المكتبة الإعلامية، القاهرة، 2000، ص 102، 103
²: رحمة الطيب عيساني: الوسائط التقنية الحديثة وأثرها على الإعلام المرئي والمسموع، جهاز إذاعة وتلفزيون الخليج، الرياض، السعودية، 2010، ص 16.

1. **Introduction**

11/1/1996 11/1/1996

[illegible]

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523</
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------

[illegible]

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1

²: حسن عماد مكاوي، ليلي حسين السيد: مرجع نفه، ص.ص 104، 105.

KGÖsdž KDph GNjpbzhÄ (1918) t l j Ğ#ö2džd ÖS ÖZfRÜf t hu! tÖsdž ýÄD ΘĠkk5f DžkÄ ÜllüD DžfPpK l f tókÄ T l f tZfRÜf KGdžpP NjñÄk ÖS Dph LJdž ýÄD LJÄöplj#fÄ LJGdž!Üf LJG#Ä 2ĠTKlÜf ÖS ÖZfRÜf t hu! ýÄhu (1975) DžGZ ÖS (George Carey) ĩ2ö# w2Äñ Ö#ö2džÜf DžGpÄ Ü(1991) DžGZ Rljdž tžUkljdž!f ΘÄ! ĩñZ l2Ä T l f LJZ Σ#zljdž!f ČÄur!f Džñk ýŰP LJdž ČĠu2nj#f DžfPpK l Ġu 2Ä T l f ýl l j! tÄĠösdž Džl LJdžÄ Σ#zljdž!f ČÄur!f l pT ydž Y l Ġljkk tōfĠu2nj# Kf2Ġök pō!Äkhu DžÄlk Ök!f tōfÄur!f ĠōŰP!Ġu yT2dž ll Rhu tž l j2 ČÖur k5 t T f2kdž!f tōfĠu2nj#f OñĠG T dž!f LJdž ýÄGdždž pžz ĩ!q ll ű l ÜĠu Kf2Ġök!f l jRnj ýl l j Džkō Ä#hu l j ýÄhu ÖljGdž!Üf ýpžÄ Ütōñ T Üf l2Ä T l f ýŰU

OñĠG T dž!f DžĠU l j LJZ ÖñPpK!Ġu ll RÄ DžĠU l j f Rnj LJdž (1884) DžGZ ÖS (Paul Nipkow) DžGZ ÖS ĠöljGdž!D ÖS LJÄö2söñk!f Y2Ġġk ýÄD KDph pPÄ Ül2Ä T l f O l dž! Ö#öljĠ#ösdž DžĠU l jhu Nj!fphk l fÄ l2öñ!f ÖS l pōkdž!f KGöŰÄ!f Džl (1936) ÖS ĠöljĠö2huÄ Nj!slj DžGz!f ÖS Ġlj25 Ġnjkzhk LJÄñdž 2öž t hu(1935) ÜÖSf2ĠÄkÄs!f 2öÄ T k!fÄ ČĠu2nj#f ýĠñdž ÖS Y2ĠġkÄ KG l f2p LJdž Ġnj l hu Ġdždž l pōsk l dž (1939) ².tō#ñ l ű l fÄ tō#ñ l j!f KÜĠ T kÜfÄ

tžñö ýŰP LJdž ll RÄ tō2öñjGdžñ!f t5 T ű! ýĠ T kÜf ýĠĠÄ YĠġk#Ġu Öur Ġdž!f LJ2l!f 2ödžkÄ LJÄö2söñk!f) tōljÄ2k#!Üf ýĠĠÄ!f t T ĠPÄ l2öñ# tōdžNjD Ġnj! Kōhu T Ä Ülj2ĠTKl j fÄ t hu! tž l Ä Ndžf2hu!f Džp Σ#zk LJÄö2söñk!f Ndžf2hu Kōhu T Ä ÜKGdžÄñdž!fÄ 2ĠhPÜf ýl l j! tōljĠD KfÄl p Ġnj2ĠhkkZĠu (Äöb f2!fÄ 2ÄnjU ydžÄ Ütōljō!f DžnjĠöĠurpÄ Σ Ġlj!f KGdžĠdžkNj!f Äöb f2!f Ndžf2hu K l #žÄ NjKTözdž DžĠdžl pÄ NjK5ĠlÄ ydžkñdž!f LJ2l!f pñjT p l5 ÜLjö2Tz!f LJ2l!f LJdž ýÄÜf 2 T l j!f ÖS ĠnjÄdžl ýdžk#f Ök!f tō2öñjGdžñ!f t5Ġ T l f ΘġljÄ 2öÄ T k!f Džl Ü(2f2ĠÄkÄs!f ÜLJÄsñk!f Ü2f2žñk!f)ýĠ T kÜf ýĠĠÄ LJdž 2öñ# pžz 2ÄnjU 2Tz y l Ġk!f ¹.(LJÄö2söñk!f)tōf2dž!f tZfRÜf Džl ÜÖfĠdžljö l j!f Džñs!ĠS ÖSf2ĠÄkÄs!f

KGdžÄñdž!fÄ ýĠ T kÜfÄ DžžžÜf ĠñÄ!Älj#k!f ÜĠ#TD LJö2Tz!f LJ2l!f LJdž ÖljĠ!f 2 T l j!f pñjT pPÄ t űl w f2kdž!f Änj ĠñÄ!Älj#k!f ll ñk 2NjĠUdž 22ñdž ýz!Ä Üt l huĠ LJÄ2p l pž ÖS t l o k Ġdž ý# NjžĠdžD Dž2p Ġdždž KGdžÄñdž!f l2Äl ÖñjÄ tōdžp2!f ÄD tñÄ!Älj#k!f l2Äl!Ġu ĩdž l ö Ġdž Kñ#T U zhu!f Ġnjurzhu ydž Kf2Äl KG T T Pk!fÄ ýĠ#TÜfÄ l pžkdž!f 22Ġzdž!f LJdž tñĠĠnj tōdž#Ä t52zdž!f ÖS DžPur 2Ġġslj!f ÖS tñdžkdž!f KÜĠ T kÜĠu Čph tōpō!f ýĠ T kÜfÄ DžžžÜf ĠñÄ!Älj#k 2ÄŰk ÖS p l ġkkÄ ýĠ T kÜf l2ÄlÄ ÜKGžñ!fÄ tōljÄ2k#!Üf KĠu l Ġō!f l2ÄlÄ ÜtōfÄur!f 2Ġö!ÜfÄ tōzĠj T l f 2ĠdžpÜĠu ČĠnjklj!f LJÄö2söñk!Ġu f2Ä2dž tō#ñ l j!f l pž tñö2dž!f l jRnj ĩñZ tñöD pPÄ ÜýĠ T kÜf ýĠĠÄ t5Ġ#hu Kñ2kdž!fÄ lĠō!f Y l j fÄñ t5Ġ# ĩ!q Kpkdž!f Ök!f tōlj T kÜf ĠñÄ!Älj#k!f tñö2dž(MultiMedia) DžĠĠÄ!f pžkdž!f ýĠ T kÜf tñö2dž Ġnj22ñdž KGdž l k

¹ : موسوعة لاروس ترجمة: أنطوان الهاشم: الاتصالات من البداية حتى الانترنت، مكتبة القاهرة، مصر، 2002، ص 46.

ÖNj tólgjŮf Ğnjkfz#k2džÄ (Hypermédias) tĳŋŋjž!f ŮfĜjĹ!f tĳo2džÄ (Interactive) tōžzĜsk!f tōfÄur!f žĜō!ŮfÄ ŐžĜĴŮŮf ĆĜ#R!f tđzUĴđ LJdžurkō ĨR!f Σ džĜP!f Ğŋjžōŋ Ő5 tōĴjÄžk#!Ůf KĜuĴĜo!f KĜdžÄŋždž!fÄ DžžžŮfÄ ýĜŤkŮ! İpōŋ!f ĞōŋÄ!ÄĴ#k!f KždžžKÄ ¹ŮtōžĜĴŤ!f žĜžžŮfÄ žždž!f tžŤDÄ žĜŤkĴf ŮKĜĴĜōhu!f þžfÄĴhu žŤĜhuz!f ýĜŤkŮf tōĴĜ#džžÄ tōfĜurš!f KŮĜŤkŮf ŮtōĴjÄžk#!Ůf KĜuĴĜo!f) DžUĴj ŮŐžžž!f ĨĴōþ Äōþōš!f ŮKĴ#kōĴĴk!f ŮΣ#kÄōþōš!fÄ KĜdžžPÄ ŮŐžžž!fÄ ŐžzĜsk!f ŐžhĜ#!f LJÄžžžōĴk!f þōžhu!f ŮýÄdžōdž!f žkĞŋ!f KĜdžžP Ůtōžžž!f KŮĜŤkŮf ŮtōfÄur!f žĜō!Ůf ŮžžÄžž#džž!f Ůžždž!f .KĜdžĴ!fÄ t fĜŤP!f LJdž tĳdžŋhu (þžhu LJZ Kfždžkđdž!f þĴz ŮŐĴjÄžk#!Ůf

¹: خلاف جلول: وسائل الاتصال الحديثة وتأثيرها على العلاقات الأسرية، مذكرة ماجستير تخصص: الدعوة والاعلام، جامعة الأمير عبد القادر، قسنطينة، 2002-2003، ص 40.

ÜFTÜENj !ÚYÜE FÜWjllNjdz I ERÜDZÜNj t ӨFTQI :KlIFklE f#UDZlE

†öböüIk!f ýFGlÄ!f ydz KGdzl!f Ljdz böpz Ö5 GnjnjhGTkv †löpö!f ýGTkÜfÄ DzÜZÜf GñÄ!Älj+k zödzkk
 U'ZsöÄ Nj!ÜUhu Ö!üö Gdzdz †süKPaž!f Gnj!G†Tahu †ljNjz!f †ö!GTkÜf GñÄ!Älj+k! I zödzdz KGdzl ll GljNj LjD Üq
 f FGTP!fÄ Kfzödzdz!f lJRnj Ü†ZÄdzñdžu Ipo' zlkD Kfzödzk İ!q İpödz Ü!böpn!f ýFGlÄ!f İüz Njkfzödzk
 Gnjkn!GzdzÄ †ökÄT!fÄ †hÄk†dz!fÄ †ödzpZ!f KGdzÄüzzdz!f †ñ!Gzdz Ljdz KGdzpP!f ýurSD Džöplk Ö5 GnjpZG!k
 zGdzpÜfÄ †ö#ü!ü!fÄ †ö#ü!f KÜGTkÜfÄ †öljÄzkk!Üf IznjñÜf Ljdz †ZÄdzñdz †Ü!fÄhu GnjzTljÄ GnjljözPKÄ
 †öZÄsödz!f KÜhGk!fÄ Kl+köükk!fÄ Σ+k Äöpös!fÄ LJÄözsöükk!f IznjñÄ †öTPT!f KghlGö!fÄ †öZG!T!f
 †!Ädzödz!f zkfÄnj!fÄ KlzKljÜf †h!TÄ ÜÖljÄzkk!Üf bözhu!fÄ GnjzÄljahu Äöpös!f f f2pÄ †öfÄur!f zGö!ÜfÄ
¹ :ÖNj †ljNjz!f †ö!GTkÜf GñÄ!Älj+k!f KGdzl zzhüÄ K Gnj!GöñD züKPažhu

:Interactivity hñYfZñE -1

ýdzGzkö Ljdz ýÄsökö Rq Gnjñh!k!dzÄ †ö!GTkÜf †!G!z!f ýlzdž Ljöh z!ÄpÜf ýpghuk İüz Izp!f ÖNjÄ
 Ö5 KGdzÄüzzdz!f ýh!k!öÄ ýlzdž ýZGskdz llzGTdz İ!q Öhü! Ö!ükdž pznñdz Ljdz †löpö!f ýGTkÜf ýFGlÄ ydz
 .NjkfR KpÄ!f

İzöñjGdzñ!f ýGTkÜf LJG† Gdzljöhu ÜÖñnj!Ädz!f ýGTkÜf ýG†TD äÄl zödzk LJ+k Dz! †dz!f! lJRnjÄ
 Ö5 ýGTkÜf ÄD **Linear** ÖÜP!f ýGTkÜf Iz†5 C'Gnjklj **Interactivity** †öüZGsk!f İljzKÄ ÜGdzGdzk Gnjplksö
 Ö5G!Ä!fÄ İzöñjGdzñ!fÄ Özdñ!f ýGTkÜf Nju Dz!kö LJG† Gdz ÄnjÄ Ö!küdž!f İ!q ýlzdž!f Ljdz po'fÄ lJGñkf
 zfzSD Njös ýpghuk LJöñGñkf Ö5 ýGTkÜf ÖhuTDA †öböüIk!f İzöñjGdzñ!f ýGTkÜf ýFGlÄ İüz †pGdzkz!
 Ö5 ýGTkÜf †öüdzZ İüz zödzk!f Ö5 †özo!fÄ Izp!f Gnjös zZÜ ý#! LJÄ+öÄ Üz!ÄpÜf ýGTkÜf †öüdzZ
² :Öüö Gdz ll!R İüz YkzKöÄ ÜGnjfzö Ök!f †ñzplGhuÄ Nju lG!ö İR!f LJG†dz!fÄ KpÄ!f

zGÜq Ö5 †ö5zdz!f KGöüdz!Ghu DzGö!fÄ Ö!ükk!f pÄpo' pljz Ö!ükdž!f ÄD ýh!k!dz!f zÄp z!ö Ü -
 ÄD z!zdzk!ÜfÄ ýÄhu!f pÄpo' Ö5 Njkfz!zL LJÄ+k ÄD ÜýGTkÜghu DzGö!f ÄD ýlzdž!f LJz †bözhu Ök!R!f ýGTkÜf
 †öüdzZ Ö5 llzGTdz İ!q Ö!ükdž!f ÄD ýh!k!dz!f ýÄsök LJÄ!Ä ÜÜ!5 †ö!GTkÜf †öüdzZ!f LJz zÄzz!fÄ zpÄk!f
 .GnjKñzPdz İüz f2SDljdzÄ lppzkdž!fÄ †ZÄljkdž!f NjkfzGökPghu GnjzTljz C'G!hu Ö5 z!dzÄÄ ýGTkÜf
 Ö5 ÖfGnjlj!f äÄkordž!f ÄD KñzPdz!f Ljöh Ljdz †üüdz!f zGökPÜf İüz Ü!5 †zGTdz!f zpÄkk Ü -
 ydz Öljdz!zK zödzk!f fRnj LJG† C'Äl NnjññÄkÄ äÄkordž!f C'G!hu Ö5 zödzk!f İ!q pkdžk ýhu ÜýGTkÜf †öüdzZ
 U'zkk!f LjdzK KfzGöP! G!hÜ Ndz!zhu!f İ!q U'zkk!f pljz Öljdz!zK Ü ÄD äÄkordž!f ÄD Ndz!zhu!f U'zZ

¹ : محمد شومان: عولمة الإعلام ومستقبل النظام الإعلامي العربي، دار الفكر العربي، القاهرة مصر، أكتوبر-ديسمبر 1999، ص161.
² : رحيمة الطيب عيساني: مرجع سابق، ص 31-32.

تدريجياً في استخدامات جديدة، حيث أصبحت الوسائط المتعددة (Multimedia) تستخدم في التعليم، الإعلام، الترفيه، وغيرها. وهذا التطور المستمر في تكنولوجيا الإعلام والاتصال، يجعل من الضروري تحديث المناهج الدراسية، لتعكس هذا التطور، وتزود الطلاب بالمعلومات والمهارات اللازمة، لمواكبة متطلبات العصر الرقمي.

من بين المصطلحات المستخدمة في هذا المجال، نجد مصطلح **Active**، الذي يشير إلى التفاعل، و**Obstinate**، الذي يشير إلى التمسك بالرأي، و**Variety**، الذي يشير إلى التنوع. هذه المصطلحات، تستخدم لوصف مختلف الجوانب، في تطور تكنولوجيا الإعلام والاتصال، واستخداماتها.

2- Variety وتنوع

التنوع (Variety) هو من الخصائص الأساسية، في تكنولوجيا الإعلام والاتصال، واستخداماتها. وهذا التنوع، يتجلى في مختلف المجالات، مثل: الوسائط المتعددة، التفاعل، والتخصيص. وهذا التنوع، يجعل من تكنولوجيا الإعلام والاتصال، أداة قوية، لتلبية احتياجات المستخدمين، في مختلف المجالات.

من بين الأمثلة على التنوع، نجد: الوسائط المتعددة (Multimedia)، التفاعل (Interactive)، والتخصيص (Personalization). هذه الأمثلة، توضح كيف يمكن، لتكنولوجيا الإعلام والاتصال، أن تلبي احتياجات المستخدمين، في مختلف المجالات. وهذا التنوع، هو ما يجعل من تكنولوجيا الإعلام والاتصال، أداة قوية، لتلبية احتياجات المستخدمين، في مختلف المجالات.

من بين المصطلحات المستخدمة في هذا المجال، نجد مصطلح **MultiMedia**، الذي يشير إلى الوسائط المتعددة. وهذا المصطلح، يستخدم لوصف التكنولوجيا، التي تسمح بدمج، في نفس الوقت، نصوص، صور، أصوات، ومقاطع فيديو.

من بين الأمثلة على الوسائط المتعددة، نجد: الألعاب، التعليم، الإعلام، والترفيه. هذه الأمثلة، توضح كيف يمكن، للوسائط المتعددة، أن تلبي احتياجات المستخدمين، في مختلف المجالات. وهذا التنوع، هو ما يجعل من تكنولوجيا الإعلام والاتصال، أداة قوية، لتلبية احتياجات المستخدمين، في مختلف المجالات.

من بين المصطلحات المستخدمة في هذا المجال، نجد مصطلح **Agent Media**، الذي يشير إلى الوسائط الوكيلية. وهذا المصطلح، يستخدم لوصف التكنولوجيا، التي تسمح للوسائط، بالتفاعل مع المستخدمين، وتقديم محتوى، مخصص، بناءً على احتياجاتهم.

¹: محمد عبد الحميد: نظريات الإعلام واتجاهات التأثير، ط3، عالم الكتب، القاهرة، 2004، ص ص 288، 290.

IGZf2dž yāž Self control Ōk/R!f Dž#ok!fĀ ÜĠnjk2ðĴĀ KĠdžĀwždz!fĀ KĠĠĠĠĠ!f LJdžžak Ō5 ýłdžkk Ōk!f ĤĀĤĀ!f
 .ýĠTĠŬf Ō5 tðTĀTĠP!f Ĭwž tU5Ġordž!fĀ tðp2s!f KĠĠ2p y52D Ġzdž 25Āk Ütð2#s!f tð#wždz!f šĀlo
 yāž š5kkĀ f ĠP!f yĠĠŬ!f K/R 2Ġ#5ŬfĀ Ġ/2ŬfĀ KĠdžĀwždz!f DžpIk Ōk!f yP/Ādz!f Kpžk p Ā
 ĠnjdžpIk Ōk!f KĠdžĀwždz!f LJdž 2ðĤ!f Ō5 2džŬf ýTðĀ ÜĠĠ2Ik KĠĠ5!f ý#! Ipžkđž!fĀ Ipžkđž!f KĠĠĠ!f
 šðp āĀkordž!Ġ LJdž!kđž!f LJdž tð22s!f Kork tð225 KĠĠ5 Ĭ!q ýĀTĀ!f Ĭ!q tðdž!Ġz!f t#hT!f Ĭwž yP/Ādz!f
 .ĬðĴĀdz!f ĀD KĠĠk#dz!f ĀD ÜŷTsk!f ĀD 2ðĀTĠk!f ĀD ÜDžĴ2!f K/2Ġnjdž Džžžk ýłdž ÜYĀĴk!f
 Ĭwž tU5Ġordž!fĀ NJKĠĠĠ Ō5 p2s!f LJĤ LJdž Ōwž Ġdž# Ōdžp2!f ýĠTĠŬf LJ35 ĬĬ!f Ā
 LJdž!kđž!f 2Ānjdž āĀkĴdz Ĭwž NJĴ35- tšĠkPdz!f KŬĀ#ĀĀ2h!f ýŬP LJdž —Dž#ok!fĀ ýĠTĠŬf tðTĀTĠP
 2njŬð Ġdž ĀNĴĀ Üŷuršk!fĀ DžĠdžKNĴŬf /RNĴ DžĠĠ LJĠ# Ġdžnjdž tðzdž!f KŬðTsk!fĀ KĠdžĠdžKNĴŬf LJĤ LJdž y52ð
 YĠorT D ĠnjKĠZĀurĀdz ýĀor yāžkñ Ōk!f Blogs KĠĴĀpđž!f yP/Ādz ĀD forum KĠpžkĴdz!f yP/Ā Dž Ō5
 1. KĠZĀurĀdz!Ġ DžĠdžKNĴŬf ĀD f ĠTĠPŬf

:Proliferation & Golbalization üĬnjĠĠENĴ pĴĴĤŬ: -3

2ðĠ#k ýðĠIk Ĭ!q KĠdžĀwždz!fĀ ýĠTĠŬf ýĠĴĀ yĠĴĠ Ō5 ýĠĠnj!f ŌĤĀ!ĀĴ#k!f 2ĀŬk!f āpð pĬ5
 Dž2 Yp/25Ŭf LJdž DžpPĠŬf šĠŬĴ YĠĴĴĀ 2ĠTĠŬf LJdž /2ðh# /2p Ġnj! ŌĠD ĬR!f p#!f Ĭ!q ĠnjĠĠĴq
 ŬN! ŌZ/p Ŭ Ġ2k Ġnj2ĠkZĠ ýĠĴĀ!f ĬRNĴ Ĭ!q 2ŬĴð pžð Dž! tðorh Ütð5ĠĴ!fĀ tðpĠTĠŬf DžnjKĠĴkĴdz KĀĠk
 KĠh p Ĥðp#!f ýĠTĠŬf ýĠĴĀ LJdž Ŭh2!f LJdž Ġdž# ÜĠnjĴZ ĠĴĴkĴŬf LJdž Ŭ Ĭ2Ā2ur Ġnj2ĠkZĠ ĠdžĴq
 LJdž DžĠz!f Ō5 LJĠ#dz Ĭh ýĠTĠŬf LJĠ#dzŬf Ō5 ŌhT D Rq ÝtðdžŬŬf pĀp#!f ŌŬPĠ 2pñĴ ĠĴĀ# ĀD ĠdžĴZ
 2. ŌdžĀdz!f 2ĠĠnj!f LJdžĀD ÜYĀdzordž!f 2ĠĠnj!f

tðor KĠdžĀwždz!fĀ ýĠTĠŬf ĠĤĀ!ĀĴ#kĀ DžžžŬf ýĠĴĀ wĠdžpĴĴĀ ýdž#k LJ35 tðĠZ tšTĤĀ
 ýZĠsk!fĀ 2ĠkPŬ!f IpĀpordž 2ð KĠĴĴ#dz LJdž!kđž!f ŌĠĀ ÜtðĠTĠŬf KĠdždz!f tðĴh Ō5 tðĤ#ðnj KŬĀok
 DžŬĴk LJ Ŭur ýĠTĠŬf tð22dž 2ĴĀ ÜtðĠTĠŬf 2ĴĀpŬf ýpĠkĀ ÜýĠTĠŬĠ LJdžĠĴ!f yāž 2#!f
 ŌĀp!fĀ Ōwždz!f LJdžpžT!f Ĭwž Ĭ2Ġk!fĀ NðĀ2k!fĀ šðĴk!f Ō5 ýĠTĠŬfĀ DžžžŬf ýĠĴĀ DžpPĠĴ
 KĠdžĀwždz!f yāžkñ NJkðžĴk Ĭwž ŌwžTĠ Ġdž Ýtž2Ġkđž ĬðĀh K2ĀwĠk KŬĀok!f ĬRNĴ ýdždžĀ
 .(Information Society)

: immediacy hŬpñj2Ĥ: -4

Džk Rq ÜtðĴ#dz!f 2ĤĀ!f Kž!D Ġdž# tðĴdž2!f 2ĤĀ!f ýĠTĠŬfĀ DžžžŬf ĠĤĀ!ĀĴ#k Kž!D
 YĴĠorh ĬĴTĠĴ pĴĴZ ŬorĠ Ŭ tðorh ÜýĠkĴdz!f ĀD ýĴdž!f LJĠ#dz LJZ 2ŬĴ!f Ŭsh Ĭ2Ā5 ýTĤ ýĠTĠŬf

1. رحمة الطيب عيساني: مرجع سابق، ص 32.
 2. محمد شومان: مرجع سابق، ص 161.

Z kŋj!f yǝž ýŋo!f ||!R#Ǻ ||k|jǝpǝž Ǫ5 ʏlŋoʁu ýŋT kŮf LJǵ# Ǻ! Gǻžǻž ýǺŮD ĠkpǺ KpZǵk|f ||LjD LJǵT!f Ǫ5
 ZŋʁPD ǻǻZ YǔŮŮ! ǻpǻž!f pǝZʁ!f ýǺTǺ ZŮUk|Ů tŋŋo ŮǺ ǪZfb ||ŋ|Nj Σǝ! Ǫ!ŋk!ŋuǺ ¹.ýŋ|Lj!f
 YǔŮŮ! fǻŋoT!f ZǺpT ZŮUk|f ŮǺ Ůǻž!ŋz!f ZŋʁPD fǻZzǻž! fǻZŋʁPŮf lZT|j!f pZǺǻž ZŮUk|f ŮǺ ŮǻŋpT
 fǻZŋʁPŮf ýǺŋ!f KǻžǻpǺ K|jZk|Ůf ýŮP LJǻž fZǺ5 ||!R ǻǻZ ýǺTǻ!f LJ#ǻžǻž ýʁu fǻŋoǻž!f ZŋʁPŮf ǻǻZ
 .fǻLǻǻžǻžǻž!f KǻŮoǻž!f LJǻž fǻžǻlǻž!f

:Convertibility üñjθ+llε hñ#GF5 -5

Činlj#džo Ōk!f Kšöljlk!G# ŪžPč Ĩ!q Ūš ĨĀ LJdž KĠdžĀŪzdz!f ýlj Ĩžž ýĠT kŪf ýfĠĀ Ĩžž ŌNjĀ
 džpIk Ōk!f ŪKĹ#kōŵk!f †džULp Ōš ýĠo!f ĀNj Ġdž# ŪΣ#z!fĀ †ZĀhŪdž †ĠĠž Ĩ!q †ZĀdžĹdž!f †ĠĠž!f ýŌĀoK
 pžzk!Ġh zŏdžK KŌuP Ōk!f ĠnljFĠhē KĠhēZ! †ŏhŵk LJĀčžšŵk!f KĠTĠT Ĩžž †ZĀhŪdž ýfĠžĀ KĠdžpP
 KĠŪořž!f Ūžh Ōš ýĠo!f ĀNj Ġdž# †ŏFždž!f pĀĀžž! †džžK!fĀ †hžhŵp!f †džULp Ōš Ġuŏđ fNj žžhŏĀ YĀĵk!fĀ
². (Euronews jEurosport) ýldž †ŌĹĀčžšŵk!f

:miniaturization ρῖξ ΤΗΕ ΝιΘαζ ΛιωΝιΗΕ -6

Ī!q LJĠ#dž LJdž ĠnjũĪlj Ġnjlj#džŌ I2ōžT ýFGĹĂ Ī!q I2ĂĹ!f ĪjRNj ýU ŌS †ōžŌNjĠdžŋ!f ýFGĹĂ!f Nŋkk
 Σ#Z ÜĪĪ2ok!fĂ ýĪlj!f I2λ#ŋ zōdžkŌ ĪR!f ŽTz!f fRNj ĪĪŋjkĹdž ZĂžUĂ džCŭkŌ ĪR!f ý#T!ĠuĂ ŪžPc
 LJĂōžsōŋk ŪĪpŏpŋ!f ýFGĹĂ!f ĪjRNj LJZ †ũdžŪf LJdžĂ KĠuĹ!fĂ LJĂ#Ĺ!Ġu KdžĹkf Ōk!f †ōuĠdž!f pĂĪz!f ĪĪŋjkĹdž
 ŽōžTkf LJdž DžĠĠjk!Ġu ĪĪR# zōdžkĂ .†ōĹĂžk#!q †žhĠŬu pĂždž!f ýĠĪlj!f YĹŋ!fĂ ýĠĪlj!f ŽKĠŋj!fĂ ŪYŏŋ!f
MOORE pŋjpž LJĂĹĠp ĪŪž ĪpĹjkĹdž †ŌNjĠkjkdž Ū †žžĹŋ ZĂŬkŌ ĪR!f KĠdžĂũždž!f †ŋ!Ġždž †žžĹĂ ĪĂpĂ
 3 .†ŋ!Ġždž!f ĪŪž ĪžpĪ!fĂ KfžĂkĹžĹjžk!f †žžĹ ĪpĠōž ĪŪž † Ĺŏ ĪR!f

:Monopolistic Competition -7

tZGj T!f yÄp!f Ljdž pÄpordž pßZ Ö5 Gð!Gor pöþT!f zð#2k!Gu Dž!kk GõñÄ!Älj#k!f ljrNj tZGj T Ljg
 ljrNj! tIðWðž!f I2Wðž!f İ!g zð#2k!f fRnj İ pððÄ ÜKGö ljnj!f lppzkdž tððž!Gz!f KG#2T!f Ljdž ur Ä Üä2h#!f
 LJ#!Ä Gðžp!k ypÜf yÄp!f Ö5 GõñÄ!Älj#k!f ljrNj šöÄ!kÄ ý!lj tðððžž İðž W!5 Σð! Ü+t2G#korÜf KG#2T!f
 Gðžž ÜyÄp!f ljrNj Ö5 I2ðx! LJGöorð Ö5 Gnik!Gö T Ä yhu GnidžfppK!fÄ Gnik2fpo tð2W İðž 2ðak!f Ö5 G urðð

¹: علي بن عبد الله عسيري: الآثار الأمنية لاستخدام الشباب للإنترنت، أكاديمية نايف، العربية للعلوم الأمنية، الرياض، السعودية، 2004، ص 23.

²: خلاف جلول: مرجع سابق، ص 45.

³: فرنسوا السلي، نقولا مكاريز: وسائل الاتصال المتعددة "ملتيميديا" ترجمة: فؤاد شاهين، عويدات للنشر والطبع، بيروت، لبنان، 2001، ص6.

تأثير التكنولوجيا على المجتمع: ¹ .

8- :economical

تأثير التكنولوجيا على الاقتصاد: ² .

¹ : عبد الفتاح عبد النبي: تكنولوجيا الاتصال والثقافة بين النظرية والتطبيق، عالم الكتب، القاهرة، مصر، 1999، ص82.
² : علي بن عبد الله عسيري: مرجع سابق، ص 21.

üFT#ÜENj !úYÜE fñWNjINjz I+ I fñGfWñENj I fñG#e :UĞEþñE f#UñZñE

fñNjÄ ÜÖñGñöÜfÄ Öññ!f ÜZGur dñ!fÄ y5Gñdñ!f ÜZT!fÄ ZöP!f GñLjdz IZöñ+ KĞöFGLj Ö5 LJGñLjÜf t özö
:LJZ +öþo!Gñ Gñdñ!f+ DþñLjÄ Ü+ñöþo!f ýG T kÜfÄ DñÜZÜf KĞñÄ!ÄLj+k yñ NJGö

-1 üFT#ÜENj !úYÜE fñWNjINjz I+ I fñGfWñ

äpD ÜZurGö!f GLjKpÄ Ö5 +ñöþo!f DñÜZÜfÄ ýG T kÜf GñÄ!ÄLj+k Ö5 YZGñkdñ!fÄ yñ!fÄ!f ZG T kÜf LJQ
İ kT Ö5 +öðZÜZñÄ +ö!G T kñ KĞdñþP LJdz NJdñþIk Gdñdz İþGskñÜfÄ Gñ!Äo ZöNjGdññ!f ZGskñ!f İþGöe İ!Q
ÜþñLj5 ZPc İ!Q LJfþödz LJdñÄ äZPD İ!Q +ñö!Ä LJdz ZñkPk İþGskñÜf İjñNj LJQ NJö5 İITÜ GdñdzÄ ÜLJöþGdñ!f
:ZþñLj DñÜZÜfÄ ýG T kÜf GñÄ!ÄLj+k Gñññ KĞñ KĞöñGñöÜf İjñNj LJöñ LJdñÄ

(Information) KĞdñÄñzñ!f DñþIk İñZ +ñöþo!f DñÜZÜfÄ ýG T kÜf GñÄ!ÄLj+k ýdñzk 1-1

ZGññLjÜfÄ ÖdñZñ!f ýG T kÜf LJQ İ!R ÜñÄññ!dz Zöx ý+Tññ +dñG P ur!Gññ Zöðkk Ök!f +ZÄñkdñ!fÄ İþþkdñ!f
KĞdñÄñzñ!f GñÄ!ÄLj+kÄ ýG T kÜf GñÄ!ÄLj+k Ö5 ñÄññ!dz!f Zöx ZÄññ! GñGñLj Cññ Ö5Zñdñ!fÄ KĞdñÄñzñ!f
KÜx Ök!f GññZG T kñLjÄ KĞdñÄñzñ!f İZÄñ LJdz İþGskñÜf DñöðZñ Ö5 DññGñÄ ÖdñZñ!f ýG T kÜf NJLjdz İþGskñ!f İ!R!f
+Zñ GññdññDÄ KĞdñÄñzñ!fÄ ýG T kÜf GñÄ!ÄLj+k Gñññ KZöðk Ök!f f FñG T P!f +ñöñLj ÜKÜñGñdñ!f ý+
1.LJöZPK!f

ýFñGñZñ!f þfþZQ +Zññ Ö5 İþGöe!f İñZ İþöññ!f DñÜZÜfÄ ýG T kÜf GñÄ!ÄLj+k KñdñZ 2-1

LJdñÄ +öfZñ İ!Q +ZÄñññdñ LJdz) +ññkPñdñ ýGñTñ İ!Q GñññÄñk +öñ LJdz +ö!Gñ!f KñZñ!f ÖñÄ +öðZÜZÜf
2 .LJGñdñ!fÄ LJGdñ!f İññGñ ÖñPñÄ GññZöeñKñ GññZñLj İñZ İZñ!f ÖñÄ(+ZÄñññdñ İ!Q +öfZñ

+dñP ur +dñFñþ YñGñ!f fñNj OököÄ ÜññKĞdñþPñ!f Ö5 yñÄkñ!fÄ Ö T P T!f YñGñ!f ZÄññ 3-1

GññdñþIk Ök!f KĞdñÄñzñ!f LJdz İþGskñÜf +öñGñdññ ÄD Ö T P T!f DñþPñ!f CñÄñ KĞdñÄñzñ!fÄ KĞdñþPñ!f LJdz
+Zñññ GññZñGñkñ!f LJñdñ KĞdñÄñzñ!f LJdz İZöñ+ +öðñ+ İñZ YñGñ!f İÄkññ Gdñ+ 3ÜKĞdñÄñzñ!f KĞññT
Gdñ+ ÜÖñÄZñkñ!f þöZññ!fÄ Öñöðññ!f KGLjGññ!f þZñÄpñÄ ÖññTñ!fÄ Öñkñdñ!f ZñLj!f NJdñZñ yñdñ +ñFñGñ
ýþñdñ!Gññ +ñGñkñ!f ZñGññ!f ÜÄñP Zññ Öñ!f YñGññ!f LJñdñ +öñ ýG T kñ +ñö!ÄÄ İfþD KññTñ
4.Gñññññññ ýG T kÜfÄ (Modem)

1: محمد عبد الحميد: الاتصال والإعلام على شبكة الانترنت، عالم الكتب، القاهرة، مصر، 2007، ص 52.
2: شطاح محمد: القنوات الفضائية وتأثيراتها على القيم الاجتماعية والثقافية والسلوكية لدى الشباب الجزائري، دراسة ميدانية،
3: إِيَاد شَاكِر الْبَكْرِي: تقنيات الاتصال بين زمنين، دار الشروق للنشر و التوزيع، عمان، الاردن، 2003، ص 25، 26.
4: بسيوني إبراهيم حمادة: دراسات في الإعلام وتكنولوجيا الاتصال، عالم الكتب، القاهرة، مصر، 2008، ص 462.

Kǒŋŋókí2kǵǿǗǿ 2ǒTklǵǾ DžöllzkǵǾ Ō5 Ō!ǗǵǾ YǵǿǵǾ DžǒPǵǾ ō ŪšǵǾ Gǒž Ĩ!ǵǾ †5ǵǾ ūŪǵǾ .4-1

ÄD İp2s!f Džöž!k!f Ö5 GŦÄŦP Njöž Džöž!k!f pGđkZ!f Džöž!k!f Ö5 Njđzf2hÄ YŦGor!f 2öUÄkhu †ŦG!f
KGlj!fÄŦŦŦŦ İž GnjPŦŦŦŦ †đžöž!k!f Nđzf2h!f wGKŦj!f Džđž Ŧk İž pGđkZŦŦ İž DžÄŦ İŦ!f ÜÖk!f!f Džöž!k!f
.Ök!f!f Džöž!k!fÄ İp2s!f Džöž!k!f Ö5 Gnjh İpGsk!f ŦŦ! (CD) †đžpđž!

†#2G†dž!f †T25 Σ†G5!Ā žKŋŋj! Iþōŋŋ!f ýGŋŋŪf ýŷP LjžžĀ ýGTkŪf GŋŋĀ!ĀL!#k Kžžŋŋ .5-1

Ä 0Äksdz!f Džöizk!f Izf!p Kz!kf Gdz# ÜKGZÄurÄdz!f U'zhu tTpG!jdz Ä KÜdG!k 0z0 ýŰP KfÄp!i!f Ö5
 .K!i2k!iŰf ýŰP Ljdz Kf2urGordz!f Džö!kÄ ÜKGzdGñ!Ghu KDöhu Ök!f pzu LJZ Džöizk!f

† T25 Žānjdzŋ!f ýǵŋlk!Ůf ləninD Ldz lǒǒŋ!f ýǵŋŋŭ! (Télé-text) †dzUŮD Kdzǒp .6-1

Kǔŋdž!fǎ 2στ!f LJǒǞǧljz DžNjdǎ Kfǎlj!f Ndž!2huǎ Yk#!f KGτPwǎžǎ ffpōŪjǎ 2GhuPūf tzhCkdž
tšwŋGp ŌNjǎ fλǒpō!f ýGτkŬf Gǝŋǎ!ǎlj#k KGđz l Ljdž tdžl 2Gʊq Ő5 LJǎǒzsōik!f fTGT ĭwz tZǎhuDž!f¹.ýǒǞsk!f

İ!q Ö!Ä2k#!Üf Y!Gö!f GöñÄ!Ä!#k yÄz tð#!ü! ü!fÄ tð#!ü!f yG!T!Üf yFG!Ä Wfa!kÄzf äbD .7-1

[illegible]

þóðh: f/Ǻ K l þkǫðk: f/Ǻ Σ þkǺðþǫs: f/Ǻ ýlðž lþððh: f/ ýG T kŮ/ K GðžP Ljðž þðþž: f/ žǺhU .8-1

Yk#dž t#žp ĭž t#žž t#k#ž LJžPk LJžž Ők!f (CD) lžž T!f t#žžpž!f t žpŪ!Ŧ Ő!žžk#!Ūf .žžž T

LJžž Žu#D ý#T^h tō!zLjžž/f tōž!j k!f ý#T LJžž Žžžk! Ğn!LjD Āp^ho I pōp^hη KĜZ/žKp^f ||Ĝ!Nj .9-1

LJǝTz!f LJ2I!f LJǝ yǎŮ!f 2 TŮ!f Ō5 Āǝp2!f ǐ!q 2f2ǝǎ!ǎ5!f LJǝ yǎ!ǎŮ!f tǝǝ! tǝ ǐ R!f yǎ!ǎŮ!f
² .DVD Ōǝp2!f Āǝpǝ5!f ŬĀǝpǝ5!f yǎ!ǎŮ!f ǎ!ǎ ŬKǝ!ǎ Āǝpǝ5!f ǎ!ǎ LJǝǎ

[illegible]

¹ : شطاح محمد: مرجع سابق، ص 29.

² عبد الأمير الفصيل: *الصحافة الإلكترونية في الوطن العربي*، دار السحاب للنشر والتوزيع، القاهرة، مصر، 2005، ص 19، 21.

3 : عبد الأمير فيصل: مرجع سابق، ص. 21

2- :!úYÜENj úfT+ÚE fíWNIjNIjđI+ pUFQpžNj I fġe#e

2Tħ!f Iġōō Ō5 ý#ġTđ!f LJđž pōpž!f ٲP Ō5 ýġT kŮfĀ DžŮZŮf ĠñĀ!ĀLj+k KđžNjĠ pōpT!f 2 ĨŮ!

:pñLj 2ŌĠPđž!fĀ KĠōhŮ!f!f IjRñj LJđžĀ tōfōh 2ŌĠPđž Yħ!k Ġđž ĠñLjđžĀ Ůp2sŮ!f ýTσ Ġđž ĠñLjđž

ĠđžŮ!đž Ġñj! Ip2Āk!đž!f ýĀp!fĀ ĠñĀ!ĀLj+k!f IjRñj! t+!Ġđž!f ýĀp!f LJđh tō52zđž!f IĀñs!f tĀpσ 1-2

IjRñj Ō5 t+2ĠTđž!f Ĩ!q tōh2z!f ýĀp!f Y2Ġ!k Dž! LJ35 Ůtōh2z!f ýĀp!fĀ tōhĀ2ĀŮf ýĀp!f LJđh DžĀđ!f t pσō KŮĠđžkσf IpĠō2Ā ĠñjTōđžñk IpĠō2 ýĠđžkσf 2ŌP II ĠLjNj LJ35 Ůtō!ġT kŮfĀ tōđžŮZŮf tōñĀ!ĀLj+k!f I2Ā!f tōđžōŮpĠĀ tōŮσđž KĠZf2T Ĩ!q Ĩpđk LJĐ LJ#đžō Ōk!f tōp2z!fĀ tōLjōp!fĀ tō5ĠI!f t!ez!f tĀpσ

KĠ5ĠI!f IIō#k ýŮP LJđž pĭñkk tĀpσ!f ýġT kŮfĀ DžŮZŮf ĠñĀ!ĀLj+k I2ĀŌP LJĐ 2-2

LJĐ tŌĠLjħ ý#ħĀ NŮLjŮ Ůtō5ĠI!f tōĀñj!f ýĠĠ!đžĀ ŮtōLjŮĀ!f KĠ5ĠI!f pĠLj5qĀ Ō5ĠI!f tōĀŮ!fĀ Ō5ĠI!f Ā2ž!fĀ ĠLjōLj5kĀ ĠLjōLjĀ ĠLjđžpĀk ýđžLj Ĩkσ 2ŮKlj ŮĀ ŮĠLjĠōpŮPĀ ĠLjĠpĠIĠLj ħħžk Ů tĀpσ!f KĠñĀ!ĀLj+k!f IjRñj DžŮZŮf ĠñĀ!ĀLj+k LJĐ tōσ ŮĠñkI!Ġđž!f LJđfōñkđž ŌħT LJĐ 2ŮKlj LJĐ LJĀp DžpIkk Ōñj ýħ ŮĠñkĠōhŮ!f!f IjRñj t5ĠIĀ LJĠōLjħħ tōT! tōZĀħĀđž KĠñĠσ ŌhŮ!k K2ñjŮ Ōh2ž Ō5ĠIĀ ĤĠLj Ōñj tĀpσ!f ýġT kŮfĀ LJđp!f Ġñjħ ĠĠñ DžōpĀ ħpĠhđžĀ pō!ĠIĠĀ 2f2ZĐ LJđž ĠLjĠđžkñđž Ō5 pĀñĀđž Āñj Ġđž Yf2k Dž! ŮKĠđžkñđž!f .ŌđžŮ!Ůf

IIĀTĀ ĀĐ DžfžLj!f Ĩ!q 2ōTk tĀpσ!f ýġT kŮfĀ DžŮZŮf ĠñĀ!ĀLj+k 2ĀŮk Kf2Tđđž ý# 3-2

KĠđžĀ#σ!f LJđž Ġpħ Ůt5pĠđž!f KĠđžĀŮžđž!f ýŮLj Dž#σk!f ĨžĀ ĀĐ yĠđž!f Ĩž tŌŮ!f ĀĐ tññ ĨĐ I2pp DžfžLj!f ĠLjōŮĀĐ Ĩž I2ĀŌP!Ġħ pĀžō Ġđž fRñĀ 1Ů2LjŮf YĠħ2 DĀ LJđp!f ýĠñ2ħ ĠĠñkLjĀ ŮKf2ħĠPđž!f I2ññĀ tō!ġT kŮfĀ tōđžŮZŮf ŮfĠĀ!f IjRñj LJŮ ŮtōLjōp!fĀ tō5ĠI!fĀ tōZĠđžkñŮf ĠLjđžōpĀ ĠLjĠpĠĠĀ ĠLjĠ5ĠIĀ ħpĠhđžĀ tŮPĐ DžōŮσk Ĩž ýđžžk Ōk!f KĠĠōhŮ!fĀ 2ĀT!fĀ KĠđžĀŮžđž!f LJđž 2ōħ# Džñσ ĠñkĠōŮ Ō5 ýđžσk KĠññ LJđž tħpf2đž 2ōž 2ĀT!fĀ KĠđžĀŮžđž!f IjRñj KđžfĠĠđž ŮtħĠp2 LJĀp LJđžĀ DžžLj LJĀp LJđž ĠLjĠ5ŮĀ ĠLjħĠT .tĀđž!đž

2fĠōLjŮf Ō5 Ip5fĀ!f ýġT kŮfĀ DžŮZŮf ýĠñđž Ō5 tĀpσ!f ĠñĀ!ĀLj+k!f IjRñj KđžNjĠ pI! 4-2

ĠñĀ!ĀLj+k!f IjRñj KZ22Ā t!Ġ!2!f Džñj5 Ō5 tŌĠLjħ!f tñσħ ŮDžō2#!f LJĠ2I!f tž! ŮĨσT5!f tōh2z!f tžŮ!Ġħ ĠĀ! pσ Ĩž tTTPĠđž!f KĠĠĠk#!fĀ ŮtđžĠž!f tōpĠŮf Ō5 ĤĀ2k KσħTĐ Ōk!f KĠōŮTđž!f LJđž pōpž!f fRñj Ō5 DžpPĠ!k KĠĠ# tōŮσđž Kf2ōħžk LJZ ĠħĀZ" ýġT kŮĠħ DžĠI!f"i "2pTđž!f "i"tōđžLjĠ!f "i"Ōđž!ĠZ "ýĀđž Ĩž ĠñĀ!ĀLj+k!f IjRñj KpZĠ Ġđž# ŮĠñj2ōžĀ" pTĠ!đž!f"i "YōŌP!f "i"Lj2đžž!f" "tħñLj!f: "ýĀđž ýĠñđž!f 2 .2#5!f tĠĠσħ Ō5 DžNjĠ Ġđžđž ĨLjđž!f IpĠσđž 2ōž tħĀĠž!f Kf2ōħžk!fĀ t#ō2!f KĠĠk#!f YĀōT

1 : سمير إبراهيم حسن: الثورة المعلوماتية عواقبها وآفاقها، مجلة جامعة دمشق للآداب والعلوم الإنسانية، دمشق، سوريا، 2002، ص 225-226.
2 : عبد الفتاح عبد النبي: مرجع سابق، ص 86.

- 5-2. II ũnjklŭf Džop tZGTqĀ Σō2+k ĪŵZ tλōpō!f ýG T kŭfĀ DžŭZŭf GōñĀ!Ālj#k KŵdžZ pl! .
- Ö5G1λ!f YĀljkl!f ĪŵZ CĠur!fĀ tō!Gλkdžŭf Džop qđŭ2kĀ ŪÖ#ō2džD -ĀZĀŭf Ö5G1λ!f wRĀdžlj!f U'25Ā ŪÖh2ž!f
- ¹ .ăzhu#f tōdžŭZŭf KĠō2Āŭf2hdžŭf Ljdž ý# Njō!q Īzŭk Gdž fRNjĀ Ūyāžkñdž!f
- ýU Ö5 ŪNjdžōpĀ NjKĠ#ŵkdždžĀ NjKŭfGZĀ Njdžŭlñ# tTĠP!f p2s!f IĠōo! ýGñdž II ĠljNj pžō Dž! .6-2
- lj2ŭ Nj! p2s# lj2ōdžō Gdž ýŋ Ljdž NjKō2zk Kdžk pl5 Ūtλōpō!f ýG T kŭfĀ DžŭZŭf GōñĀ!Ālj#k! ýfĠñj!f ZĀŬK!f
- ĪŵZ t5ĀT#dž!f KĠōf2dž!f Ljdž KĠōzupĀ Ī!q II!R Džup Ö5 LJĠljŭf tđžōp K!Āok ppĀ ŪIĠōo!f Ö5 lj2NjĠŪĀ
- ĠNjpnlj ĠljĠž5 ŪĠñjō!q Ōdžklj Ōk!f IIŵk ĠnjljđžĀ Ġljklhuŭ Ōk!f KĠG5G1λ!f Ö5 Ġljđžak fRqĀ ŪýG T kŭfĀ DžŭZŭf ýfĠĀ
- .DžGz!f ĪDž!f ĪŵZ tupĀ2zdž!fĀ (tō TPT!f)tTĠP!f yōupĀđž!f Ljdž fĀĀpō Kljŭ pp
- ŭ# pnjTđž!f Ljdžup kōĀ ŪII ũnjklŭ! (YĀđžŭdž)ĀD Ōf2dž CŌT Ī!q IĠōo!f LjōpGōdž K!Āok pl! .7-2
- tžŭ!f tž!f t!Ġo!f ljRNj Ö5 pnjTđž!f LJĀ#ōĀ Ūyŭ!f LJZ tōpGdž!f tōf2dž!f IZĀT!fĀ tōf2dž!f tōpGdž!f yŭ!f Ljdž
- ýĀoō ýhu ŪĪljzdž!fĀ tōlōlo!f tħ2ŋkl!f Ljdž ŌljĠljŭf pĀñĀ!f Yŭŭ ypfĀ!f Ö5 pnjTđž!f fRNjĀ ŪŌf2dž!f tōljlkĀ
- ² .(Īljzdž ŭhu pĀñĀ!f ĀD CŌT ĪŵZ ýĀTō!f ĪD) ýĀTō!fhu pĀñĀ!f Ī!q Īljzdž!fhu pĀñĀ!f
- ŌñĀ!Āžōs!fĀ ŌñĀ!Āōhu!f YljĠñ!f ĪŵZ DžŭZŭfĀ ýG T kŭfĀ GōñĀ!Ālj#k! tōσT!f Kf2ōλak!f .8-2
- YfpT!f ýλdž KĠōñĀ!Ālj#k!f ljRNj! Ŭ2sdž!f DžfĀPkŭf Ġnjhuŭ LJĠ# U'f2džŭf Ljdž pōpž!G5 Ūp'25ŭ! Ōŭlj!fĀ
- q!q...Ūyāžŭ!f Zzup Ū2njU!f YĠñĀĀDž!f Ŭžup Ūšŭ!fĀ šĠNj2ŭf Ū2Tħ!f ZzupĀ t!ez!f ŪYĠfk#ŭfĀ
- LJZ tō!Gk!f tōσhu!f Ö5 ýōT sk!fhu Džŭk!fĀ³ ŪýGñdž!f fRNj Ö5 tōh2ž!f KĠlj2p!f Ljdž pōpž!f NjKkħĀD Gdž fRNjĀ
- .2ŬĠPđž!f ljRNj DžNjD

¹ : محمد شطاح: التليفزيون والطفل،مجلة المعيار جامعة الأمير عبد القادر الاسلامية، ع7 ، tZdžŋ , pñz 2ōdžŭf Ū2pĠ!f Ūtjōŭlj , 91 ديسمبر، 2003، ص

² : عبد الرحمن عزي: دراسات في نظرية الاتصال، الوحدة العربية، بيروت، لبنان، 2003، ص 140، 142.

³ : شريف درويش اللبان: تكنولوجيا الاتصال المخاطر والتحديات والتأثيرات الاجتماعية،الدار المصرية اللبنانية،القاهرة، مصر، 2000، ص 23.

FNJ#FDžēqđtēENj üF#T#ÜENj !ÚYÜE FİWNIJINjđt+ ŮENjđē :İđFklE KΘGĐZİE

yđžkñđž ĆĠjñĀ Üýñkñđž!f ýō#TkĀ žurĆo!f tēĠō T Ō5 ýĠTĵĀ DžŮZŮf ĠñĀ!Ālj#k ŽĀř řōfžkō
ljRñj řĠđžkZf DžUGžk řl! .İĠōo!f KŮĠñđž İkt Ō5 ĠřĠĠD ĠñŮZkđž ĠñĀ!Ālj#k!f ljRñj Kōñ TĐĀ ÜžĀŮkđž
ĠōSĠĀ ÜĠōřĠkpř ÜĠōZĠđžkñř žTž!f KĠōžĀžur Ljđž tōñđž İžĀžur KōurĐĀ ĠñžřĀljđ ýññ ĠñĀ!Ālj#k!f
.Ġō ĠĠĀ

řĠĠĐZİE İēFTžİE KĠİENj ħŸYFđTİE řFDžsÜE FİWNIJINjđt+ :ünjÜE f#UPĐZİE

:ħŸYFđTİE řFDžsÜE - 1

wžĠP ĆřĀĠŮř ŮP İžž ýurĀđ ýĠĠžĀ ýĠñkñř wžñ LJZ İžĠñ Nljžñ ŌZĠĠT!f žđžİ!f žžž
LjžĀř LJđžžk tŮİlj ýžřđ NljĀ#! ĆřĀĠŮř ŮP İžž ýurĀđĀ (ýđžž22,300) Ō!fĀññ tōuržŮř İž#!
NljžĀ NljžĀř ýÜđ İD ÜĠñjřřo Ōk!f tōšřžñ!f tžİñ!f ĠōŮžđž ýÜđ tōññ ÝUžŮř LjžĀř ýđž žđžİ!f
ĠžĠōkōřĀ ÜtōuržŮř İž#!f ŌŮĠ LJđž (%40) İ!ğ tŮİlj!f ljRñj LJđž tñđ LJĐ žđžř ýñ ýōŮĠĠđ ÜKħĠĀ
tĀñĀ ýurĀ ĬJĐ İžž žĠkŮř Đk Ü tññ!f ýĠđžk tōžññŮ žFĀZ řĀñĀ ĀĐ Ġñjřžřđž LJZ žĠđžřŮř Užñ wĀžřP!
¹ .UžŮř ýñ tōžžkñ ýōš# (tōuržŮř İž#!f LJđž tññKřđž ýřřĀđž Ō5)tžĠĠT!f žĠđžřŮř! ýřřĀđž

:ŌñĀ (KŮĠTĵ!) tōžĠĠT!f žĠđžřŮř LJđž LJžžĀlj İĠljñj

:(Negative.Satellites) ħĠİē ħŸYFđT řFDžsc - c

İ!ğ ĠñjřĠžĀ tñžžđž!f KřžĠŮř žñžñ ĐĀİđ Ōljřđž ŌŮĠ İR žññ LJĀĠñ LJZ İžĠñ Ōñ Ā
İřōkđž!f KĠōŮĀ!f NjKİŮŮ İR!f (score žĀ#lj) ŌZĠĠT!f žđžİ!f:ĠñžñTĐ LJđžĀ ÜžžřĐ İžđ UžŮř
žđžİ!fĀ Ü(1960) Đžž žñŮŮ İR!f (courier žđžĀ#) ŌZĠĠT!f žđžİ!fĀ (1958) Đžž tōñžžžŮř
řĠōkŮĠñ Ġñžžđž Ůñž LJđž LJ#đžk İR!f (1964) Đžž žñŮŮ İR!f (Echo žĀ#đř) ŌZĠĠT!f
.řĠĠññž žñž(ĠñĠ)ŌkōSĀlj!

:(Active Satellites) ħĠWNIĐž ħŸYFđT řFDžsc - f

Ōñž İİR! ÜŌžřŮř ýđžž!f NñĠkōō Ġđž ýñĀ ÜýññkĀ ýĠĠžĀ ýĠñkñř İññđ İžž İĀkōĀ
žđžř ĠñljđžĀ ÜĠñjŮŮ İžž İřĀñĀđž!f tōłđžT!f KĠōžĠŮñ!f tžĀđžñđž LJđž Ġñjřđžkñk ýōžřk třĠŮ İ!ğ tñĠññ
.(Relay Ōñžž)žĠđžřŮř Ü(žžĠĠñk)žđžřĀ (İžĠĠñk)

:KŮĠTĵ ĠŮř žĠđžřĐ ĐžřřKñŮ ŮĠđžžĐ tĀñĀ İĠljñj LJĐ Ġđž#

¹: زكريا البرادي: سفن الفضاء، بيروت ، الاردن، 1970، ص20.

LJZ tōljǎōzǎk!f KfzǑTŮf t hu ǐǎz Dǎǎǎ Ŭtōlj ǐ!q tōlj LJdž yǑT kŮf DžǑlj ǐǎz Dǎǎǎ :ǎnjǎ
ǐ!q Ğnjǎh lǑǑzǎ KfzǑTŮf lǑRnj ŬǑk!Ǒh lǑǎǑh Dǎǎǎ ǐR!f ŐzǑlj T!f zǎǎ!f ǐ!q tōljzǑf KǑŬǑǎ!f šǑzŬ
.tōljǑǎ!f KŬǑT kŮf tǎt šǑzŬ LJZ ĞnjǑzǎǎkhu Dǎǎǎ āzǑ tōljzǑ tǑǑǎ

Ġġajlha yik Ġaġlijo + fpoŭf + ożku d'alk + ilkaż IżżT KĠOrd iżż DĠUlj! fRnj pożkzo : iżfKle
 .ażPŭf + oż2ŭf KĠOrdż! i! IżĠŭf pożo iR! ŌZĠT! zżi!

.təuʔd Kʁʊoʔd ɪ!o tɛŋoʔf lʲǎp lʲɔʔ GNʲɔʔǎ tʰɔ!ǎʔɔʔɪkʲf Kʲɔʔtʰɔʲ ʲɣʲɔʔɔʔ ʔǎ!tʰǎ :Kʲɪfʲɪkʲ

¹ :GđzNj GÖLiÄözsNk tđžpPk j dž!f tōzGĹi T!f zGđžpŪf Ljđž LJGzÄĹi || GĹiNjÄ

:(FSS) h+GFklE hDŽaGlE bFDŽ5c -c

KÜG T KŮf Ö5 GdzLqÄ ÜYlσ5 LJÄöæ5ükl/ İZ 2Tklk Ü t5λ#dz K GdzpP 2LjTf/ rNj DzpIöÄ
LJG#dz LJdz 2σTf/ LJdz t#dzG# K Gσ5T ýLjÄ ÜÖñdzl#G5f/Ä K GdzÄñdzf/Ä K GJGöhu/ ýLjÄ ÜΣ#ükl/Ä tōskGnjf/
. (2Gk l ükl)Ö#ö2dzÜf 2dzl f Gnj!ÄD LJG#Ä ÜtöLjÄöæ5ükl/Ä tōz f RÜf Ndž f Zhv/ ýLj LJZ üw5 2Pc İ q

:(DBS) ԳԳԻԼԵ ԽՊԼԻԿ ԵՂԳԾՆԵ ԿԳԼԵ ԵԲԾՆԵ - Մ

LjÄözsölk!f Iznjñ ÐÜlfÄhu IZTÇudž Ğnj!ÇuIklf LJ#džö tðÄp IZGTq ýĠlZçhu ZLjT!f fRñj ZGðžpð DžÄIkÄ
KĠGöoðžhu zðžk Ŭ ÖZĠljT!f zðžI!f Ljdž Hlžðž!f KfZGTÜf LJD Ĭljzðžhu f ĠP ÖffÄñjhu Iznjñðž!f tðpçž!f
.tðžöðž!f tðLjÄözsölk!f KĠ#huTÜ! ĞnjÄhu IðGZq Ĭ!Äkk tðuZð

:p 1FGDŽIIE Ĩ 0FT2IIE KGIIE -2

ÖñÄ!Älj+klf Öððz!f Zð+sk!f Njllorð Æñlj Zh+D tðZðljT!f ZððZPŰf tðZð LJZ ZTÇhvd!f tlv!f Zhkzð
f fçTPl! ll!RÄ ÜlZlððz tðzpfÄ tlðlor Oñ Tð ĩR!f ĩZðNjððzñ!f ýçTküf ýççlÄ ZðÄðk ýçñðž Öð
:²tðküf KfZðððz!fÄ

2 T Gzdz!f Dz!Gz!f LJdz IpöbZ tOGljdz LJ#dzö tÖdz!Gz!f tÖZGj T!f ZGdzpÜf tÖZÜ LJZ yG!ZÜf LJö -
 .KGSGI!f!Ä YÄZT!f!Ä yÄp!f LJZ IpösdZ KGdzÄ!dzdz I!Z yÄ T o!f LJdz
 .äZPÜf KGSGI!f! I!Z YÄZT!f ZZzkk LJÜ IpÄpödz ZöG G T Z5 Oökö NJöD -
 tÖdzLj!f! tÖloK LJdz LJ#dzö ydzGTA yöZl Ödzö!zk DZGULj t!P! tÖdz!Z!f yFG!Ä!f Z5Äö NJöD -
 .tÖZGdzkñÜf

¹: إياد شاكر البكري: **حرب المحطات الفضائية**، دار الشروق للنشر والتوزيع، عمان، الاردن، 2000، ص ص 20، 21.

²: محمد نصر مهنّا: **في النظرية العامة للمعرفة الإعلامية للفضائيات العربية والعولمة الإعلامية والمعلوماتية**، المكتبة الجامعية، القاهرة، مصر، 2003، ص 394.

zGšlġk!f ýġl2Ūf tŌordž Ljdž tŌ!c t5 T ħ Džkŏ ýġ T k f: "LJZ l2Għz NŪlġħ 2TĠudž!f t ħ!f 2Ėzŏ Ā ýġl2Ūf fRNj ýġġdžkŏ Ūl2zldž!f ŪGġk!Ūf t f2pd āĀl ŪŌġĀ Ĩ D LJĀp Kŏħ!f zGšlġk!f zġnġ Ĩ!q 2TĠudž!f¹ "LJġdžz!fĀ LJġ#dž!f pĀpŏħ pŏlkŏ Ĩ R!f ŌZfRŪf ýġ T kŪĠħ

1-2 - ١١٢٢٢٢ ١٢٢٢٢ ١٢٢٢٢ ١٢٢٢٢

ýġl2Ūf ýġġdž Ō5 LJġ# LJq tZ2ġġkŏž KfĀŪPħ 2TĠudž!f t ħ!fĀ KŪġ T kŪf 2ġdžpd ĠŏġĀ!Āġ#k Džpġk Ġdž! tġŌkġ tŏdžNjŪf Ō5 tŏġġ tŏdžŪZq l2NġĠŪ Ōġġħ!f ĀD Ōġġdžk!f t ħ!f Ĩ!Rħ Ōħ T DĀ ŪýġħġkġŪf ĀD ĨŪZ ýĀ Tŏ!f Ō5 tĀġġ LJdž Nġġġġ ĠdžĀ ŪtŏdžŪZŪf KfĀġġ!f Ō5 pġzk LJdž ĠŏġĀ!Āġ#k!f lġRNj Nġġġġ LJdž ÝtŏĀkšdž!f KfĀġdžġ!Ġħ Dġġk f 2Tġ Ō5 Ūtŏdžġġġ!f zġġġġ!f Kġġġġ!f ŌTŪk ýŪP LJdž tŏdžġdž!f ýġŪpdĀ 2f2ŪD ýħp LJdž LJdžġġħ!fĀ ýġġl2!f 2ŏdžk 2Āp 2TĠudž!f Ōġġħ!f t ħŪ! LJġ# ŪŪŪġdž!f fRNj ĠġġpNġ ŪŌġk Ĩ!q Āħ T k lġpžkž

ŌZfRŪf 2džkŏdž!f ĨŪZ Dž1971DžġZ l2dž ýĀŪ 2TĠudž!f t ħ!f 2ġdžpd YĀħĀdž ŌZŪ Džk pġĀ LJdž (Ġħġġ) Ōġġġġ!f pġġġ 22Ū LJdž Kġġ# ýġġdž!f fRNj Ō5 Kdžk Ōk!f ýġġġġ!f Ġdž ŪŌdžġġ!f Ĩ2fġŪf " tŏZġġ T!f 2ġdžpŪf tġġġ ŪŪŪ Džk tŏŏ ŪġġŪŪŪ ŪŪŪġdž 2ħZ 2TĠudž!f t ħ!f Ō5 ĠġġġġT ýŪP pġĀ ŪDž1988 DžġZ Nŏžġġħ!f fRNj 2pĀkĀ ŪtŏdžġZ lġŏfĀ lġġp t ħ Ĩ R!fĀ 1976 DžġZ Ġġġġ LJġ#Ā "LJf2ħD " Dġġħ Dž1992 DžġZ ĠŏŪŪŪ ŪĀ5 2TĠudž!f Ōġġdžk!f t ħŪ! lġŏġġ!f tŏġġ!f 2ġdžpŪf ýĀD ŪŪŪŪ pŏZŪ Ō5 Ĩ!RĀ l2TĠudž!f tZfRŪ! Ōħŏġġk 2džp ýĀD ŪŪŪŪ Kġġ#5 tŏŏŪŪŪ l2pġdž!f Ġdž Ū" LJĀ#ŪŪk Σ Ūġ f2ġġ!f" 22Ū LJdž ýħĀ Ĩ R!f tŏZġġ T!f 2ġdžpŪf LJdž tŏġġġ!f KġġŪŪŪ! (ATS-6) tġġġ 2ġŪ .l2TĠudž tŏġġdžk KġġpP Džŏġk! "NASA

t ħ!f 2ġġġġ Ō5 Džġġ!f ŪZġġdž!f Kġġġġ!f tŏpħĀ Kġġġġ!f pġZ LJdž l2ŏPŪf KfĀġġ!f Kġġ# Ā Kġġġġ!f Ō5 tŏġ T k f Kġġġdžp ħŪD ýħp LJdž tŏpġġġ LJZ LJŪZŪf Džk Ġdžġŏ 2ġdžpŪf ŪŪŪ LJZ Ōġġħ!f Ūġġp 150 2ŏġġ tŏġġġġ Nġ! fġġ tŏġġ tġġħ 2TĠudž!f t ħŪ! 2džp ŪŪŪġ Ġġġġġħ Džk tŏŏŪŪŪ lġŏkž!f² .ýġġġġġ Kf2ĀŪk!f KfĀk Ġġġpžħ

ŪŌġġħ!f t ħ!fħ t ġP ŌZġġ T 2džp YĀŪTŏž ŪŪŪġ Dž1976 DžġZ pġT pġ5 ĠħĀŪŪ Ō5 ĠdžD ýĀp lġZ Kdžġp tŏŏ ý2Ūġ Ō5 pġġġ Ĩ R!f 2džkŏdž!f ýġZ Ĩ!RĀ Ūtŏġġġġ tŏpġġġ Kf2pġdž ĠġġħkĀ DžġZ ýdžz!f Dpħ Ĩ R!f "Kġġ#Ā! 32Āħdžġ!f" 2džp Ġġġġ LJġ#Ā Ū2TĠudž!f t ħŪ! t T T Pdž 2ġdžpd ŪŪŪŪ ŪĠġpġpZq 2ġġ tŏħĀŪD ýĀp 9 t#2ġTŏž Dž1986 DžġZ Ġġġŏ2ġTŏž ýĀD LJġ#5 tŏħ2ġġ ĠħĀŪŪ ĠdžD ŪDž1980 LJfŏŏž Ō5 tġ T ġŏ!f Kf2ĀŪk!f Kġġġġ Ōk!f ĠŏġġŪŪŪ ýħp LJdž t T ġP LJfŏŏž!f fRNj Ō5 ýġġġġ KfĀkĀ

¹: مؤيد عبد الجبار الحديثي: العولمة الإعلامية والأمن القومي العربي، دار الاهلية للنشر، عمان ، الاردن، 2002، ص82.
²: عبد الله محمد عبد الرحمن: سوسيولوجيا الاتصال والإعلام، دار المعرفة الجامعية، الاسكندرية، مصر، 2002، ص37.

؛NEWS BBC تورد K2A5A Ü"SKY ي ٢١" تورد KzA5A t6Z6Lj T!f 2G6zpÜf 2hZ ÖF6ur5f! t h!f t h!f LjG6 ١١!R5A " Global Service t6dZ!Gz!f t6d6P!f" D1991 D6Z t6dZ!Gz t6hT h GnjkzhkD5A .² TVS تورد 26A5k K!A6o Ök!f 6Lj25!

t6Ulj6z!f LJD Lj6z D6Z6LjGh YÖdZ!Gz!f ÖF6ur5f! t h!fGh t6Lj6LdZ G6z GZÄLj K2Pak5 t6h2z!f t6Ulj6z!f G6zD NjKljG6dZ! ١١!R5A Öh2z!f Y6Z6dZ!f t6Ulj6z t6T6P ÖdZ!Gz!f ÖF6ur5f! t h!f y6p Lj6z t6f6nj6LdZ KljG6 t6h2z!f U'2zkö ي R!f l2A6nj6z 2T6h6dZ!f ÖLj25!fA Ö!G6DÖf t h!f! LjG65 Üt6hA2AÜf t6Ulj6z!f Lj6z t6h2L!f t6f6Z6z6L!f A6jA yÄÜG5 ÜK6Lj6LjA K6Lj6Z Lj62dZ!f 66ZÜ LjZ ÖF6ur5f! t h!f ١١2kz6z Ö5 K6Pp 6pA ÜN6j6dZ6h! y66dZ Ö5 t6T6P6dZ t6dZÜlj6z ÖNjA " ArabSat K6Lj6Z" t6F6ur5f! KÜG6T6kÜ! t6h2z!f t6Lj6dZ!f ١١!dZ Üt66pA6z!f!f t6h2z!f t6Lj6dZ!fGh U'G62!f t6Lj6p6dZ 66F62!f 6Nj6LdZ y6Ü Ü6nj66Lj6K6 GnjdZÄLjZÄ t6F6ur5f! KÜG6T6kÜf l265 K22hA Üt6dZ6z!f 6LjA6 Ö5 t6U6G6koÜfA U'G62!fGh "Y6Z6p t6Ulj6z Ö5 t6Lj6F62!f D66oK!f t6UrdZ G6zD LjZ Lj6ZÜf D6K LJD ي!q l265!f 66Lj6K 2Pak Lj6!ÜK6Lj6K!f!f 2P!AÖ Ö5 Öh2z!f ÖZ6Lj T!f 2dZ!f D6f6P6K!f 2dZ!f G6zD . 6LjA6h K22 Lj6 2dZ6dZ C6Lj6D D1976 y62hD 14 Ö5 K6Lj6Z Öh2z!f 2dZ!f YÄ6T6z 2A6jU K6K ÖZ6Lj T 2dZp yÄD y6Lj T6k t66G6Kf D1997D6Z 2T6dZ KzpA 6l5 ÜNileSat K6Lj y66Lj ي2T6dZ!f KÜG6T6kÜ! Ö!A6!f 66oKÜGh t6pA6dZ!f t66G6KÜf K2pA Üt6T6P6dZ t6Lj25 t62T y6z (K6Lj y66Lj)ÄdZ!f yÄÜf Ö5 yÄz6dZ!f t626Lj t66G6KÜf K6hT DÄ Ü2T6h6dZ!f ÖLjA626Lj6K!f t h!f! ÖZ6Lj T 2dZp C6T6Lj6 2T6dZ 6o 26Nj66dZ!f y6p Lj6z t6h6G6dZÄ f26T6Lj6 26LjÜf ÖZ6Lj T!f 2dZ!f 6z6A Üt6Lj 15 l6dZ!f D1997 Ö6Lj6Lj Lj6z K6T6T ي!q y6T6K! t h!f Lj6z 6nj6Lj6dZ N6h 662K 26o ي!q t6F6ur5f! K6UrdZ!f t6h6G6 Y6z6K6 Üt6h2z!f 66ZÜ LjZ t h!f ي!z K6UrdZ!f ١١!dZ 22Ü Lj6z 66f6K6dZ!f y66pÜ! f2ÜLjA Üt6h2z!f KÄ6h!f Lj6z Lj6ÖÜdZ!f y6A6dZ!f ي!q K6Lj6K6Ö 26dZp 6oD y6Lj ي!z "K6Lj6K6Ö K6Lj y66Lj" 6K6Lj6dZ K!6Kf 6l5 K6Lj y66Lj!f 2dZp .D1996 Lj6z ÖLj6Lj y62!f Ö5 ١١!R5A K6Lj y66Lj!f ي2f6dZ!f

:Cable Television ي66F6L6 D6Nj6R2Y6H6 -2-2

Y6U6K!f G6z6LjZ D1948 D6Z ي!q 6666K6 ÜK6Lj6zh2Üf t66nj6Lj ي!q Ö6h66!f LjA626Lj6K!f l6T6Lj 6Äzk ä6o6 Ö5 LjA626Lj6K!f l6nj6 266K y6dZ6 LjG6 ي R!f (Walson John LjL!fA LjA6) KÜG6T6kÜf 66Lj6dZ LjZ 6Nj6z6h Y6h Lj6 NjKl6Lj6z Ö5 LjA626Lj6K!f l6nj6D K6z6h6dZ t6p Lj6z يLj6Z Lj6D t6662dZÜf 66Lj6z6Lj6Lj6 t6ÜA Lj6dZ Y6U6K!f G6z6LjZ 66Lj6z6Lj6Lj6 LjZ ü6dZ 68 6z6K ÖK!f 666!6Ü65 t6ÜA Lj6z t6dZ6Lj!f t6LjA626Lj6K!f Kf26TÜf y66dZ KÜ6 TÄK ÖF6Änj!f f6Nj Lj6z 66Z6 Lj6A Üt6Lj6p6dZ!f W26P y6h6 t6dZp 6Ä5 D6P6 "Antenna ÖF6Änj" Y6T6Lj6 K6f6 l265!f l6Nj" LjL!fA "66U G6z6LjZÄ ÜNjKl6Lj6z ي5 t6LjA626Lj6K!f t6dZp!f y66h6K!f ي5 Lj6h6Z6Lj!f ي!q t66Lj

²: محمد شطاح: قضايا الإعلام في زمن العولمة بين التكنولوجيا والإيديولوجيا، دار الهدى، عين مليلة، الجزائر، 2006، ص 16.

KGöÜÄ!f tð!hu Ō5 I2#s!f IjRnj K2TKljf Gdz LJGZ2l Džl ÜI2ðhu# IpGö2 LJÄð2sðw!f I2njnd LJdz NJKÇZðhdž .tðG!jdz!fÄ

tð TÄTPÄ Premium ž2ðdzk 2λ#D LJðdzGur džu Gnjð#2KTdz pðÄ2k tðw!G#!f tðzUljÜf U'zhu K!ÄGöÄ LJðdzGur dž!f IjRnj! tð!Gz!f tðpG TkpÜf t5!#k!f K!jG# LJ#!Ä tTGP!f t fðoÜfÄ Ipðpñ!f DžÜ5ÜG# Special ÖGñlj!f LJdz 2ðhu# Uo Gnj! LJG# Ipff2 Y2Gñk K2njU KÇljðzhu l!f tðfðhu Ō5Ä ÜGnjð5 2f2dzk lÜf LJÄp ũffGö .Gnj2ðGÄ Showtime DiöÇkÄT!fÄ (HBO) Home Box Office tð2ñk Gnj22hd ýGñdz!f fRnj Ō5

hüŕpyllē I fŕfT2llē U58nj -3-2

KGöFGurs!f IjRnj Gnjλhk Ōk!f Ndžf2hu!f tðh l! LJd LJðhk ¹Üðhu2z!f KGöFGurs!f Ndžf2hu LJZ t!f2p Ō5 LJdz C2ñ p! Ið2Äk!dz tðdzÜZq IpGdz LJdz tð!Gz tðh l! tðh l! LJZ ũur5 (Öwðdz) ý2ÜI!f yñGÜf K!R 2TZ 2ÄGñkð tTGP!f ÄD tðdzÄ#o!f C!Äl tðhu2z!f KGöFGurs!f 2dzZ ÜlÄkdž LJdÄ Ütð#ññk!Üf NJKÇñGö tðh! äÄk!dz ýZ YlÇljdz!f GnjljG#dz KGöFGurs!f IjRnj RPaK LJd U'2ksö I2ð T!Ghu K!ð! Ipdz!f IjRnjÄ ÜK!Älj! ýZ Gnjñdzf2hu 2ð#2k Ō5 ýñkk tðzðhuÜ 2ðG t!Gö tðhu2z!f KGöFGurs!f ýñ tðzkÄ ÜÖðz!Gz!f ÖFGurs!f LJdz tðhGnj ÜGðZLd ý!q WÄ2k Ōk!f Yðw! Äðpös!fÄ W2dz!fÄ t p2!fÄ CÇljz!f ýZ Öljhdz!f Önjð52k!f 2#s!f Gdz DžnjðÄ ÜÖ!Gðžñ šÄR ýD LJZ p2hu!f ý# Ipðzhu NJKÇö#Äw!Ä lj2f2G YZfðkÄ Öw!kdž!f šÄR Dž2koK ÜÄ CÇljz!f ²:Öwö Gdz Ö!Gö!f ÇljkpÄ Ō5 tðhu2z!f KGöFGurs!f NJ! 2ðdzkk

tðÜÄ Ōnj tðhu2z!f K!Älj!w! tð!Gö!f tðÜÄ!f LJq :!úYÜ8nj h2fŕ2llē DžŕG 5fTñÜē - tðz#Gö!f tðP!j!f 2pfÄdz Σ#zk tðoñ ÜÖdzÄ#o!f GnjññÄkÄ GnjK2ÄÜP! f2Ulj Gnjljdz 2ðλ#w! tð2Äordž GðwP!f tðk Ōk!f tñÄ!Älj#k!f tðw!Ä!f IjRnj! tð!G Tküf tðÜÄw! tð!Gö!f tðzðhuÜf Çlj! 2l2ð fRnjÄ GnjKf2f2pÄ .Dž!Gz!f 2huZÄ

tðdzÜZÜf I2njGÜ!f Ädzlj LJdz Dž2ZlGhu :hüŕpyllē I fŕfT2llē DžŕG hŕsŕ2dñllē hŕ#Džylē 8YT - LJd tðo ÜGöGur!f tñ!Gzdz Ō5 šðlj!k!f ý!q tñGöñ tðhu2z!f KGöFGurs!f LJd Üq GnjZG!k!fÄ tðhu2z!f tðFGurs!f tðw!kPaž tð2Ühu GöGur!f tñ!Gzdz LJdz pñÜ LJG# ll!R! pññ!f 2f2kÄ ýP!ðk!fÄ Y2G!k!f GñjñÄTð Gnj!GðžZD .tðdzÜZÜf t!G!2!f ÖGñlj!

tðhu2Z CÇh!jD t!G#Ä ý!q tñGöñ tðhu2z!f LJfðw!f ýf2k Ü :hŕDžñjs !úY2 üðf2nj !ŕŕs pðpñ - .Öhu2z!f ýdzG#k!f Σ#zk Ōk!f 2Ä T!fÄ CÇh!jÜ! t#2KTdz

¹: عبد المالك الدنداني: البث الفضائي العربي و تحديات العولمة الاعلامية، المكتب الجامعي الحديث، الاسكندرية، مصر، 2003، ص136.
²: محمد نصر مهنا: في تنظيم الإعلام، دار الفكر العربي، القاهرة، مصر، 2009، ص 453.

{ 23 }

ĠnjĠĠdĠĠk 2 ĠĠPĠdĠh KĠ#kĠĠpĠs!f tĠdĠUĠĠ LJ35 KĠĠĠĠĠŮf t#hT 2ĠnjU ýhpĠ ĠpĠk ĠdĠ ΣĠĠD ĠĠZĠ
KfĠdĠdĠf lĠRĠNj LĠdĠĠ ŮĠĠĠĠĠĠĠ ĠĠZ ýĠpĠfĠ KĠĠĠĠdĠfĠ pĠ25Ůf KzĠT lĠpĠkĠdĠ KfĠdĠdĠ ĠnjzĠdĠ KĠĠdĠo ŮtĠdĠoĠdĠf
:1ŮkaĠ ĠdĠ

2Ġ2oĠkĠ tĠĠk# Ů5 lĠĠZ NĠĠĠĠĠ ĠRĠf KpĠf LJĠ tĠo KĠĠdĠĠĠdĠ ĠĠZ ýĠTĠf Ů5 tĠZĠĠf -
ĠĠĠoĠdĠ ĠĠĠdĠ ĠĠdĠĠ KĠZĠĠ Ġ!q ŠĠkoĠ tĠpĠĠĠk!f tĠ2Ů!Ġh Ġ2PŮf KĠZĠhŮdĠfĠ KĠ2TĠĠfĠ 2oTĠf
ΣĠĠk l2oTĠp KĠpĠd Ůq ŠĠkoĠ Ů KĠĠdĠĠĠdĠf tĠĠĠkĠ yĠzĠk LJ35 KĠ#kĠĠpĠs!f tĠĠo Ů5 NĠĠD Ůq ŮyĠhĠĠD
.ŮĠfĠĠfĠ tĠĠpĠĠh

LĠdĠ ýĠĠnj!f ĠzĠf LĠdĠ NĠkĠ2ĠĠkPĠ pĠoĠ LJĠ yĠĠkĠĠ pĠskĠdĠf LJĠ tĠo tĠoĠkĠdĠf KĠĠ2oĠf -
LĠdĠ lĠz KĠ2ĠoP NĠh LĠzPĠ ĠRĠf (KĠĠdĠĠĠdĠf lĠĠh) ŮĠĠf2Ġf ýĠĠĠoĠf l2ĠfR Ů5 tĠĠzPĠdĠf KĠĠdĠĠĠdĠf
.pĠfĠf YĠĠĠdĠf LĠdĠ lĠz KĠ2ĠoPĠ ŮKĠZĠĠĠdĠf

ĠĠĠUĠĠh ŮĠkĠdĠf lĠzĠĠk 2ŮP ΣĠĠĠ ĠNĠĠ p2sĠ! tĠĠĠĠdĠf KĠĠdĠĠĠdĠf ĠĠĠkĠf Ů5 tĠp2sĠf tĠ2oĠf -
.ĠĠUĠĠf lĠR Ů5 ĠzĠkTĠdĠ LJĠ LJq KĠ#kĠĠpĠs!f

:hŮĠNjTĠĠ tĠĠpĠŮĠ fĠĠNĠĠNĠĠt -3

Ů5 KĠĠdĠĠĠdĠfĠ tĠĠĠdĠf pĠĠdĠf LĠdĠ l2oĠh tĠdĠh ĠĠZ ĠĠkoĠ tĠĠĠzĠdĠ Ůf2T LJZ l2oĠh ŮNĠĠ
ýĠkĠ 2!D LJĠzPĠk LJĠdĠo Rq ŮŮĠĠzĠkĠ!Ůf ýĠĠoĠ! tĠĠĠzĠdĠ KĠĠdĠĠĠdĠ KĠĠTĠdĠ 2ĠTĠ tĠĠTĠ ýĠT
tĠĠTĠ tĠoT 2!D tĠĠdĠdĠPĠ LJĠĠdĠ 2 ĠĠZ ĠĠkoĠ LJĠ LJĠdĠo ĠdĠ ŮfĠĠ tĠp ĠĠZ (pĠĠdĠ) 2oĠh
2 .pĠzĠf fRĠNj tĠĠĠĠĠh KĠ2dĠf KĠ2TZ tĠzĠf lĠRĠNj 2ZĠĠkĠ LJĠ 2UĠĠĠĠ

¹ : عامر إبراهيم قنديلجي، إيمان فاضل السامرائي: مرجع سابق، ص 253.
² : حسن عماد مكاي: مرجع سابق، ص 46.

1208# GnjdzGησD K23TǺ tō#ũnjklŬf GnjkpGŬ tlpǺ Ū2Ǻklzlf2k 7000 īŹ ī Ākoʽ pofǺ!f tʒŬ!f
 .22σ ĀD Dzp2 Ljōōŭdz tLŭl LJZ ýlk Ū tōlō2Pk!f GnjkpGŬǺ ŪGnjklGŭklf tʒ2l Kpʽ2Ǻ

2 T U Z 2 ! D Ĩ Ź Ĩ Ā k o k Ā Ů L j 6 2 T z ! f L j 2 I ! f L j d ĩ K Ą ĩ Ź ĩ ĩ ! f ŷ f Ā Ď Ő 5 2 ĩ U Ā : U Ą Ą ĩ ĩ ů ĩ ĩ ĩ ĩ -

Ök!f Hlōpp!f tōÄz#dž!f KĜ!Ĝzdz!Ĝu Kōdz! Ök!f Üİzōh# zF!Āp ý#T ĨŹ KfzĀk!zLjzK!f Ljdž zλ#D ĀD
KzĀŮKĀ Ü+Ljzdz!f tō!ōŮĜljzdz!f f f2pŪf K2njU Gdž# Üİz3Tdz!f Yō!fĀo!f yŌljT k Ō5 ΣĜ!Ūf KljĜ#
Gdz džNjD LjdžĀ ÜNjzdz ýdzĜzk!Ā Ō!Ūf Y!Ĝo!f ýōžTk LJĜ!LjQ ĨD LJĜ#dzĜu O'huT D tōo ÜŌ!Ūf Y!Ĝo!f NdžfZhu
z3TĀ ÜfĦ tōĀ!f tōZĜ!s!f I2#fR!f ĨŹ ĜnjžžTk pĝdzkZf KpĀ!f H!R Ō5 tō!Ūf KĜu!Ĝo!f NĦu zōdžkk
O'huT DĀ ÜtōTPT!f Yō!fĀo!fĀ fĦ I2ó3T!f Yō!fĀo!f K2njU tōo tUĀo#dzž tĦ2p Ĩ!Q ĜnjdzĦo
.I2ōh# tĦ2pĦ ĜnlİdzĀ f PzĀ ÜĜzĀĀōT zλ#D I2NĜĜ!f NdžfZhu!f ĨŹ pĝdzkZŪf

/Rŋj ʏŋlʰǎŋ K!fə Ũǎ ŨLjŋŋtʰz!f Ljŋl!f Ljŋž Kǧlǧlǧdǧžǎ!f tǧfʰv yǧž ŋŋjUǎ : 2ǧʰǧlǧ ũŋwǧŋ -
 CǧʰR!f tǧ!ǧž5 ǧŋljǧž lǧpǧkǧž 2fǧUǎhǧ dǧǧŋ!f ʏŋlʰǎŋ!f lǧRŋj Ljŋž yǧǧkǧǎ ŨLjŋlǧk!fǎ 2ǧǎŮk!f pǧp yǧŋ!f
 ŋŋj5 ǧŋž ǧŋjk2ppǎ Kfǧlǧl!f RǧPǧf tǧ!ǧž5ǎ Ũŋlʰǎŋ!fǎ 2ǧhǧk!f tǧ!ǧž5ǎ ŨŲZǧlǧŮŮŮŮŮ CǧʰR!ǧhǧ ǧǧžǧǧ!f
 .¹tǧǧp tǧŋž2hǧ Kǧž! yǧž yǧǧžǧk!f ǧŋž ǧŋjk2ppǎ Ũtǧǎǧlǧžǧ!fǎ tǧhǧkǧǧžǧ!fǎ tǧǧŋǧžǧ!f KǧPpǧžǧ!f

:İ||Öε f 2FΘ||ε I FİĞ‡2Nj t θFTΘ -4-1

: ʈ ʈʈʈʈʈ - 1-4-1

Il ik ýnǵı!f KǵõnpD Klǵur k ppǞ Ügnjõz tsklı Gzõđñ Glǵız! Ü f FGT p İz Ö!Ü/ yıGõı!

$$^2: \text{tLi} \ddot{\text{o}} \text{z} \text{d} \ddot{\text{z}} \quad \text{U} \text{G} \text{L} \text{j} \quad \ddot{\text{O}} \text{S} \quad \text{G} \text{n} \text{j} \text{k} \text{b} \text{p} \text{o} \ddot{\text{A}} \quad \text{f} \quad \text{F} \text{G} \text{T} \text{P} \text{f}$$

.KčZÁVzdz!f LjOöŮdz ýh zŮŮ y! kč ý†T_h l2†/R!f Ō5 KčZÁVzdz!f LjOzPk ĪŮZ l2p!f -

.+pþ!Ghu zödžkő Ānj5 ÜI2þĠjĀ 2þRk Ŭ ÜäŬP!f +hŭLj -

.ă2PŪf YĂ2s!f İ!q ΣōF2!f 2#2dž!f LjDž KĠdžĂž!dž!f ýŏTĂk İž İ2p!f -

•.töüGÄ!f LJdž ýpð Ö5 NF6KLi!f DžpIö † öö ÜCfþÜf †Z2l -

.KĠdžÄŸdzđ!f lġRŋj DžŌULġkhuÄ KĠdžÄŸdzđ!f Uſoʻhu DžÄlŌ -

..LJG'ljŮf Džnjk tŔÄöø KŮGŋdž! tZÄljkdžÄ tšljKpž K GdžpP Džplö -

.lɛNjGŋ!f KĜŋŋdʒh!f pĂŋĂ! fɐUlj ʰ Nɪzdʒ ýdʒGzK!f t!Ăŋjɿ -

¹: إبراهيم عبد الوكيل الفار: مرجع سابق، ص 254.

2: عماد بن جمعان بن عبد الله الزهراني: تصميم وتطبيق برمجية إلكترونية تفاعلية لمقرر تقنيات التعليم لقياس أثرها في التحصيل الدراسي لطلاب كلية المعلمين في الباحة، جامعة أم القرى، مكة السعودية، 2003، ص 143.

1-4-2 : I fīG#e11ε

:†ō!Gk!f ƳG!L!f Ō5 KĠōhū!f U'zhu 11!R# Ō!Ūf YlGōr!l

- .NjdzfƆPklf 2ō!G+k! Ōhū!f YGsk2Ūf
- .†ōZGdzkŋf †!eZ Ƴ!Pō Ɔp yTfĀkdž y#Tʰ NjdzfƆPklf
- .Njdz ydzGzk!f yGō ŌoT!f 2ōΣ ΣĀñ!f ĀD Ljōz!f ĪñZ CĀ! Ū†ōoT!f lj2f2urD
- KŪ#Tdz!fĀ Ū†ōdzñz!f KĠp2l!G# Ūā2PD KŪ#Tdz Ljdz NjdzfƆPklf LJZ Dñljō Ɔp Gdz
- .ā2PŪf †ōpŪPŪf
- YlGōr!f KĠĀ2ōsh Ūdzlō Gdz Ƴō2Ū LJZ 2Ūk!f †fƆoŪ NjKōñdz2hu ĀD zĠñŋ!f U'2zkō Ɔp
- .Ō!Ūf
- †!TĠP 2ōh# KpĀ RPDĀ Ū2ōh# ƆĀññdz yRʰ Ī!q LJGōoŪf U'zhu Ō5 NjdzfƆPklf YlGōr!f Ɔp
- .Nj!ŪP LJdz Ġ!GdzZD †zhuGdz ƆljZ

2-2 : I dzp#ūε

- Ljō2TZ Rljdz 2Tkljk KƆpʰ ƆpĀ Ū†dzƆG!f KfĀlj!f Ō5 †ō!G Tkf IfƆD DñNjD I2NjĠU ŌñĀ ŪI2ōPŪf IjRñj
- IƆofĀ †#hT Ō5 Ūzdz †ñTkdž!f 2kĀōhūdz#!f I2ññD LjōōŪdz LJdz Y2lō Gdz ƆĀñĀ Ōljzk I2NjĠU!f IjRñĀ ŪēdzĠZ
- ēdz# ŌŪzō Gdzhu KĠdzĀñzdz!f 2ŪcĀ LjōōŪdz ĪñZ ĪĀkōō Ġñjō5 zĠñŋ y# (Klj2kljŪf †#hT) †dzPur †ōkĀh#ljZ
- .LJĠljq ĪŪ †oGkdž!f KĠdzĀñzdz!f LJdz ŪfĠNj
- LJdz 2ōh# ƆpZ yōTĀk KĠdzĀñzdz!f †#hTʰ ƆTlōĀ ŪKĠdzĀñzdz!f KĠ#hT IƆZ LJdz Klj2kljŪf LJĀ+kK
- †#hT †fōNj ĪñZ Ġñj! ŌfĠñlj!f y#T!f LJĀ#ōĀ ŪKĠdzĀñzdz!f yƆhuk 2Ɔñjh U'zhu Ġñjurzhu 2kĀōhūdz#!f I2ññD
- Kf2ĠTŪf yl! Modem DīpĀdz!f zĠñŋ Ƴō2Ū LJZ 2Pc 2Tljzhu yĠTĠŪf Ġñjō5 2Tljz ĪŪ LJ#dzō †dzPur
- LJ#dzō Kf2ĠTq Ī!q †ōdzp2!f Kf2ĠTŪf yōƆzku 11!RĀ Kf2kĀōhūdz#!f LJōh KŪĠTĠŪf ŪĀŪP ĪñZ †ōdzp2!f
- .¹Σ#z!fĀ KŪĠTkf KfĀljp ĪñZ Ġññlj

¹: عبد الفتاح مراد: كيف تستخدم شبكة الانترنت في البحث العلمي وإعداد الرسائل العلمية، جامعة نايف العربية للعلوم الامنية، الرياض، السعودية، 2003، ص 24.

:FNJ+FDŽσΓ+εENj I džb+dzÜε hIĆŀ I FDŽσΓ -1-2

tōZǎLjhu pōIk!f LJǎphu KǒZǒŮ!f yōdžn LJōhu KŮŮ2 LJ2D pžhu KLi2KLiŮf t#uT KǒžpP YǎLjkk
 2 lōǎ tōdž!Gz!f KǒžŮLjǒž!fǎ tōlŝu!f z#f2dž!fǎ tōdžǎ#ŝ!f Kǒfōnj!fǎ Kǒ#2T!f Dž u k KŝuT Dǎ ŮKf2kǎōhūž#!f
 DžNjD LJdžǎ ŮKLi2KLiŮf t#uT GnjdžpIk Ōk!f Ipōpž!fǎ tZǎLjkdž!f KǒžpP!f DžpIk KLi2KLiŮf 2GTKljf tZ2l Cf2ǎ
 :¹KǒžpP!f lJrNi

Շնչի օժիժը չի կարող չլինել իր շնչի օժիժը :**Electronic Mail** իմ յիշատակի օժիժը -
 Օճիժը չի կարող չլինել իր շնչի օժիժը (Կլիշե) իմ շնչի օժիժը չի կարող չլինել իմ շնչի օժիժը
 իմ շնչի օժիժը չի կարող չլինել իմ շնչի օժիժը չի կարող չլինել իմ շնչի օժիժը
 .Օժիժը չի կարող չլինել իմ շնչի օժիժը չի կարող չլինել իմ շնչի օժիժը չի կարող չլինել իմ շնչի օժիժը

Exchanging Files

LJD DžPpkǃdžni! O'okk † ðo ÜjZGtKujf KŁjZkUŦ †#T KGDžPP yǃĀD Zhukz :Gopher þɜNj3 -
†#ǃdž DžFǃI!f lJRNj LJǃ+k LJDǃ Ŭ†#T!f ĨŻ KGSidž ĀD KĹjGöH ĀD KGdzǃžzdž DžFǃp Ipž Ĩż ýȚ o'o
.KGdzGDžKNjŮǃ KZǃwǃdžni! žzhuk †hkEdžǃ

³.Gnj! zTσ Ū K GđžÄñzđž ĨŹ ýTσō DžP K l dž!f pñj t džp P!f l j r n j ýŮP L J đž Ä Ŭ f GP!f l j e G nj n

İİZ +hÄŮŮdž!f KĞžpP!f Žh#D LJdž +džpP!f lJrNj pžk :Remote Use qyĢ DžY !qapŮzŮŮ -
DžpPkpŮf LJdž KfŽkdžÄŮŮ#!f Ž ŮŮ +ŮĢdž İİZÄ LJG#dž İD ŐŮ DžpPkpŮdž!f LJ#džk ĢnjŮp Rq ŮKljŽKljŮf l#hŮT
.fŽž!f Σslj ŐŮ DžpPkpŮdž!f ΣŮŮŮ ĢdžlJ#Ä ŮŮhŽÄD ÄD lP#kdž!f KĢŮŮÄ!f ŐŮ Ůldž lPÄŮÄdž!f KfŽkÄŮhvdž!f

+džŋđz!f 2UĞLjdz!f U'2z! †İð2Ü ÖNjǺ :Virtual Reality hŷTƆþtğÚĖ hšřšΘllē -
 LJ#ǻ ŪĠnjkpNjĢTđžu ʊI5 Σð! DžpPkŋdz!! ΘĠdz!fǻ Ü2kǻhdž#!f šð2Ü LJZ Ġnjdzðđž T k Đķō Ők!ǻ †h#2dz!
 ŽðǻT k!f) KĠİðhŽK!f lJRNj þoĐ Ljdǻ ŪNjŋslj †þo!f ýPfb NljD DžpPkŋdz!f ŽzTō Đǻ Ljdǻ ŪĠnjdz ýZĠsk!Čhu
 .þzhu lġĠLju Đķō Dz! řR!f ýȳLjdz!f ýPfb ýǻŋkk lljǻhu ΣĠŋoŪf ĐĠGUlj!f fRNj llðÜžð †ðø (řZĠddždz!f

¹: أحمد ريان: **خدمات الإنترنت، منشورات المجمع الثقافي، أبو ظبي، الامارات العربية المتحدة، 1997، ص 20.**

² : عبد الفتاح مراد: مرجع سابق، ص 20.

3: نايف بن ثنيان آل سعود: تأثير استخدام الإنترنت على استخدامات طلاب الجامعات السعودية لوسائل الاتصال، مكتبة الملك، الرياض، السعودية، 2003، ص 253.

1. *What is the purpose of this study?*

“I have a lot of friends who are in the same boat as I am,” she says. “I have a lot of friends who are in the same boat as I am.”

[illegible]

0.00	0.05	0.10	0.15	0.20	0.25	0.30	0.35	0.40	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.75	0.80	0.85	0.90	0.95	1.00
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

[illegible]

THE

² :<http://www.balagh.com/thaqafa/nt0628gt.htm>

Gnįjāhu 2 TĀk Kōhu T D I2NįĠU KĻ2KĻjŪ! 2 λ#dž!f DžfPpKĻŪf 2250 : I dPpKŪE DžfŽqā -
DžfPpKĻŪf Ljdz t!Ġo:"NĻjāhu 22zā Ĩ R!f Internet Addiction KĻ2KĻjŪf LjGdžpō ŌNjĀ tōu2dž I2NįĠU
LjGdžpŪf Ljdz YĀĻj ŌNj I2NįĠU!f lįRnĻj j"tō#ōĻjō!#q KChf2DŪu f Ĩ!q Ĩ pāō KĻ2KĻjŪ! ŌI5fĀk!f 2ōġĀ Ōu2dž!f
LjGdžpō ĨZ Yk2kō tōo ŪyĀo#f!fĀ Kf2pPdž!f LjGdžpō Ljdz Gnįkzōhu Ō5 tħō2p Gnįjāhu K5 TĀ Ōk!f ŌĻ5Ļj!f
:12NįfĀU!f lįRnĻj LjdzĀ Kf2pPdž!f LjGdžpō Ljdz tħō2p 2NįfĀU KĻ2KĻjŪf

YChUTÜ tZ2η!f IpGö2 İ!q LJdžpž!f ýöðžö † öö LJGđžPŮf 2NjGÜdž LJdž pžö ýđžok!f :üðžEHİC •
DžfPpKıŮf KĠZĠ LJdž pžöž KıĠ2KıJŮf LJdžpž LJ35 İİ!R†Ă ÜýpD tZ2η Njöp! ĠnjZChUTq YİžWö LJĠ† Ök!f
.KıĠ2KıJŮf İ!q İpöf2kdž!f NjktuΣ2 YChUTÜ pı2WChU

II!RþǺ Ü2pPdž!f LJdž NJLĠdž2o pLjZ tðdžlŋǺ tðlslj U'fZ2D LJdž LJdžpdž!f ÖljGzö :ffθæwÜe •
 æþkǺ ÜšwI!fǺ Öþ2o!f Öljslj!f 2kǺk!f LJdž tþhT!Ġw NJĠGŦkf YGŦIlf pLjZ ÖljGzö NJLj35 KLj2KLjÜf LJdžpdž
 .KLj2KLjÜĠw tŦhk2dž KűöPǺ DžűoDǺ Ü ĩ2njp ýþTþ KLj2KLjÜf İžz lj2öþsk

[illegible]

:hũḡəḑsyllə ɓɛɓ ɽũɛ -3-3

ýłǎđkĕĀ ŪLǎǎǎ!f İǎđ 2ǎǎǎ!f Ā ħǎǎǎ!f 2f2ǎǎǎ!f Kǎǎǎǎ!f ħǎǎǎ!f ħǎǎǎǎǎ!f 2ǎǎǎ!f Lǎǎ Lǎǎ Ġǎǎ
 ħǎǎǎ!f Ā ħǎǎǎǎ!f Ā ħǎǎǎǎ!f Lǎǎ ħǎǎ!f İ25ǎǎ!f ħǎǎǎǎ!f ħǎǎ!f Ā Ġǎǎ!f Ō5 2ǎǎ!f Ā İ2ǎǎ!f 2ǎǎǎ
 Ō5 ýǎǎǎ Ġǎǎǎ Ġǎǎǎǎ Lǎǎǎǎ!f Ġǎǎ!f İħǎǎĀ 2ǎ ǎǎǎ!f Kǎǎ2ǎǎ Ūħǎǎǎǎ!f 2fǎǎǎ!f Ā ħǎǎǎǎǎ!f Ā ħǎǎǎǎ!f Ā
 Ġǎǎǎ ħǎǎ İ!ǎ ħǎǎ Ġǎǎǎ Kǎǎǎǎǎ!f İǎđ Ōǎǎǎ!f ǎǎǎ!f ħǎǎǎǎǎ!f 2ǎǎǎ!f Lǎǎ Lǎǎ Ġǎǎ Ūħǎǎǎ!f İǎǎǎ
 Ōǎǎǎ ýǎǎǎ ħǎǎǎǎ!f Ġǎǎǎǎ!f ħǎǎǎǎ!f 2ǎǎǎ!f ýǎǎǎ Ġǎǎǎǎ Lǎǎ Ōǎǎ Kǎǎǎǎǎ!f ħǎǎ Lǎǎ Rǎ Ūħǎǎǎǎ!f
 Kǎǎǎǎ!f 2ǎǎǎ!f İǎǎ Lǎǎ ýǎǎǎ Lǎǎǎǎ ħǎǎǎ!f İǎđ İǎǎǎ Ūǎǎǎǎǎǎǎǎ Ġǎǎǎǎǎ ýǎǎǎ!f İǎđ Ġǎǎǎ Ōǎǎǎ
 .ǎǎǎǎ!f Ō5 ýǎǎǎ Nǎ! ħǎǎǎ!f ýǎǎǎ ħǎǎǎǎ!f Ġǎǎǎǎ!f

:hŭŋF T t 5 Ü Ɛ Ɔ F k Ö Ɛ -4-3

ÜNŮ! ŮP Ljđž ʃĂŋ!k!f ĀD KŁzKŁŮ!f ŌŮ 11fzKTŮ!f Ā ÜNŮ!đžfzhuĀ Ō!Ůf ɣŋŋ!f zŋŋŋ zŋzŋzĀ
LJ+đžŌ ĀbĀbŋđž!f ĀD ŮŋĀkŋđž!f ýPb!f KfR †TĠP 1zŋŮf 1đž zĀđk Ōk!f †ŋŋŋ!f zŋzŋT đž!f Ljđž zĀkzĀ

¹ : عبد الجواد سعيد محمد ربيع: مرجع سابق، ص 338.

†öþƒ ƒ kpŮf ý†ĜTđž!f Ʋzhu Ĩ!q Ĩpđk KĜöLjIk!f lJRNj LJD Ĝđž† Üİ2lŮf þĜ ƒ kpƒ ĨŮZ KŁj2kŁjŮf DžfþPKŸf þöþork LJD ΣĜŁj!f 2ĀĜPđžĀ Üİþöþŋ Ljnjđž ĨŮZ LjđŮđžĜz!f Ʋzhu Ƴö2þk İþĜZq İ2Ā2urĀ Üt2lŸfĀ!f †!ĜŮŋ!f ýłđž .¹þĀŋĀ!f Ljđž ÖskPKŸ Ljnjđž Ĩ!q LjĀŮŋjaköŸ Džŋj!ĜŮŮD LJD ĀD ÜĜŋjŁĜđž ĨŋjKŁj DžŋjLjnjđž

-5-3 :hŮŮTİİ þfkÖİ

LJD Lj†đžö KŁj2kŁjŮf DžfþPKŸf ĜĜŁjĀD ÖŮŸf ƳŸĜor!f DžĜđžD †ŮöĀŮ İ2ks! ΣĀŮŋ!f LJD Ĩ!q ĜĜŮŮŸf 2öTö :†ö!Ĝk!f †öor ƒ!f ƳZĜkđž!f ƳŋŸlđ

- †ZĀŁjĜđž!f KĜŋĜŋjK!ŮfĀ †öđ2!f ƵfĀþ2fĀ †p2or!f ÜþĜŋjŋŮŮĜŮ LjĀöz!f †ŋĜ ƒq 2ŮĜPđž -
- LjösK†!f Ö5 DžŮĜĀ Ü2ĜkĀŮf ƳĜŋjK!fĀ KŮur2!f 2zur ýłđž ýƒĜŮđž!fĀ KŮur2!f þþŋjK 2ŮĜPđž -
- †ŋp2!fĀ
- 2łđk ĀD İ2TĜđž 2öĜ †öZĜ2ƒq Kƒ2öłđk İĜŁjŋj LJD Ĝđž† Ü†or!fĀ 2Tİk!f ýłđž †öþŮŋ 2ŮĜPđž -
- ŮŋİkŸđž

†ŮöĀŮ Kƒ2k5 ΣŮŋŋö Ljđž ĀD İ2Ā†Ů KŁj2kŁjŮf KĜ†ŮTĀ ƳĀŸĜor!f DžþPKŸö Ljđž ĜĜŮŮŸf oƒŁjĵĀ :²ýłđž 2ĜŮPŮf lJRNj Ljđž ýŮİk KƒĜ2ŋŋ RĜPKĜŮ

- †Ůur 22Ĝ Ö5 İ2ŋjŋŮf lJRNj DžĜđžD ΣöĀ Üİþöŋ!f İ2ĜŁjŮfĀ †2lŸfĀ †52Ĝ Ö5 ΣĀŮŋ!f -
- LjĀ†K LJD †öorŮ DžŮŮđž þ2łđž!f ƳĜŮ2f LjĀ†ö †ŋp2Ů!f þŁjŸđžĀ ÜöŮ2đž ýđžZ ÖŸ2† DžfþPKŸf -
- ĨŮZŮ! İþĀþTđž KŸöĀ †öPK2đž 2ĜK†Ůf LjĀ†KĀ †ö2fĀkđž þZfĀŸ!f
- †öorŮ †TĜT!f ƳurĀĀ ÜöžŸ 90 Ĩ!q DžŸ 50 Ljđž LjĀ†K ÖŮŸf ƳŸĜor!f DžĜđžD †5ĜŸđž ĨŮZ ĜĜİŮŮf -
- †öþfĀ!f Džööİk!f KĜTĜT ƳurĀK Lj†đžD ĜđžŮ†Ā 2TĜđž!f ÖZĜŁj ƒ!f ĜĀur!f ĀD ΣđžT!f †2TĐ LjZ İþöžŮ LjĀ†K
- ĨŮZ ĜŋjŮžur ĜĜŁjĀD Ƴ2RŮf ĜŋjöŮž þŁjKŸk! OöKĜŮđž!f †orĀ! DžĜđžD †ö5Ĝ†!f †orĜŸđž!f 2ö5ĀKĀ Ü†TĜT!f ĨŮZ
- OöKĜŮđž!f

-6-3 :hŮŮŮŮŮİ þŮƒqđžİİİ

ýĀƒŮor!f ĀD ÜKƒ2ĜŮPKŸŮf İ2ŋjŋD Ʋzhu ýŋp Ljđž DžŋjŮĜŮİkŸf 2ŮĜPđž Ö5 ƳĜŮT!f Ʋzhu Ƴİö þİ5 Ʋzhu Ljđ ýŮ Ü†öŮLjŋD Kƒ2ŋĜPđž ĜŮđžZ †öorŮ DžŋjŮD †ĀđžŮžö LJD LjĀþ DžŋjŸfþŮŮ 2urK þp KĜđžĀŮžđž ĨŮZ DžŋjŮđž ýĜđžZŮfĀ Ƴö2PKŸf ýƒĜĀ †öđžŁjK ĨŮZ þZĜŸö Ĝđžđž Ü†öĀþö!f ýŮĜŁjİ!f †ZĜŁj ƒ †ö5ö† DžŮžK ƳþfĀđž!f lJRNj İĜŁjŋjĀ ÜKƒ2†fR!f 2öđžþKĀ Ljö2PŮf İ2ŋjŋD ĨŮZ KĜĀ2ö5!f ŮöŋĀK †ö5ö† 2TŁjö Ĝŋjur2hu LJD Ĝđž† Ü†öŮĜŋj2Ůf †öđžĀ†or!f KĜƒTŁjđž!fĀ Kƒ2f2Ā!f ƳþfĀđž ĨŮZ ΣŸŋKİĜŮ LjĀđžĀİö †öor 22† ƒ2† ĀD 22†ĜŋjİĜŮ İžŸö Ĝđž Džđž ƒđž ýđžžö Ö†ö2đžD ƳĜT ŮŋŮ DžĜþ Ĝđž İİ!R LjđžĀ ÜƳþfĀđž!f lJRNj 2öđžþK ĀD LjƒþŮŮ!f Ʋzhu Ö5 ĜŋjĀorŁjĀ

¹: بيل غيتس: المعلوماتية بعد الانترنت طريق المستقبل، ترجمة: عبد السلام رضوان،، عالم المعرفة، الكويت، 1998، ص 28.
²: هشام الخطيب: المخاطر الصحية لاستخدام الحاسوب، الاسكندرية، مصر، 2001، ص 4.

WgkljŮf Ndžfzhǎ Dždžg' T k!f t5G# Kž!D töljǎ2k#!q tñhulip tñžSD LJD Ůq Njldž LJG# Gdž5 ŮNjñdžZ LJdž ýT5 Ndžzhudžǎ
tö2oñ!fǎ NASA Cg'ur5!f t!G#ǎ YG'lo! ýdžzk Ők!f Ől2ηǎöli Ő5 tō!Gz!f töljIk!f yq'g'T dž 2h#D pσŮ
LJdž fǎlj#džk " Ődž!Gz!f Džöση!f" DžnjlsjD Ĭž fǎlñžSD Ő#ö2džŮf YGhuT!f LJdž tZǎdžηdž KdžGp Gdž# Ůtö#ö2džŮf
Dž! Džnjlj#! " töl'Pfp!f l2f2ǎ "ǎ " tǎñ!f" ǎ " tō!f2pös!f tσGhudž!f"ǎ Ů" U'öhuŮf Köhu!f " ypfǎdž tš2kp
ypfǎdž!f llñk Ő5 tōGdžσ!f DžGUlj 2zur KGhuλq Ĭž DžNj2ǎp 2Tkp f yñ ypfǎdž!f llñk fǎh2Pö

11/11/2019 11:11:21 AM

71 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)

[illegible]

[illegible][illegible]

1. *Journal of the American Medical Association*, 2000; 283: 2689-2693.

LjHfSġU+ŋj ūfšdžllē ǧ HFNJllē I FDžqŋl :KllfKllē f#UPDžllē

1- I FDžqŋl ǧ HFNJllē :ūfšdžllē

ŌNjĀ ŪKĠdžpP!f lJRŋj DžNjD LJdžĀ ŪLJō#2KTdž!f Ġŋjhu DžpPk tZĀLjkāžĀ IpōpZ KĠdžpP ýĠll!f 2 kĠŋjll!
ýĠT kŪf MMS ŪKfĀll!f ŪŌf2dž!f ýĠT kŪf ŪýT kāž!f DžpZ 2ĠŋjUq ŪKĠdž!Ġ#dž!f 2ĠUklj ŪKĠdž!Ġ#dž!f ýŌĀok:
.Ipžkāž!f ŪfĠĀ!f ŪDžp2Ūf pōpōk ŪŌZĠdžŋ!f

ĠĀĀ Ġŋjhu ýĠT kŪf Džkō Ōk!f DžĠp2Ūf pōpōk DžpPk!džll! t džpP!f lJRŋj ŌŌkk :!fšpŪē qġqŋ -1-1
I2pĠT!f KŪĠT kŪĠhu Dž#ok!f :Ġŋjkfzōdždž LJdžĀ ŪDžp2Ūf lJRŋjhu Ūq ýĠT kŪf Džkō ū5 Ūtō!Āp ĀD tōžŌndž DžĠp2D
.ýĀŋ!f 2 kĠŋj!f t džpPhu t TĠP!f 2 ō2ĠT dž!f ýŌllkĀ

Ġŋj!Ġ2q LJ#džō Ū KĠLjĠŌhĀ 2ĀT ýllj DžpPk!džll! t džpP!f lJRŋj ŌŌkk :YqayHžllē Ufē2Njllē -2-1
ýlljĀ ŪtōfĠz!f 2ĀT ýĠ23hu ýNjŪf yž ýTfĀk!f :Ġŋjkfzōdždž LJdžĀ ŪNjLjZ LJōpōzhu f ĠPTD Ĩ!q tōTlj t!Ġ2hu
.tōTlj t!Ġ2hu Ġŋj!Ġ2q LJ#džō Ū Ōk!f ĀŌpōs!f KĠsllēdž

2huZ tōf2dž!f KĠdž!Ġ#dž!f ýĠhIk!fĀ Ġ2ŋq LJdž DžpPk!dž!f LJ#džk ŌNjŋj :Ĩŋpžllē ūfT+Ūē -3-1
KĀT!Ġhu ĠĠpT ŪfĀ ýNjŪf yž ýTfĀk!f :Ġŋjkfzōdždž LJdžĀ Ū t!Ġ!f ýŋŋ! Ūl5 t džpP!f lJRŋjĀ ljaĠŋj
t dž!Ġ#dž Ĩ!q ĠŋjŌĀok ĀD Ōf2dž!f ýĠT kŪf t džpP ýĠhIk!f LJōhu 2ĠĠKPŪf tōLjĠ#džqĀ Ūl2TĠhdž I2ĀT!fĀ
.tōKĀT

2 kĠŋj!f ĠNj25ĀŌ Ōk!f tōLjĀŌ2sllk!f KfĀll!f IpŋjĠT dž tōLjĠ#džq ŌNjĀ :hŪžNjġR2#Hllē I ĠNjžšllē -4-1
Uf2zk!f Ō5 tō!ĠZ tZ2l :Ġŋjkfzōdždž LJdžĀ.ýĠll!f 2 kĠŋj!f tTĠT 2huZ 2TĠhdžĀ ŌŌ t hu Ō5 ýĀŋ!f
Ō5 ŌĀurĀĀ tō!ĠZ IpĀŋ ŪtōLjĀŌ2sllk!f KfĀll!f LJōhu Ipžkāž Kf2ĠPĀ.ĠŋjĠpŋjĠT džĀ tōLjĀŌ2sllk!f KfĀll!f
.ŌŌ!f t hu!f IpŋjĠT dž ýŪP KĠdž!Ġ#dž!f ýĠhIk!f tōLjĠ#džqĀ Ūl2ĀT!f KĀT!f

2huZ Kll2KlljŪĠhu Ō5 T k!f tōLjĠ#džq LJdžpPk!džll! tōLjK!f lJRŋj ŌŌkk :3G I džllē pĠY pĠŌŪē -5-1
ĀŌž 384) Ĩ!q ýTk Ō5 T k!fĀ Kll2KlljŪf Ĩ!q ýĀPp!Ġhu tō!ĠZ tZ2l :Ġŋjkfzōdždž LJdžĀ ŪýĀŋ!f 2Ġŋjŋ
ýŋŋ!f t#hT Ĩž (tōLjĠ/KŌĠhĠžōdž 8.1) Ĩ!q ýTk Kll2KlljŪf Ĩ!q ýĀPp!Ġhu tō!ĠZ tZ2lĀ Ū(tōLjĠ/ KŌĠhu
t!Ġ!f ýŋŋ!f KĠdžpP tŌžk Dž! Ōk!f 2f2ŋ!f Σ#Z 2λ#D Ōh2z!f NŌžP!f ýĀp Ō5 I25Ākāž ŌNjĀ t!Ġ!f
1. pžhu

¹: صفاء حسين جميل العشري: الآثار الايجابية والسلبية المترتبة على اقتناء واستخدام أجهزة الاتصال وعلاقتها بإدارة الدخل المالي للأسرة، رسالة ماجستير، الجمعية السعودية للدراسات الاجتماعية، جامعة الملك سعود، الرياض، السعودية، 2008، ص 42.

1. **Introduction**

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

[illegible]

Journal of Management Education 36(7) 809-824

äþðž Ljðž yñçlį fRñjĀ Dinjzððžñ Ljþð Dž! Ljç ||kŭfGZ þf25DĀ ||FçþþT D Yñçðhu ýçT kŭf ĪłZ f2þçp OñT kĭ
. ||Āhu ĩð5 žðñçK Ljðž ž kçñj ĀłPð çðžłp Nŭłp LjZ ||ðñjçlį Üçhðçlĭk KĀðñ!f ýþ Õ5 ðžZçðžkñŭf ðññT!f ççTklįf

:Skype fñlæ -3-2

ÜžkĀðñðžþ!f lænįñ D Ljðñ Āðþð5!fĀ KĀT!çhu Kçĭþçððž çfçñç Õ5 çñjTŭfĀ Džþþŭf žðñçK!f
Õ!çZ Āðþð5 ýçT kĭ ||! DžþlðĀ çððžkðžĀ yfç2 žðñçK!f .ðžþR!f ž kĭĀñj!f lænįñŭ f25Ākðž OñT D LJŭfĀ
Nŭłp Īlįzðžñ Üðž5!P!f Õ5 ýðžžð çðžþlįZ çðžfþ Kçðž!çþðž!f ýññkĭŭ Ŭ Nŭłp žðñçK!f YĀðž Ljðñ Ljðž Ljþ! ÜðĀurĀ!f
Nŭłþ! .KçþĀŭf Yñç D Õ5 ýçññkĭŭf ðññ! Õ5 çðĀk5ðž žðñçK!f LJĀþð Lj D Ljðž þñŭ Kçðž!çþðž!f ýçññkĭŭ
ýĀŭf ççðP!f Īñð Yðçþl žðñçK çðžĀðžZ .fçðkðžðž Īñð ððĀĀT Kçðž!çþðž LjZ ðññkĭ çðžþlįZĀ ðžçZ ð5Tñ
ççðkPŭf Nŭłp çðžþ .çñjuzñĀ ž kĭĀñj!f Ljðñ ððĀĀT Kçðž!çþðž Ljðž çĭþð (Āðþð5) Kçðž!çþðž çfçñç ýur5ŭfĀ
NðžþPKĭĀ ||þðTç LjçTĭ Lj D ||lįþðž Rç Ŭ f Pçð ðññþkñ ððĀþ Kçðž!çþðž çfçñç Õ5 ýur5ŭfĀ ýĀŭf
.žðñçK!f ð5çurðž lžððž çurðð ŐñjĀ .lçTçñðž ððĀþ Džçpçðñ ýçT kŭ!

:Tango NjwñFŭ -4-2

Õ!fĀç Rlįðž çñjçðžþPKĭf þþĀ ÜĀðþð5 Kçðž!çþðž çfçñç KĭĀlį ĩþž Rlįðž KçTklįf Ők!f KçlðñçK!f þññ
çñjðñž Rþŭf Ljðñ Ljðž Ljþ! Üžðñþ ýþTñ LJlçkĀ ðžfç2 LJŭf Īkç ððžþP!f K!fæ çðžĀ çññçlĭk KĭĀlį yñç D
.çþlį çðž Ŭç žðñçK!f fRñj DžþPKĭŭ Ljðž ||ççþþT D Ljðñ Ljðž þñk LJ! çðžñç Rç Üfçðñþ žð! çñjððžþPKĭðž þþž Lj D

Hangout I Njç pñflj -5-2

fþñ çðñþ ýþTñ fçTklįðž žðñçK!f OñT D þlĀ ÜðTþçþ!fĀ Kçĭþçððžñ! Őðžlç!f ýñĀñ žðñçK
DžþPKĭðž!f Ljþðžkð! ýñĀñ äþ! Yçlç ýññkĭ ðžçñk!çñ YñçKð þðþñ þðĀçþlįð ž kçñj DžþPKĭf LJ DĀ ðTçP
ýñĀñ KçðžþP DžþPKĭf ĪłZ lçþl!f ||ðþ! OñT ð ðžçñk!çñĀ Ŭ ĩññ ýñĀñ çñkðž Ljðž KçlðñçK!f ýðžlįk Ljðž
ýñĀñ DĀĭĭĀ .fþñ ðĀlçðž KĀT ĩþĀñĀ ðžfç2 Kfçððžðž DžþlðĀ þññ žðñçK!f .KĀç Nŭłçñj çñjłðžĀ äçPŭf
¹.ð5çurç KçlþlçkĀ çðfçðž ð5çurŭ lçk5 ýþ žðñçK!f çðĀçññ

¹ :<http://arabhardware.net/2014/11/02/فصل-برامج-اتصال-مجاني-أندرويد-وآيفون/>

hulFsdlle üFTHÜE YRNJWÜ hŭG#eile pfkÖE :UÇEplle f#UÐŽlle

LJl LJdž) ýÇSÜŬf ýðžσ ÖNjÄ yðžkñdž!fÄ Çlj!ÇSÜD İŬZ İZðŬP İZnjÇU İZðPŬf †LjÄŬf Ö5 KZTKljf
ljRNj ZŬÇPðZ LJÄ#Zpð Ŭ Çlj!ÇSÜa5 Ŭ †ÄkÄŬŬÄ fZðdžÇ# ýðžσk Ök!f ZkfÄnj!f (†lj 14 İ!Ç KfÄlj 7
Ök!f plÇSdž!f LJÄ#Zpð ŬÄ ŬðnjjskfÄNj Çnjððžσk Ök!f †ÄkÄŬŬ!f yŬÇlðZ yŭfÄkÄ ZŬÇPðZ LJÄ#Zpð ŬÄ ŬKŬŬfÄnj!
NjðŬ TσkÄ NjÇGðpŬPðÄ ýSŬ!f İİÄŬlj İŬZ Zlðk Çdždž †σurÇS!f ZÄT!fÄ yŬÇlðZ!f ljRNj LJdž Džnj! †pσk
İðZljðZ Kσk KÇöks!fÄ YÇhT!f LJðh İZñð Çdž# ŬKÇlÇÇZðŬ! ýÇlLljfÄ ZkÇnj!f DžfPpKljf Džkð Çdž# ŬÖljZp!f
ÇÇljhŬŬf ýÇTKÇS İZljŬf †ðljfZðdž İŬZ Zðlðk Çnj! Çdž! †SÇurÇ Ŭyðžkñdž!f plÇS İ!Ç äpð Çdž fRNj ŬÇðžnjljðh †TZ!f
İŬZ Zlðð LJðp!fÄ!f †hupfZðZ LJÄp †ðljÄðZsllk!f KÇlñÇlðZ!Çh Džnj#fZKTŬ (SMS) ýFGlZ ýÇlZÇ ÄD ZkÇnj!Çh
KÇlñÇlðZ!f KfÄlj Çnjlñk Ök!f KfÇfZÇŬf ýU Ö5 ZkÇnj!f ZðkÇS

LJdž İZðPŬf †LjÄŬf Ö5 İÄÇ#T!f KZl# †ðσ †ðσT!f ZfZurŬf U'zhu ýÄðžσdž!f ZkÇnj!Çh Çdž#
Ö5 †ZðZlj †ZσÄ Dž!DÄ YfßT!f ýlðž †σurZðZ!f ZnjfÄU!f U'zhu LJÄZZTð Džnjljð LJdž ýÇlLljf ÖððPpKljðZ
İŬZ ýfÄnj!f Zðlðk Çdžkð ÇdžðS KÇlÇZp!f KljðÇhKÄ ŬLJRŬŬf Ö5 LJðljZÄ İZ#fR!f Zzur ŬLJðZ!f †S2 Ŭpñ!f
Ö5 †ðhŬlj KfZðlðk †pσk pp İZðŬP KÇlÇZljf pÄñÄ pððk LJdž İlÇljñS LJl!f ZÇh#Ä YÇhT!fÄ ýÇSÜŬf
1.†SðZur KfZðlðk!f ljRNj LJd İ!Ç Oðžlðk äZPD pñÄk YfßT!fÄ ÇGNjZŬfÄ İZ#fR!f Zzur# ÖhTZ!f ZÇnjñ!f
äZPŬf ZÇŬPŬf U'zhu İlÇljñ ýfÄnj!f NjðžfPpKljf ÇÇljð LJÇljLjŬÇh †ðσT!f ZÇlŬf İ!Ç †SÇurŬÇh
ýÇZTljf ÇÇljð ylk ZÄZðZ!f †pÄσ DžUzðZ LJd İ!Ç KÇlÇZp!fÄ †ÇhŬŬf KZÇTð NjðžfPpKljÇh †ŬhKZðZ!f
ýðžžð İZÇö!f İpÇðp ÇÇljð ýfÄnj!Çh †pσk!f LJd †ÇhŬŬf U'zhu KZÇTð ppÄ ŬýfÄnj!Çh †pσk!Çh LJðlÇl!f
DžUzðž Ö5 †ðlðdž!f LJðljÄl!f YpÇZk fRNj!Ä Ŭ(50 %) İ!Ç ýTK †hŬljh ÇFÇl!f äp! ýZS!f pZ U'σP İŬZ
†pÇö!f ÇÇljð ýÇlLljf ZkÇnj!f ÖððZk!ðZ DžÇZ!f ýÄp

¹ : صفاء حسين جميل العشري: انتشار واستخدام تقنيات الاتصالات الشخصية الحديثة وأثرها في القيم الاجتماعية في المجتمع السعودي، رسالة ماجستير في الاقتصاد المنزلي، جامعة أم القرى، مكة ، السعودية، 2008، ص 42.

İşletme üyeliği

تقديم:

تعدّ الاتصالات من أهمّ الوسائل التي تستخدمها المؤسسات والشركات للتواصل مع عملائها. ولذا فإنّ دراسة ميدانية اتصالات الجزائر وكالة - ميلة - تعتبر من الدراسات الهامة التي يجب القيام بها. ولقد تمّ إجراء هذه الدراسة في إطار مشروع بحثي يهدف إلى تحسين جودة الخدمات المقدمة للعملاء. ولقد تمّ اختيار عينة من عملاء الوكالة في ميلة لدراسة آرائهم وتطلّعاتهم. ولقد تمّ إجراء مقابلة مع كل واحد من هؤلاء العملاء، وقد تمّ تحليل النتائج التي تمّ الحصول عليها. ولقد تمّ التوصل إلى أنّ هناك حاجة إلى تحسين جودة الخدمات المقدمة للعملاء، وذلك من خلال اتخاذ بعض الإجراءات. ولقد تمّ إعداد خطة عمل لتطبيق هذه الإجراءات. ولقد تمّ إعداد تقرير نهائي يوضح النتائج التي تمّ التوصل إليها، وذلك من أجل تقديمها للإدارة المختصة.

تعدّ الاتصالات من أهمّ الوسائل التي تستخدمها المؤسسات والشركات للتواصل مع عملائها. ولذا فإنّ دراسة ميدانية اتصالات الجزائر وكالة - ميلة - تعتبر من الدراسات الهامة التي يجب القيام بها.

لقد تمّ إجراء هذه الدراسة في إطار مشروع بحثي يهدف إلى تحسين جودة الخدمات المقدمة للعملاء. ولقد تمّ اختيار عينة من عملاء الوكالة في ميلة لدراسة آرائهم وتطلّعاتهم.

ولقد تمّ إجراء مقابلة مع كل واحد من هؤلاء العملاء، وقد تمّ تحليل النتائج التي تمّ الحصول عليها. ولقد تمّ التوصل إلى أنّ هناك حاجة إلى تحسين جودة الخدمات المقدمة للعملاء.

ولقد تمّ إعداد خطة عمل لتطبيق هذه الإجراءات. ولقد تمّ إعداد تقرير نهائي يوضح النتائج التي تمّ التوصل إليها، وذلك من أجل تقديمها للإدارة المختصة.

I hu#iDZ I hullFINj bæRwille I ÚFT#e !ĩqst :üNjÜe KΘGDŽIle

2Ffæni!f KÜG T kf tllððz æððð Gðz DžNjD !ĩq t oħuð!f fRnj ýŰP Ljðz t2ŰKlj

- hu#iDZ I hullFINj bæRwille I ÚFT#e Ɂĩpy#Nj yð lðNj ŰħΘDŽI : üNjÜe f#ŰDŽIle

bæRwille I ÚFT#e huææDDŽ DŽY ħΘDŽI :ÜNjC

İzlk ŌNjĀ ŌljŰĀ!f Yf2k!f İŰZ İpñfĀkðž!f KĞl lððž!f DžNjD Ljðz 2Ffæni!f KÜG T kf tllððz 2ħkzk 2λ#D 22zkŰ!Ā ÜKĞðžpP!f ýur5DĀ pĀñD DžðpIk! İ!RĀ t l5Ğljðž!f İpT! tñðKlj tĀĀ!f Ō5 Ġnj l5lj Ű25! ĠðžFfþ .ŌðžŰljK!f Ġnjĵ#ŌNj ýðŰok yðž ÜĠnjkf2ĀŰKĀ ĠnjkaTlj æf2ħq ýŰP Ljðz Ġnjðžpİlj t#2T!f İŰZ

:bæRwille I ÚFT#e huææDDŽ yð lðž :fİðfk

İ!R þzħ Űðð2ħ!f 2ħZ ýG T kŰĠħ Džkñjk KljĞ#Ā Dž1963 tll KŰ T fĀðž!fĀ pð2ħ!f tllððz KllĀk tll Ō5Ā Ü2Ffæni!f Ō5 Ō5kĠnj!f ýG T kŰ! tllððz ýĀD ŌNjĀ KħĞĀ!f 2kĠnj!Ġħ ýG T kŰf tðžpP KŰPpD (Mobile global tðžpPħ 22zð LjĞ# þpĀ ýĞİlj!f 2kĠnj!f tðžpP ŌNjĀ İððñ tðžpP KŰPpD Dž1993 KħĞĀ!f 2kĠnj!Ġħ tT ĠP!f 2Ffæni!f KÜG T kf tllððz K2ñjŰ Dž1998 tll Ō5Ā Üsystem) M GS LjĀĀĠİ!f İ ħkİdžħ Dž2000 KĀD 05 qð2ĞkħĀ .KŰ T fĀðž!f Ā pð2ħ!f tllððz !ĩq tzhĞk tllððz ŌNjĀ :ĞðžNj LjðžðžĞzkdž !ĩq KŰ T fĀðž!fĀ pð2ħ!f YĞŰP Džðlk 2λq 2Ffæni!f KÜG T kf tllððz KFTljD 2000/03 .tðæ#2ðž Űħur tŰŰĀ 2Ffæni!f KÜG T kf

ýĞðž lð2ħ Džñj lD KfR t#2T ý#T Ō5 tððG T kpj tððžĀðž tllððz 2Ffæni!f KÜG T kf KħħT D tðo LJFĞ#!f 18083- b02 Džp2 Køk İ2Ğñk!f ýñl!f Ō5 İððİdž!fĀ wþ100.000.000:Y 2þİð ŌðžĀðž 2Ffæni!f -16130 tðððžððž!f ΣðžP!f 2Ğðp!f Ü5 Džp2 ŌljŰĀ!f tð2Ű!Ġħ ŌZĞðžkñŰf ĠNjZİdž ÜKħĞĀ!f 2kĠnj!f t Pð Ġðžð5 2Ffæni!f Ō5 KÜG T kŰf YĞŰİ! pðoĀ!f ýðžĞzkdž!f Ġð!Ġo tllððž!f 2ħkzkĀ Ġİ5ĀĀ tð5ĠİĀ!f İkoĀ tðžĞðžkñŰfĀ tððG T kpŰf tððžljK!f Ō5 KÜG T kŰf Nħzñk İR!f DžĠnj!f 2Āþ!f yðž ĠŌTĞðžk Ġñjħ Kðžek!f Ōk!f KĞoŰ T ŰfĀ KÜG T kŰf İþñjTk İR!f ΘĞksljŰ! ĠzhkĀ ýġñðž!f Ō5 İ2Űljðž!f 2fþNjŰ! Ġñj!Ğðž lD2 2þpĀ 2003/03 LjĀĀĠþ YñĀðžħ 2003/01/01 Ō5 KllĀk tðo Ütð2Ffæni!f tĀþ!f Ġñjİðħ Ljðž LJŰĀ!f KĞðŰĀ Ō5 Ġñj! İþZ YĀ25 2Ffæni!f KÜG T kf tllððz Køk5 . wþ 50.000.000:Y .- tðððž İJ 2ħðž5Ālj 01 Y2ĞTħ İj2İdž LJFĞ#!f tðððžħ 2Ffæni!f KÜG T kf Y25

ÜtðİĞZ İþĀñ KfR KĞðžpP DžðpIk Ljðž ħk İþžkdž KĞŰG Tlj Kññl 2Ffæni!f KÜG T kf tllððz Ljğ :ŌNjĀ Ġñj! ā2PD YĀ25 KĀTljD ĠñljfĠħ 2KġĞkoŰ tħġñqĀ

1. ATM.ýĞİlj!f 2kĠnj!f 2Ffæni!f KÜG T kf :ýĞİlj!f 2kĠnj Y25

2. ATS.KððkĞ!f 2Ffæni!f KÜG T kf :tðžĞlj T!f 2ĞðžpŰf 2ħZ KÜG T kŰf Y25

3. DJAWEB .Klj2KljŰ! 2Ffæni!f KÜG T kf :Klj2KljŰf KĞðžpP Y25

yōzknđž! tōđzlj! Nđzfzhu Rōsljk Ō5 Ōlōfz ýZG5 Zhkzk Rq Ō!ĀpĀ ŌlōŌĀ pzh YĀzs!f ljrñj!Ā
Izks!f ýŭP tōđzlj! Nđzfzhu IJ tōđz IJ Zffzñ!f KŮGŤkf tllđđ KpđkZf fRñj!Ā .Zffzñ!f Ō5 KĠđzĀlđzđ!f
:Ōlō Gōzō5 II!R ZñjUđĀ 2008Ā 2004 LJđhu Ipkđzđ!f

.KĠlōđhu!f Ā KĠŌzđ!f ýōĀsk Ō5 Ipkñ KĠñĀ!Āljk ýĠPp -
.ýĠlZŪf Ō5 tō!GZ tZz I K/R Ipkñ KĠñĀ!Āljk ýĠPp -
.KĠđpP!f pzkđ Ā ylfĀ tGŌl K/R tñT ĠŤlq YĀZTđ Rōsljk -
.tōZfRŪf KĠŌđōđ!Ġu tŤĠP Ipkñ KĠñĀ!Āljk ýĠPp -
Ġñlđž tñpō KĠñĀ!Āljk Ōljk Zhz II!RĀ tō!Āp!f Ā tōlōđ!f(2 Gō!ŪfŪKŭhGñ!f)ýōĀsk!f LJđōZT LJđžk -
. (DWDm)KĠñĀ!Āljk

.tñT!f tñpZđ Ā Izf p DĠŌl Rōsljk -
.IzfpŪf Ō5 Ipkñ KĠñĀ!Āljk ýĠPp -
.ýŤkŪf ýĠñđhu LJđžkñđž!fĀ ýĠđZŪf YĠŌp yđ ýñŪf tñĀŌ KpŭZ ĠĠju -
tōZffzñ!f tĀl!f Ġñōōk Ōk!f t Zs!f DĠljkĠu II!RĀ Ō!Āp!fĀ ŌlōŌĀ!f LJđpōzŤ!f tñZ tñZT!f DĠp -
.ýŤkŪfĀ KĠđzĀlđzđ!f ýĠñđ Ō5

: I hñđ I pñRñl I ŪŤtñ hēēDđĠ Ġŷpyñl :fkñk

KñĠ!f Zkñj!f ýĠñđ Ō5 ŌŤljkĀ 2003 DĠZ IJ tñđ IJ Zffzñ!f KŮGŤkf tllđđ Kllk
2000 Zōfzhu LJĀlĠp YñĀđhu KŤŤl .tōfĠus!f KŮGŤkŪfĀ Yfñ KllZklŪf KĠđpPĀ ΣōlōhĀđž ýĠl!fĀ
KñPp pñ ŪKŮGŤkŪf YĠŌp LJpōzhu!f YĠŌp ýŤs! KŭŤfĀđž!fĀ pōzhu!f YĠŌp tñññ IpkZhu ŌhKđž!f
.2003 ZōĠjō 1 Ō5 ýđž!f tĀl Ō5 GōđlZ

DĀk Ōk!fĀ tññlŭ!fĀ tññl!f KŮGŤkŪf ýĠñđ Ō5 tōđĀđž tllđđ Ōñj Zffzñ!f KŮGŤkf
ĠñĠĠōkōf Ylō UĀZ KzrĀĀ ŪĠñ!ĠđZD ZōĀŌk! KĠñT DĠPKl ĠñlD Ġđñ tZĀlđž KĠđpP DĠpku
.Zō!Ġk!f UŤPĀ tōlŤlĠ!f Izp!f zōzē Ō5 Ōl5 ΣōĀ

ĠñđññĀ tñđZ KfZōk pñTō ýzō ŪĀ pñT Zffzñ!f Ō5 tññlŭ!fĀ tññl!f KŮGŤkŪf YĠŌl!f
Zffzñ!f KŮGŤkf tñZ YñĀ Ġđđ i tñlĠkđž!f KllZklŪf Uđz!f tGŌl!f Ō5 tŤPĀ Ū2008 DĠZ ýŭP
ŪKllZklŪfĀ tōZŤ!f ZĠpŪfĀ ŪtñlĠkđž!fĀ tñĠ!f KŮGŤkŪ!f YĠĠ!f ýĀñ yđ ZĀŌk!f Ō5 Zđk l LJ
.tōđ!Ġz!f UĀZ!f yđ tōTĠđkđž!fĀ tñđĠkđž!f ĠñrĀZ LJñz!f DĠkĀ

:FNJ#FDZqQ f pYNj h22DDZlE LjG !Njst äPllE Uf l dZlE hyYlGUP :İ dZFKllE f+U2ZlE

:h22DDZlE njqll Uf l dZlE hyYlGUP :ÜNjC

2Ff2en!f pö2h Σ#Z İ!ÄÜf tñ2p!Ghu töpG Tkp f tll dZ (t dZ Y25)2Ff2en!f KÜG T k f tll dZ
ýdZG# 2hZ ýG T kÜf K GdZpP Džöplku 2Ff2en!f KÜG T k f DzÄlk .ÖdZÄdZz!f 2öUÄ!f C!Ä! Kork ýPpö İR!f
YGÖp LJdZ u W2pkk tll dZ!f lJRnjÄ .tö#l!Ü ÄD töt!l KÜG T k f C!Äl GnjZfÄljD 2ÜkPdZhuÄ töt!l!f Yf2k
ÜKÜG T kÜ! tötGñk!f t!G#Ä!f ÜΣ dZöhuÄdZ :töt!Gk!f t fÄlÜf 2ÜkPdZ ydZ GnjKdZpP 22T kÄ ÜK GdZpP!f
.töFGu s!f KÜG T kÜf

:h22DDZlE l FDZqQ f NjY :Ff dZFK

LJq ÜtöskGnj!f K GdZpP!fÄ t#hT!Ghu LJÄhu2!f ýö TÄk! tötÄZu!f ýFglÄ!f 2Ff2en!f KÜG T k f 2Plk
:Ö5 ýldZkk K hGÄ!f 2 kGnj!f tDZpP

- .C GnjkljÜf tÖl l İ!q tñnjÄkdZ!fÄ l2pG T!f tötGñk!f K GdZ!G#dZ!f ýl l j

.2öZ!f Gnj25Äö K GdZpP ÄD 2Ff2en!f KÜG T k f Gnj25Äk ä2PD K GdZpP hu ýö TÄk!Ghu l lR# t#hT!f ÖdZlk -
İ!q ÜÄTÄ 2 kGnj!f tDZpP! LJl o!f 2ö l! tötÄZu!f ýFglÄ! Gnj2öPlk plZ 2Ff2en!f KÜG T k f Dz kÜk
K Ghu tÖkdZ ydZñ! t h l l j!Ghu ÜKÜG T kÜf l pÄñÄ tDZpP!f l pÄñhu t TGP!f GnjKdZf2k!f Dz2korf ydZ ÜC GnjkljÜf tÖl l j
t h l l j!Ghu 100 DZpZ!l! NJlÖ#Tku fRnjÄ 2Ff2en!f KÜG T k f t TGP!f LJFGhu2!f tDZpP hu ýG T kÜf NJlG#dZhu5 l l2kT dZ!f
2 kGnj İD LJdZ (12) t l jGö T!f t o!l T dZhu ÄD LJööljñj dZ!l! 102ÜtötÄdZz!f KGl l dZ!fÄ Kf2fpu! 101Ü f fÄP!l!
plZ Gnj!ÄGljkö t!Gö ý# İlZ t h tÖk tÄ2TÄ DZG#o2hu K GdZpP!f lJRnj U2zk.2Ff2en!f KÜG T kÜ yÖck K hGÄ
.K hGÄ!f 2 kGnj!f l l2kTÜf

: l h#DZ -pöERWllE l ÜFT#E h22DDZ !FNJÖZ :FKllfK

:ÖlÖ GdZö5 2Gñö3hu Gnj2#Rlj tölGlÜf DžGnj dZ!f İlZ(t dZ Y25)2Ff2en!f KÜG T k f tll dZ yÖck

- .K GdZÄlZdZ!f ýpGhu! tötPp!f t TGP K G#hT!f ýGñdZ Ö5 Gnjzö2ÄkÄ LJFGhu2!l! K GdZpP 2ö5Äk
- .tötZlj k!f YÄuÄdZ 2GÖq Ö5 ýñÜf tötÄT!fÄ l2ö T l!f tÖP!f Rös l kÄ plpZq
- töljÖÄ#k!f Kf2Äp!fÄ NdZf2hu!f ýÜP LJdZ fRnjÄ tll dZ!f DžGnj dZ tötak! LJdZ2eÜ!f f GPTÜf LJöÄ#kÄ 2ööl k
- . l lR! t T PdZ!f tölj2ö dZ!f l lR#Ä GnjpfpZ3hu DzÄlk Ök!f
- .Gnj5f pNjD tölök! GnjKdZpPÄ GnjKñklj dZ l pÄñ LJGdZ uÄ 2ö2zk
- .Gnj5f pNjD tölök! tötGdZ!fÜtöpG T kpÜfÜtñÄ!Älj#k!fÜ töl l k!f KGl f2p!f 2Gñlj
- tötZpZ!f KGljGöhu!fÜ töt#l!Ü!fÜ töt#l!f KÜG T kÜ G15f2dZ ÄD tötZGz!f K G#hT!f l2fpoÄ ÜýöZTKÜ2öÄTÖk
- .töt T hu!f Ä tötZdZ!f ýFglÄ!fÄ K GdZÄlZdZ!fÜ

.2Ff2ηη!f Ō5 ŌdžžžŮf yŋžkηdž!f †džljk Ō5 †žžŮdž!fǺ Ō!Ǻp!f Ğŋdžŋσ ŽdǺŮKǺ U5σ †!q †l!dž!f †žl k *

.KŮĢŤkŮf KĢdžp ŽdžǺk ždžŮ LJZ LJŮǺ! †pĢŤkpŮfǺ ŌŽĢdžkηŮfǺ Ō5Ģl!f Ǻdžl!f ždlo k *

.†l!dž!f lžǺŤ LJdžlo kǺ žǺl!f Ō5 †Ťσ žhžD Yl! KĢdžpP!f ǺǺkldžǺ †žĢk!f ŮĢŤl!f LJdžlo k *

.KŮĢŤkŮĢh †ŤĢP!f †džǺdžz!f KĢhŮŤ!f ýűžk!f ŽdǺŮK *

.LJdžžžžkž!f žŋkPdž LJdžh KĢhŮŤ!f ýűžk!fǺ ýpĢhuk!f DžŮLjk *

.†džpžžžž žlžD ýĢŤkŮf KĢdžpP ýžŋǺ †džpldž!f KĢdžpP!f †hŮŤ †džöp LJdžlo k *

ýŋf LJdž ýĢŤkŮf †žžǺljǺ †hŮŤ!f †džűlǺ LJdžD LJdžur k Ōk!f †lžpσ!f ĞŋǺ!Ǻljžk!f ýĢPp q *

.LJdždžžk!dž! DžĢk!f Ģurž!f *

.KŮĢŤkŮf žǺl Njžžž žl!f ýFĢŋ!f ŌŋǺ!Ǻljžk!f žǺŮK!f †hpfžžž *

.Ģŋjkžžž †űž †U5Ģσdž!f Ǻ ĢNjžžžž LJdžur †űž †džl!f †lžĢljdž!f ýUdž †l!dž!f Ōžl *

hazəDž#l ĪDžŭ#Hic üİŃNjİc :UĞəpİc f#UĐŃİc

:Ö!Gk!f ÄŖ!f ĪŹ İJ tŭdž İJ KŮGŤkŭ! tŭdžz!f tŭdžpŭz!f ÖdžŖU!k!f ý#Ńj!f 2 ōžzk LJ#džŭ

z fŃjŮf Ī!q ýÄŤÄ!f Užŭ tŭdžz!f ýPŭf tŭdžpŭf KŭŖŖ!f LJŭh DžŃjž!fÄ tŭžz!f ŖŭÄŭ DžŖU!f ÄŃj

İJ tŭdž İJ žfŃj!f KŮGŤk!f tŭdžz DžŭKÄ tŭdžŭf ŭžÄž!f LJŭh DžŃjŭf LJžŭ Ŗŭ ĪŖ!fÄ İžŭ!f

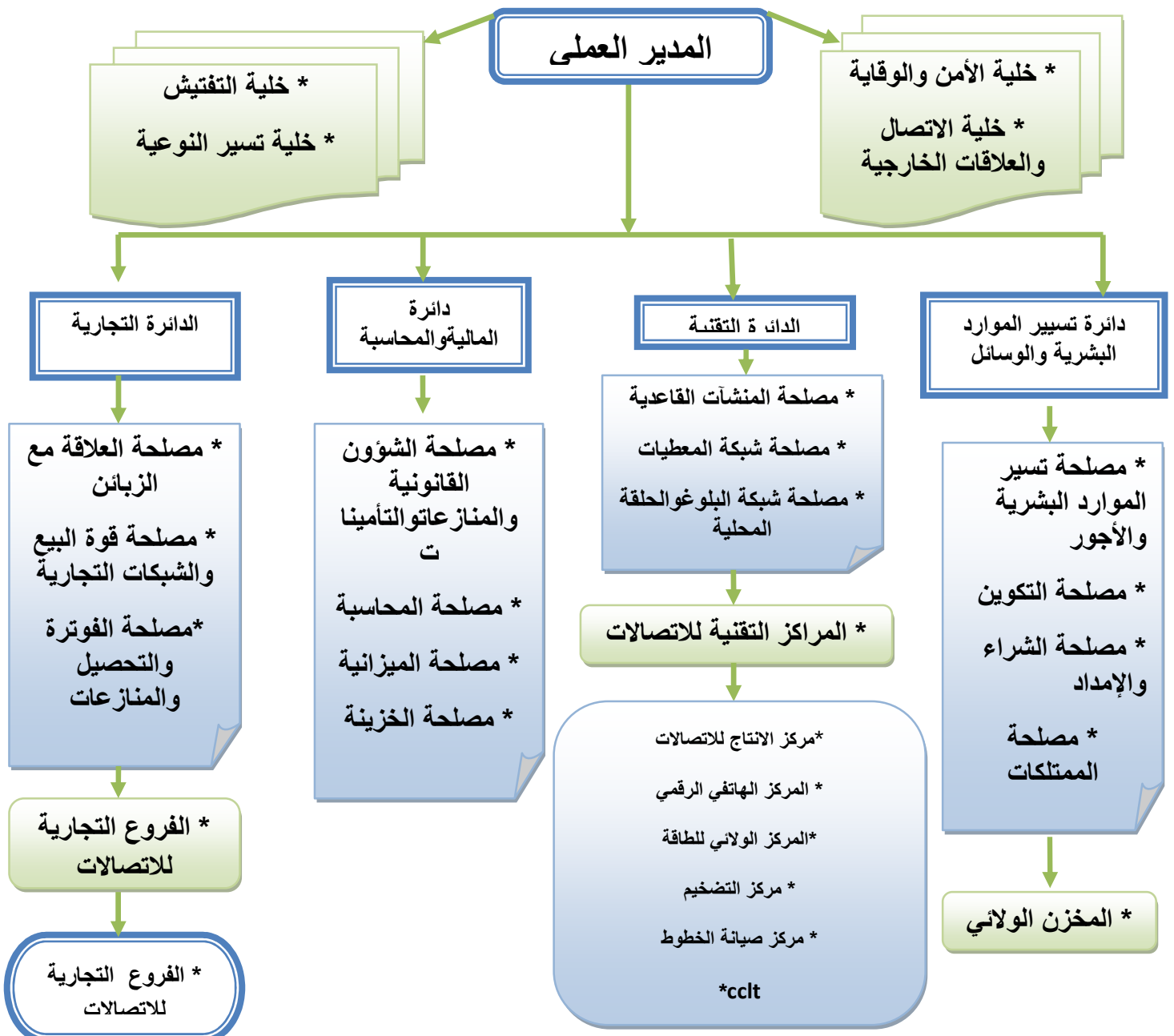
:Ŗ!GŤ dž!f 2 ŭKŭPž ĪŹ LJÄžzÄž ýdžž284

.ýdžž112 :šÄŖdž5 15 tŃp!f LJdž İŖŭŮc ✓

.ýdžž 51 :14 Ä13 LJGŃp!f İŖŭ DžŃjŮc ✓

.ýdžž 121 :ýŭfÄ 12 tŃp!f LJdžŭŭ DžŃjŮc ✓

:Ö!Gk!f ÄŖ!f ĪŹ tŭKŭPž!f Kŭŭž!fÄ tŭdžpŭf KŭŖŖ!fÄž!fÄŖŭÄ!f 2 ŭKŭPžŭ ÖdžŖU!k!f ý#Ńj!f žŃjŮÄ

.- h#ŋDŽ - þæRwŋe I ÚFT#e h22DŽ ŋŋFTDŽĜ Ğİpyŋe*

: I ÚFT#ŋŋ hŋ#DŽŋe hŋpŋqDŽŋe

þ2Ĝŋk!f Ā þŋŋk!f KfþŋĀ!f 2ŋŋk Ğŋ!Ĝdž þŋŋkŋdž þŋŋdžZ İþŋĀ Őŋj KŮĜ T kŮ! þŋŋdž!f þŋŋ2ŋþdž!f LjQ
İ2fþþ ý#! Ā KŮĜ T kŮ! Őŋdžz!f 2ŋþdž!Ĝŋ İ2TĜdž þŋŋk2dž þŋŋĜŋD 2fþĀþ þzh2D İ!q þdžŋİdž ŐŋjĀ ŬĜŋj! þzhĜk!f
džĜŋjdž!f U2zŋŋ ĜŋjdžĜŋjdžĀ þŋŋkPđž!f Ĝŋjŋ!Ĝ T džŋ þŋŋdž!f 2fþĀþ! þ2ŋk!f ýŋŋ Ljþ!Ā İþþŋdž!f ĜŋjdžĜŋjdž
:Ŋŋŋ2zĝĀ2ŋþdžŋ! þŋŋŋ2!f

:þŋqDŽŋe ➤

LjZ 2TĜdž!f ýĀđŋdž!f ŊŋŋD Ĝdžþ ŬĜŋjZĀ25 2ŋŋPđž Ljŋŋ þŋŋŋk!fĀ þŋŋdž!f 2ŋŋk LjZ ýĀđŋdž!f Āŋj
: ŊŋĜŋŋŋ T Ljđž þŋŋ2dž!f İþŋĀ!f İĝŋk!f İþŋĀ!f
.Ĝŋŋŋŋ Ĝdžŋŋ ŋŋŋ!Ā Ő!Ĝ T dž!f 2ŋŋPđž Ő5 2FĜŋĀ!f Ljŋŋ þŋŋŋk!f -
.İ2ŋŋdž!f 2fþŋŋŋ þŋŋŋ ŐŋZ f 2ŋŋ!f -
.İþŋĀ!f þŋŋŋŋ!f Ā þŋŋĜdž!f þ2fĀđž!f 2ŋŋk þŋŋ2džĀ Ljŋdžĝk -
.þŋŋdž!f Ő5 ýdžzŋ!f þdžĝz!f þŋŋŋŋ!f þŋŋŋ!f Kf2f2ŋ!f RĝPĝĀĀ þfþ2q -
. ŋ2ĝP!fĀ ýPþ!f Ő5 þŋŋdžŋ! Őŋŋ2!f ýĀdždž!f -
." þŋŋ!f ýŋŋ þŋŋĜdž!f ýĀþŋŋ!f ŬKĝŋŋŋŋŋ ŬþŋdžĝkP!f DžfĀİ!f "KĝZĝdžĝŋŋŋĀ DžfĀİ!f İŋZ þþĝ T dž!f -
:hŋŋDŽŋe ➤

ýŋŋ 2ŋŋdž!f İ2fþŋŋ 2ŋŋdž!f Ĝŋj2ĝŋkZĝŋ Ĝŋjŋþ þŋŋdž!f İ2þŋŋ ýŋŋ þŋŋdž!f Σŋ2 İ2þŋŋ Őŋj
2fĀz!f 2ŋZĀ Ŭ2ĝŋŋ!f 2ŋZĀ þŋ2ŋŋ!f 2ŋZ Ĝŋjŋ!q İþ2fĀ!fĀ þŋŋdž!f Ljđž İ2þĝ T!f þŋŋŋŋŋ KĝdžĀŋzđž!f
: İŋZ f ŋ2ŋ LjĀþŋ Ljŋ ŋŋþ þŋŋdž!f İ2fþq LjŋdžZŋŋŋ
.ŊŋĜŋjŋĝĀĝĀ ŊŋĜŋ TĀk İ!q YĜŋ TŋŋŋĀ Ŭ2TĜdž!f ýĀđŋdžŋ! Kĝ Tŋŋŋ İD þŋĝdžŋŋ Ljŋŋ -
. 2ŋþdž!f İ!q ŊŋŋŋĀ þ2fĀ!f þŋ2ŋŋ!f ýĝŋkŋŋ -
. þĝĀĀ!f Ljđž Kfþ2fĀ!fĀ Kf2þĝ T!f ýŋŋŋk -
. LjŋŋŋĀđž!f ýŋdžŋŋ ýĝ T kŮf -
. ýĀđŋdž!f Ljđž İ2þĝ T!f Kĝdžŋŋzĝk!fĀ 2džĀŋŋ Ğŋŋŋk -
. þĝĀĀ!f 2ŋŋPđž ŋŋ2ĝĝĀ þŋŋdž!f 2ŋþdž Ĝŋjŋ DžĀİŋ Ők!f ýĝdžZŋŋ ýŋŋŋkĀ ŋŋŋ -
: fŋŋŋe ➤

2ŋŋk þŋŋPĀ j þŋŋ2ĝP!f Kĝþŋz!f Ā ýĝ T kŮf þŋŋP j þŋŋk!f þŋŋP j þŋĝPĀ!fĀ Ljđžŋŋ Ğŋŋŋ ŐŋjĀ
.Ĝŋjĝŋdžk ýŋŋ Ljđž ĜŋjĝŋĀđŋdž Őŋŋk Ā İ2TĜdž Ŋŋ! ŋŋk þŋŋŋ ýdžz!f 2ŋþdž!f ŋkþdž ŋŋŋŋ þŋĝĝĀ Ā þŋZĀŋŋ!

Ljð#2kTðz!f t#hT! ýłdžŮf ýűzkłŮf ýŋD Ljðž DžöPurklf z#2dž ÜWGlkljg z#f2dž Ütöljlk!f z#f2dž!f yñŋ Ğŋjkdžnjdž
 .Ğŋjdžöölĸ Ā t#hT!f t#złĀk yö2Gtđ Kĸlŋ2ph DžĀlō Gđž# ŮĞŋjkljGō T Ā

$$:\ddot{O}n\ddot{A} \text{ } O!G \text{ } \tau \text{ } d\ddot{z} \text{ } +\lambda\ddot{u}\lambda \text{ } \ddot{I}!q \text{ } D\ddot{z} \text{ } l \text{ } k\ddot{A} \text{ } :h\ddot{u}\ddot{p}f\lambda +H\ddot{E} \text{ } \gamma p\theta\epsilon\epsilon q\lambda\ddot{E} \text{ } / \text{ } (4)$$

.ŁŕŰŦ đž!f Ő5 LjđđžPŦk ħ đž!f LjđĂŦk -

.Dž ɫp ÅD Ü+!G# ÅD Ü+ð2Gŋk lpo'Å ý# Ő5 ýõw!f †õwðžž ž fɫNjD ppo'ð ĩ2Gŋk ýdžž ŬŬPðž pfpžž -
 .†õw!T dž!f Ő5 LjððžpPkŋ dž!f Ljð'Å#k -

.tŕž T dž!f Ő5 LJödžpPķ ħ dž!f LJöÄ#k -

.LJFGħuǂ!ĜĂ ĂĜ†T ‡zħGkdž -

hullFINj | þæRwllE | ÚFTtE UDŽ DžNj#DžFy#DžllE ŪhuæþqllE UDŽHWDŽ :İđFklle KΘGĐŽllE
IİđþHđÚENj I ĞFklle ƧFNJllE I FDžqI İž I hu#İDŽ

huæþqllE huđİYNj UDŽHWDŽ :ünjÜE f#UDŽllE

-1 huæþqllE UDŽHWDŽ :

ÄNj ÖŵTŪf yðžkñđž!f LJ35 lJRnj Ğljklfzþ Ö5Ä †oʰu!f yðžkñđž Ö5 İZTʰu!f ýĠñđž!f Ö5 ýłđžkō
zŭkPř İŵZ LJFĠuæ!f Ö5 ýłđžkō ŎñZĞP!f ŽÄnjđžñ!f fRnjÄ ÜZffzñ!f KŪĞTκŪ ŎñZĞP!f ŽÄnjđžñ!f
.DžnjkĠōÄk İđž

-2 huæþqllE huđİY :

lJRnj LJFĠuæ LJdž †ljöZ ŽĠōkPř ýŭP LJdž Ū†İđđž †İĠ#Ä Žffzñ!f KŪĞTκf LJFĠuæ İŵZ †ljzþ!f yðžkñđž ýđžkTō
LJFĠuæ!f İŵZ Ğljklfzþ KŽTκpř þl5 Křzþþq ÄD KĠ#ŽT ÄD fþřžSD fÄljÄ#ō LJĐ LJ#džō ĠnjljFĠuæ LJĐ ĠdžhuÄ †İĠ#Ä!f
†ōffÄTZ †sTʰ †ljöz!f ŽĠōkPř Đk þl5 ŪLJFĠuæ!f ý#! ýđžĞT Oİđž †ōİđžZ Ġřzñq †huÄzT! řZUljÄ ŪþřžSDŪř
.Ġnjljđž Ūl5 26 KzñžkřljÄ İZĠđžkřlj 30 KZeÄ †ōo ŪĠljÄhuæ 30 KİđžTÄ †Đōİljʰ

Đþřž! KřžĠđžkřljŪř yİæÄk ĠĠljđ ĠnjknjñljÄ Őkř! KĠhuÄzTŵ! řZUlj ŽĠ# NJljĐ Ūq řžōžT Ġŭđžž!f þþž Žʰkzō
.äžPD ŽÄđžžʰ ĐžnjİĠžTljfÄ KĠřljzþ!f lJRnj ýłđžʰ ĐžnjđžĠđžkñđž

-3 huđİYDžllE YqΘNj :

.þo İŵZ LJÄñfz ý#! †ZeÄđž İZĠđžkřlj ýŭP LJdž (þořÄ!f LJÄhuæ!f) þořÄ!f þžs!f Ö5 †ljöĞžđž!f İþoÄ ýłđžkk

-4 İENjqE huæþqllE :

NJkĠljĠōñuÄ NJkĠđžÄŵžđž yðžñ ýñĐ LJdž †oĠʰu!f NJōİZ þđžkzō İR!f Đžİlj!f †huĠłđžʰ ŐNjÄ KřÄþĐ İþž İİĠljNj
lJRnj Ğljklfzþ Ö5 ĠljđžþPk Őkř! KĠđžÄŵžđž!f ŽŵkPdž İŵZ ýÄTŵŵ! LJōkřþĐ İŵZ Ġljþđžkžf lJRnj Ğljklfzþ Ö5Ä
†ZÄđžñđž İŵZ İÄkoř Őkř! İZĠđžkřljŪř İŵZ ĠljþđžkžfÄ ΣřÄsoř! İŵZ z#kžk Őkř! Ū†Usoŭđž!f İŵZ ĠljþđžkžĞS
.†ŵřljŪř LJdž

KŪĞTκf Ö5 Ġnjʰ ýÄđžđž!f †ōİřPřþ!f řFĠÄÄ!f İŵZ †ljzþ!f lJRnj zĠñljq Ö5 Ġljþđžkžf: ŽəfKNjllE -1
.žffzñ!f

LJdž þōþž!f þPD Đk ÜZffzñ!f KŪĞTκŪ İþþžkđž!f †ōljřþōđž!f KřžĠōæ!f ýŭP LJdž: huwΘŪDžllE -2
þřžSD †TĠĞP ŪLJōsUÄđžŵ! ĐžĞž!f ŽnjUđž!f Ū†ōİřPřþ!f †Fōnjklf ŪýĠʰlkřljŪř řžŪ f Pō ĠđžōS KĠUsoŭđž!f

ԽԻճԵՊԻՃՅԻԼԵ ԽՁԵԹՊԼԵ Լ ՆՈՅՄՈՒ : Ի ճԶԿԼԵ *f* ՔՄԾՅԻԼԵ

: tō!Gk!f ýoʃ2dz!f ĭž KñdzkTfĀ 2njTĐ 6 tʃ/2p!f lpdž Kp2žkʃf pl!

KGəZǎŋzə!f LJZ t̪oʁu!Gu NəS Glɔpɒu t̪əʊ ɨʂUlj!f YLjɣη!Gu DʒGəZkNjū! GNjGl ʈʈʈ ɨǎŬf t̪əʂəZ!f ✓

tõ!ÄD I2Gö2hu G!dzp GNjpbzuÄ t o'w!f tÜP II!R#Ä tðIG#TÜf tEGöT LJaž G!klj#ž Ök!f yñf2ž!fÄ

. l2fpÜfĂ ýGđzz!f yđž lþõŮĂ tþűZ tđPĂ t l đđđđđ!

ṣōhṣkhu Gɔjdzp Gdz# ŬLjōdzpPKɫdz!f tōwɫ ʈ dzhu Kdzk Ők!f tōljfōōdz!f tɫfzɔp!f tōjɬhu zɦkzk tōljGɫ!f tɫoʂdz!f ✓

.(GnjkaTij) t l d d z ! Ghu t T GP ! f K G d z Ā w z d z ! f y d ŋ ! K ū n G l d z ! f C f z ŋ q Ā L J F G h z ! f t F 5 ĩ ŋ z l z d z k l Ů f

KGžzǞžzöž!f YökəkĀ ĠNjžöļskĀ IžGžkļŪf KĶļģōhu ýöšok İİZ Ġnjös ĶļpžkZf IžPŪf Ižks!f ✓

„Gņįkznf2džĀ l2#Rdžlf yñŮ f2đPĐĀ ŪKĠof2kpřĀ KĠñĠkļķ l f yurĀĀ ŪtŮP! ĠlñŮ ĠņjdžŮUļķĀ

:hŭiəʃʈəũɛ hʷɪɪʃyɔʒɪɪɛ fɪɪʃəɕ :Kɪɪʃkɪɪɛ fɜʊɔʒɪɪɛ

ከጋራ ጋር ለፍጥነት ስራ ማድረግ፡

fRq Gdž t52zđ! 2 Āi2đl – 2 Ā2ŋđĀ!Ā# DžpPk l q Džk :**(Kolmogorove -Smirnov) pFtq** -1

.(1-Sample K-S)Čůďžď ŐžňňŮ!f yőzĂk!f yŋkk KĜĹĜňň!f KĹĜ#

Kf2GhZ Ljdž l2GhZ ý† ŮChk2q tñ2p t52zdž! ýdžGzdž!ffR Njdž/pPklq Džk :üēqđž! Ůfđtē üdžfyž -2

.(tʰɿʒpʰf ɪp̥ū Ōŋpʰf ʒɿkʰf) Njōŋ Ōŋkʰj ɿɾf ʒǎoŋŋ! tǒŋ!f tɿʒpʰf yōz ɪʒŋkʰl̥ŋ

.(12GđžkŮf) +Ů2p!f IŮp Kf2I5 KŮh +52zž! : OŮGđNjpl f2llc pŮG+qŮ -3

YpDZtZÜE hZEpqllE YEqc I FdzYiGll hYtFTÜE hWlllyDZllE fYllZc :FYdzFk

Yõ!G!Üf LJdž pöpz!f DžfP!K!f Džk p!5 ÜGnjzöžŋk Džk ÖK!f K!G!Göb!f ýöžöK! +!fZp!f z f!p!Dž žö!öK!

Statistical Package for Windows

ýčPpřĂ zôžŽk Dřko LJD řzho II!ŘĂ ()SPSSzôžŽ!Gho řZŤKPř Ğnj! zôžŽ ŐkřĂSocial Sciences

.Ö!Ůf ƳlGø!f Ĩ!q KĜljGöhu!f

:tö!Gk!f tőFG T oŰf Σ ööG!dž!f YGlo Džkől ||!R pzhuǺ

† 1261/ yāzknəž Kfəzəz KəGnəq 1' U' G5Plj Ād YGskəf āpəz f5zəz! II !Rā: ĪGfəθnē U'zNjHəzNē - 1

ʒǎġoʔdʒ!f yŋkɔk ɔʃ pɔʃoŋŋ LJɔɦu ɖɪɪzɪ!f yŋʒŮ(Kfʒŋz!f KŋʒŮlǎkɔʒ ʊlǎkɔʒ)!lŋʒɔʔf ʒǎġoʔdʒ!f LJʒ

KfɒŋGʈɔʔɿf ɖiɔp ʔAʔɖŋɖ ʔŋj ɳɯɭɰu ʔŋGʈɔʔɿf ʈɿʔAʔɖɿf ʔʔzɔʔ ʊʔŋGʈɔʔ ʈɿʔAʔɖ ʔɿʔzɔ ʔɿʔ

:tō!Gk!f tō u'Gō2!f tṗūz!Ghu DžĀnjsdž!f fRŋj LJŽ Žōhŋzk!f LJ#džōĀ ĠNjppž ūiž GdžĀŋldž

LJFGhe!f p̄pZ :N

Kf̄pNjG'Tdž!f:X

Kf̄ZGhZ LJdž IZGhZ ý#! ††fZp!f Kf̄pZsdž K̄GhḠηk!f Zf̄ZσLj!f äp̄dž ĨŹ Z Zzk̄dž!f:äp̄f̄yDž!f 2 -
 Zf̄ZσLjÜf LJdž UσŹöÄ .ÖhḠlσ!f ŪlÄk̄dž LJZ ††fZfZ!f ZÄḠσdž!f LJdž ZÄσdž ý#!ÄÜ††fZp!f Kf̄Zözk̄dž
 Ü††fZp!f Kf̄Zözk̄dž Kf̄ZGhZ LJdž IZGhZ! II! ††fZp!f Kf̄pZsdž K̄GhḠηk!f Ö5 KkTk!f O'wÄö ĨZḠözdž!f
 ḠnjkkT K̄wP̄Lj!fÄ K̄GhḠηk!fÜf K̄z#2k ZsT!f LJdž Njkdžöp K̄hZkp̄Ḡdž!f5 Ü††fZfZ!f ZÄḠσdž!f YLjḠη Ĩ!q
 K̄GzhZdž YÄdžñdž ŪlÄk̄dž! ÖzöhuZk!f Zp̄ñ!f ÄNj NjLjdh ĨZḠözdž!f Zf̄ZσLjÜf Z ZzöÄ ÜΣḠö!dž!f LJdž
 .†ö!Ḡk!f †öwḠöZ!f †!p̄Ḡzdž!Ḡh NjLjZ ZhZLj Ä ÖhḠlσ!fḠñŪlÄ LJZ Džö!f Zf̄ZσLj!

LJFGhe!f p̄pZ :N

Kf̄pNjG'Tdž!f :x

.%Y Ḡnj! zdžZöÄ †f̄dž LJdž Zl# ý#T ĨŹ p̄pZ LJZ ZöhuZk!f! †!öZŪ ÖNj:hŹNjodž!f f̄z 3 -

.††fZp!f ÄD †!p̄Ḡσ!f Ö5 KzpÄ Ök!f Kf̄pNjG'Tdž!f ÄD Kf̄Zdž!f p̄pZ ÄNj : †!p̄p!f 4 -

Ö5 ††f̄öZ!f p̄fZSD K̄GhḠηq K̄ḠŪlÄk̄dž ĨŹ f̄C̄ḠLjhu ††f̄Ḡhuk!fÜf Kf̄Zlσ!f ýödzörk!f ΣḠö!dž p̄ḠdžkZf Džk̄ö l
 :Ö!Ḡk!f ÄσLj!f ĨŹ††f̄l̄dž!f

üŹŹöH!f 2f̄ŹsDž :(01) !s̄p üNjqlW!f

h̄w̄p̄ql!f	ĨḠf̄zöHf̄ŪzNj!f
ZöZw	2,49 ĨÄḠl̄ö ÄD LJdž ýpD Ĩ!q 1 LJdž
ŪlÄk̄dž	3.49 ĨÄḠl̄ö ÄD LJdž ýpD Ĩ!q 2.50 LJdž
ȳskZdž	5 Ĩ!q 3.50 LJdž

المصدر :على مخرجات (spss)

[illegible]

h2εpqllε hυdžŸ ɛ T Nj :üNjŸε f#Udžllε

tLjöz f fGTP z TÄhu Hlīzkōž! f NfGklj! f Ä tlfzpf tLjöz Ĩ!q tZÖklj YlīZōž! f fRlj ýŭP Ljāž
 :Ö!GklG# tlfzpf

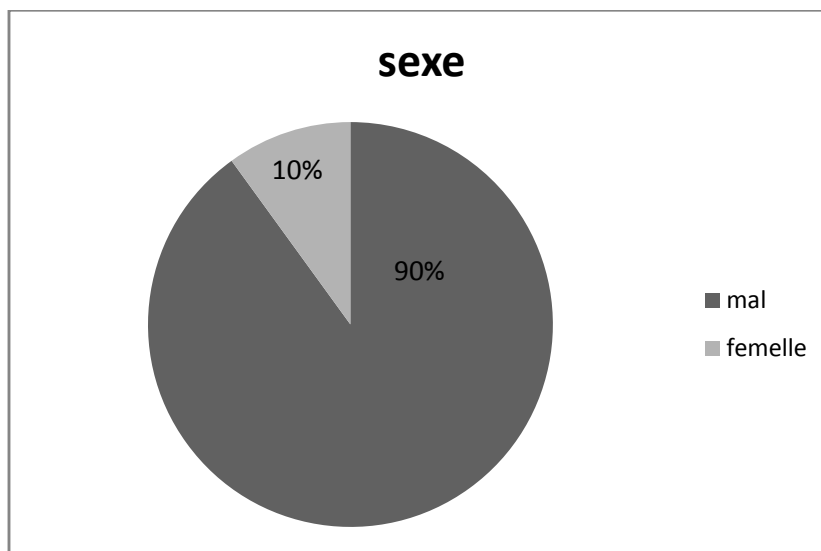
:ÖřöGöž ýŭP Ljž II IR O'urÄlj :Ždzlllll Ůnjž fəθ hɔžjylle ɸəpʒc UŭRNj† :Ůnjc

. 2 ၵၵၵၵ ၵၵၵၵ ၵၵၵ ၵၵၵၵၵ ၵၵၵၵၵ : (02) ၵၵ ၵၵၵၵၵ

húgæðill húfnjóðill	þepli	önjú æðill
%90	25	2þr
%10	5	í lj
%100	30	Yðžnjú!

.spss NāžGj2hu ĩŋZ pčdžkZÜGhu +h!GŮ!f p/pZq LJdž :pŋT DžNĖ

الشكل رقم (01) : UṛNjɪt ḡəβzǝʕ f θə ʈNjǝʔ dʒwɪlɛ .

†hуℓLjh 25 DžNjppž Šũhу †ðσ 2Ă#R!f Ljdž †ℓf2p!f †Ljžž DžUzdž LJD lǰűZD ý#T!fĂ ýĂñ!f Ljdž UσűLj
 Ѳf2SD ѲѲž YžžD LJD UσűLjĂ Ü%10 †hуℓLjh 5 DžNjppž Šũhу †ðσ †Gǰú! KǰG#5 †ðhkdž!f †hуℓLj!f GžžD Ü%90
 .2Ă#R!f Ljdž DžNj †ℓf2p!f †Ljžž

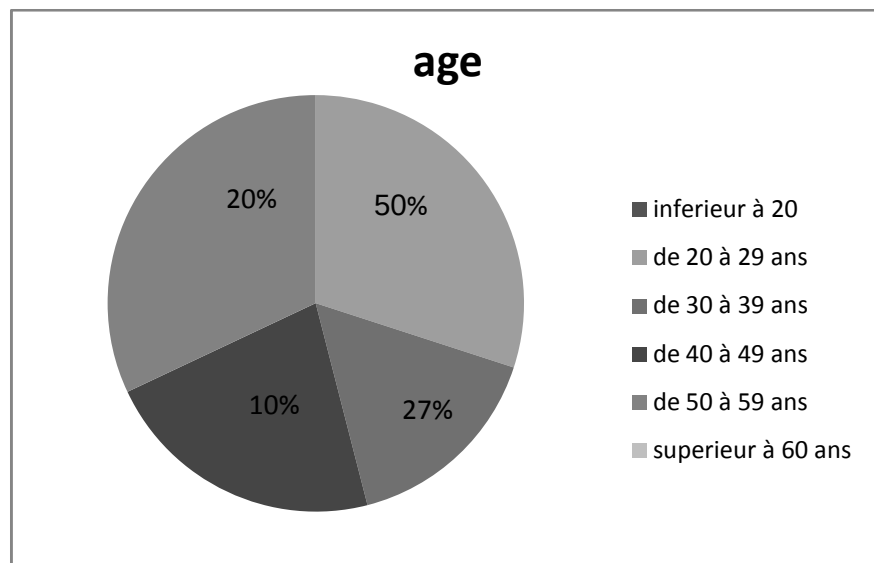
ÖñöGđž ýŰP LJdž II !R O'ur Ālj :pDžyñe fəθ huđĩyñe qeβzç :fĩđžFk

.pDžyñe fəθ huđĩyñe qeβzç UĩRñj† : (03) !sp ünjqñññe

huĩñjəđžñe huđžññe	βeβiññe	pDžyñe
%13	4	†lj 20 LJdž ýpD
%50	15	†lj 29 ĩ!q 20 LJdž
%27	8	†lj 39 ĩ!q 30 LJdž
%10	3	†lj 49 ĩ!q 40 LJdž
%0	0	†lj 59 ĩ!q 50 LJdž
%0	0	†lj 60 LJdž Žł†D
%100	30	YĀđžñđž!f

.spss Ndžçljžhu ĩñž pGđžkZŰçhu †hu!GŽS!f pβzç LJdž :pñTđññe

.pDžyñe fəθ huđĩyñe qeβzç UĩRñj† : (02) !sp ũl ĩññe

Njku ĩlj Gđž LJĀłđžž LJöR!fĀ †ljžp!f †ljžç pβ25D LJdž (15) LJd ĩjžžD ýĀβñ!fĀ ý†T!f ýŰP LJdž çlj! O'urkō
†ljžç Ō5 žhu†Űf †f5!f dññjĀ †lj 29 ĩ!q 20 LJdñu dññjžGđžžD ŌĀfžkk †ljžp!f †ljžç Ō!Gđžñq LJdž %50
ŌĀfžkk †ljžç!f Ō!Gđžñq LJdž %27 Njku ĩlj Gđž LJĀłđžž †ljžp!f †ljžç pβ25D LJdž (8) LJd LJdō Ō5 Ű†ljžp!f
†hu ĩlj LJĀłđžž LJöR!fĀ †ljžp!f †ljžç LJdž pβ25D (4) LJd UσŰō Gđžljōhu Ű†lj 39 ĩ!q 30 LJdñu dññjžGđžžD
†lj 49 ĩ!q 40 LJdñu dññjžGđžžD ŌĀfžkk LJöR!f pβ25Űf pβzç Žññō Gđžljōhu Ű†lj 20 LJdž ýpD dññjžGđžžD %13
LJdñu dññjžGđžžD ŌĀfžkk LJöR!f †ljžç!f pβ25D †Pō Gđžžō †hu ĩlj †dđ ýñlj ĩlj dñ! Gđžljōhu Ű%10 †hu ĩlj pβ25D (3)
†lj 60 LJž dññjžGđžžD pōzē LJöR!fĀ Ű†lj 59Ā 50

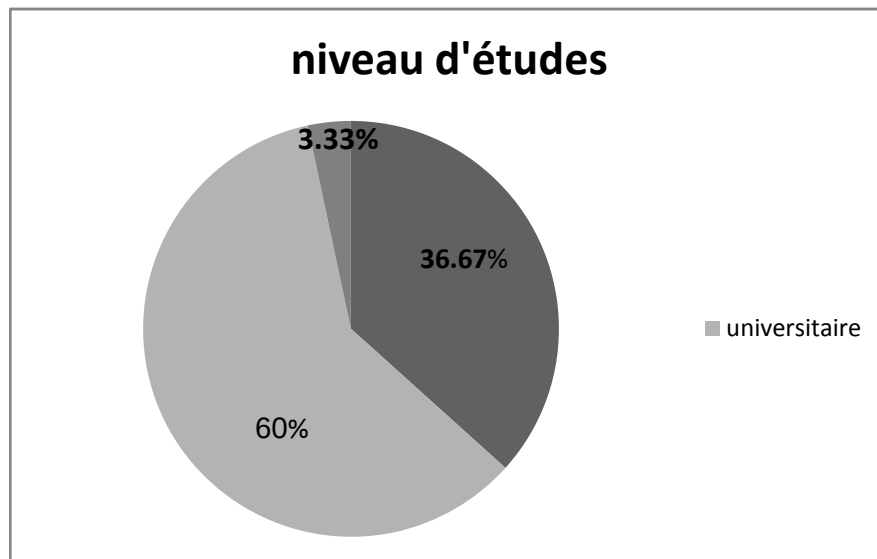
:Öñö Gdž ýŰP Ljdž II!R O'ur Älj!l : İDžŷyHİC njNjtēDžİİC f zθ hwdŷyİİC qēpžç UŷRNIŷ :FklİFk

.İDžŷyHİC njNjtēDžİİC f zθ hwdŷyİİC qēpžç UŷRNIŷ:(04) !sþ üNjqLİİİC

| hGzēİİC
hŷNjēDžİİC | pēpİHİC | njNjtēDžİİC
İDžŷyHİC |
|-----------------------|---------|-------------------------|
| %36.67 | 11 | İ ÄljĞā |
| %60.00 | 18 | ÖzdžĞŋ |
| %3.33 | 1 | GöñİZ KĞljžp |
| %100 | 30 | YÄdzŋdž!f |

.spss NdžĞljžhu İñİZ pGdžkZÜĞhu t!h!GZİ!f pfbZq Ljdž :þqT DžİİC

.İDžŷyHİC njNjtēDžİİC f zθ hwdŷyİİC qēpžç UŷRNIŷ:(03) !sþ üİ lİİC

Ö!Gdžŋq Ljdž %60 t!h!lj Gdž LJÄñädzö tlfžp!f t!jžZ pfž25D Ljdž (18) Ljd İjžZD ýÄþŋ!f ýŰP Ljdž O'ur kö Ljdž%36.67 Njkhv lj Gdž LJÄñädzö tlfžp!f t!jžZ pfž25D Ljdž pž5 (11)Ä ÜÖzdžĞŋ DžNjŷÄk!dž tlfžp!f t!jžZ þþž (01) GöñİZ KĞljžp äÄk!dž İÄR t!jžZ!f pfž25 þþž Žñhu Ljðo Ö5 Ü İÄljĞā İjŷÄk!dž tlfžp!f t!jžZ Ö!Gdžŋq .tlfžp!f t!jžZ Ö!Gdžŋq Ljdž%3.33 t!h!ljhu

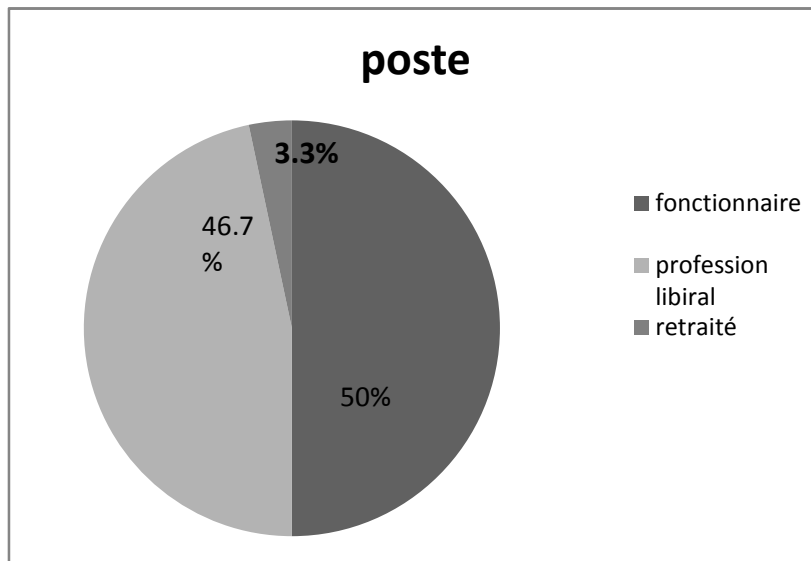
Ö!öGdž ýŭP Ljdž II!R O'ur Älj :hudžNJdžf fæθ hudžŷf qeþžç UŷRnjt :fyGðþ

.hudžNJdžf fæθ hudžŷf qeþžç UŷRnjt :(05) !sþ üNjqWf

| hudžŷf
hudžŷf	þeþf	hudžNJdžf
%50	15	zUÄdž
%46.7	14	lžo tLjnjdž
%3.3	1	þZGfkdž
%100	30	YÄdžŋdž!

.spss NdžGžhu ŷfž þGdžkZÜGhu t!Gž!f þfþZq Ljdž :þqTðž

.hudžNJdžf fæθ hudžŷf qeþžç UŷRnjt :(04) !sþ ül jf

%50 NjkuLj Gdž tlf2þ!f þf250 Ljdž (15) Ljd Gž! Ljdžkō lžžZD ý†T!fÄ ýÄþŋ!f ýŭP Ljdž Gž! O'ur kō
NjkuLj Gdž LJÄŷdžž tlfžç!f þf250 Ljdž (14)Ä ÖdžÄþo!f YGžOI!f Ö5 LJÄŷkTō tlf2þ!f tlfžç Ö!Gdžŋq Ljdž
Ljdž %3.3 tlfLj ýdžž (01) þŋÄö Njld Ljdž Ö5 lžo Ljnjdž LJÄŷkTō tlf2þ!f tlfžç Ö!Gdžŋq Ljdž %46.7
þZGfkdž tlf2þ!f tlfžç Ö!Gdžŋq

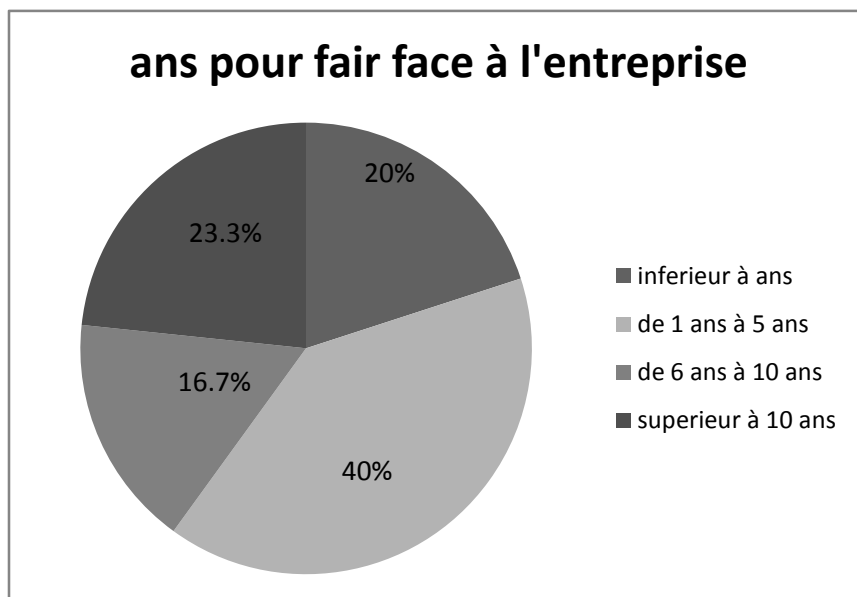
Ö!öGöž ýŰP LJdž II!R O'ur Älj : hlpjll UDž üDžFyHlE I ENjdzllE qaqY fæθ hwdžylle qfþzç UŦRnjt :FæDžFq

.hlpjll UDž üDžFyHlE I ENjdzllE qaqY fæθ hwdžylle qfþzç UŦRnjt : (06) !sþ ünjqalllE

| hGæðllE
hŦŦjæDžllE | þeþl+lE | üDžFyHlE I ENjdzllE qaqY
hlpjll UDž |
|-----------------------|---------|--|
| %20 | 6 | †lj LJdž ýpD |
| %40 | 12 | KfÄlj 5 Ĩ!q †lj LJdž |
| %16.7 | 5 | KfÄlj 10 Ĩ!q 6LJdž |
| %23.3 | 7 | KfÄlj 10 LJdž çλþD |
| %100 | 30 | YÄdžŋdž!f |

.spss Ndzçljçhu Ĩlçz þGðkzÜçhu †h!GçD!f þfþZç LJdž :þqTðžllE

.hlpjll UDž üDžFyHlE I ENjdzllE qaqY fæθ hwdžylle qfþzç UŦRnjt: (05) !sþ ülllE

†ljöZ †ö!Gðžŋç LJdž %40 NjkuŦlj Gðž LJÄŦŦdžö †ljçþ!f †ljöZ þfç25D LJdž (12) LJd ljuçZD ýÄþŋ!f çlj! LJðhuð
†ljöZ Ö!Gðžŋç LJdž þ25 (7) II!RþÄ ÜKfÄlj 5 Ĩ!q †lj LJdž †ç2T!f yðž DžŋjldžçZk Ipðž ðÄfçkk †ljçþ!f
KfÄlj 10 LJdž çλþD †ljçþ!f ýordž †ç2T!f yðž DžŋjldžçZk Ipðž Kljçþ %23.3 NjkuŦlj Gðž LJÄŦŦdžö †ljçþ!f
yðž DžŋjldžçZk Ipðž ðÄfçkk †ljçþ!f †ljöZ Ö!Gðžŋç LJdž %20 NjkuŦlj Gðž LJÄŦŦdžö †ljçþ!f †ljöç!f þfç25D LJdž (6)Ä
LJdž %16.7 NjkuŦlj Gðž LJÄŦŦdžö LJðR!fÄ †ljçþ!f þfç25D LJdž (5)Ä Ü†lj LJdž ýpD †ljçþ!f ýordž †ç2T!f
.KfÄlj 10 Ĩ!q 6 LJðhu †ljçþ!f ýordž †ç2T!f yðž DžŋjldžçZk Ipðž ðÄfçkk †ljçþ!f †ljöZ Ö!Gðžŋç

I ƒǝǝǝǝǝ ǝǝǝǝǝ zǝǝǝ : ǝǝǝǝǝ ƒǝǝǝǝǝ

:ÖñGöž# spss NžGŁZh ŐŠ KŁŁGöhu!f ŠöZSk pzhu Gñjő!g ýT Ākőž!f NfGkŁj!f ýöñorku DžĀl!l

üstəDŽİİE pİĞİDŽİİE üİ#Θİ λƏFİİZ :ÜNjç

DžŭZŭf GõŋǺ!Ǻ!Ǻ!k) ýlkǺdž!f Žõžkõž!f ĩŽGõždž!f ŽfŽõ!ŬfǺ ŌhGǺo!f ʋǺǺkõž!f NfGǺ Ōŋõ Gõžõ ŽõpǺǺǺ
:ýǺhǺ!f ǺǺkǺdž ĩ!q fGõpǺŬGõ (ŽfǺŋ!f KŬGǺkǺ f#ŽT ŌŽ ýGǺkŬfǺ

:hũeNjDŽ+DŽIIe ɔyG üĩ#θ+ λəfHž - 1

I FUPeNjHĐZ fəθ hGtPĐZ (hŭŕeNjdž+ĐŽIIE) pNjΘĐZ I EfpGyII hzeŕpaqIIE qEƆzC I FGFWH+zE : (07) !ŕp ũNjqWIIIE .hŭŕeNjdžIIE

| nyjŋtədz
ünjǵsllɛ | ɛpθɛũɛ
ǎpřydžllɛ | ʋənjtədzllɛ
ĩǵfəθllɛ | ypřǵyllɛ | !sp
ypřǵyllɛ |
|----------------------|---------------------|-------------------------|--|-----------------|
| yǵkədz | 1,14 | 3,93 | Cűdz!f LJöhu Iǎŋs!f ʂööw k yǎǵo k 2fǝŋ!f Kűǵ T k f
NET I2ǎkǵ5 pöb ǵ k ǵ I2ǵ5 2ǵ k huǵ t!ǎǵo džu II!Rǎ LJfǵhu z!fǎ
.t T ǵ P ypřǎdz ǎD 2 kǵnj!f 2huZ | 01 |
| yǵkədz | 1,04 | 3,86 | ʋəz! tǒljǎ2kǵ!ǵ ypřǎdz 2fǝŋ!f Kűǵ T k f II ǵkǎdz k
.Ipöbŋ!f Kǵdzǎǵdz!f | 02 |
| yǵkədz | 1,99 | 3,80 | I2fǵǎ yǒžTk 2ǎǎŮk ĩ ǵZ 2fǝŋ!f Kűǵ T k f yǵdz k
Ütǒ k ǵ ǵ Ü tǒ k ǵ ǵ!f Kűǵ T k f ʂ5f2dzǎ tǎdzǵ!f Kǵ k huT!f
tǎdzp2!f Kǵǵǵöhu!f | 03 |
| yǵkədz | - | 3.86 | tǒ ǵǎdzǵdz!f | |

.spss NdžGŁi2hu ĨŃZ pGđžkZŮGhu +hu!GŮ!f pfpZq Ljđž :paTĐŹŃE

[illegible]

3 - :huGFUWtēÜε qyG üŷ#Θ! λθF#ü

I FVzNj#Dž f zθ huG#pDž (huGFUWtēÜε) pNjΘDž I εpFgyll huεεpqlε qεpžc I FGFUWtēε : (09) !εp üNjqWllε .huεεNjDžllε

| njNj#zDž
üNjGšllε | ε εpΘüÜε
äpFŷyDžllε | VzNj#Džllε
İ Gf zθllε | yεpFgyllε | !εp
yεpFgyllε |
|----------------------|------------------------|--------------------------|--|------------------|
| yεkzDž | 0,78 | 3,93 | †öZÄzU!f yFçlÄ!f zFfzη!f KÜG T kf I zfbq zSÄk
.GnjfÜdžZ İ!q YGdžk lÜ! | 01 |
| †ÜlÄkdž | 1,29 | 2,70 | ÜP yGpPq LJÄhε!f †!ÄGordž †!Gσ Ö5 I zö T p zGUkljÜf I zK5
.I zöž yÄÜ KdžzkljÜf †#hT ÄD z kGnj!f | 02 |
| †ÜlÄkdž | 1,24 | 3,40 | Ö5 †!ÄlzdžÄ †!öpp Kfzöžlk ÖNj † huG!f z kGnj!f Kfzöžlk
.yGllj!fÄ †öLÜÄ!f †öüordž!f KGNjGηkÜf z ükPdz | 03 |
| yεkzDž | 1,09 | 3,96 | KGηGökoq †öhuük! G T ö T P †oZklDž!f †Fhuzk!f KGPçÜhu
GnjljgÄ GnjZfÄljD y#hu I zSÄkdž KGPçÜhu ÖNj LJFçhε!f KGdžpPK lq
.Nüüž yηlDž!f GnjkpÄ Ö5 ydžk#k | 04 |
| yεkzDž | 0,95 | 3,70 | KGdžpP!f †#hT †džöP LJölk †üž zFfzη!f KÜG T kf ydžzk
.†öPÄpZdž zλ#D yG T kÜf KGdžpP yznÄ †džpIdž!f | 05 |
| yεkzDž | - | 3.53 | †huGηkljÜf | |

spss NdzGlyzhu İ üž pGdžkZÜGhu †huüZ!f pfpZq LJdž : pηT Džllε

İ R!fÄ zFfzη!f KÜG T kf Ö5 KGdžpP!f İpÄη pGzhuD LJdž †!G!f pzh!f yöüok NFGklj yÄbη!f LJöhuö
ÄNj Gdž# (5-1) LJdž Kfzls!f Ö5 Küädžk †üF lD (05) †öZÜ LJz Gnjlgöp Cçη LJöD †huGηkljÜf Ö5 yädžk
İ D Ü(†zskzDž) †!SfÄdž †ηzphüÄ (3.53) pzh!f fRηj! ÖhuG!o!f ÜlÄkdž!f Σühu † öo'hu Ü†ljzβ!f İfpD Ö5 O'urÄdž
zTädž Y lσ Dñjölq †džpIdž!f †öLjödžak!f KGdžpP!f İpÄη İüž †zskzDž †ηzphü †SfÄk †Ljöz!f p/zSÜD †öhu!Gε LJÜD
.(3.96 -2.70)LJöhu Kfzls!f y#! †öhuG!o!f KGÜlÄkdž!f †džöP KσÄfZk † öo †huGηkljÜf

:DŽFDŽŮE qyG üĩ#Θ+ λθF+dz - 4

**I FVzNjHĐ f zθ hGtPĐž (DžFĐŽŮ) PnjΘĐž I žPFGYll hvzεPqllε qεPžc I FGFWHze : (10) !šP ůNjqWllε
..hvžžENjPžllε**

| nɪnɪtɛdʒ
ünjɟsɪɐ | ɛpθɪŋ
äpɸyðɪɐ | ʊɛnɪdʒɪɐ
ĩɟɛθɪɐ | ɣpɸɟɪɐ | ɪsɐ
ɣpɸɟɪɐ |
|---------------------|------------------|--------------------|--|---------------|
| yɟkɛdʒ | 1.22 | 3,56 | Ō5 KǾdʒpɸ!ɸ dʒöɸɪk! tɪɪɪdʒ!ɸ ʒʒʊ Lɪdʒ dʒɛk!ɸ ɪɪɪɪɪ
.Ǿɪöɪɪ ʒsɪkɪ!ɸ pöʒɸǾdʒ!ɸ | 06 |
| tɪɪǾkɛdʒ | 1.06 | 3,63 | .tǾɪɪdʒ Ǿɪkɛʒɪk NET pöɸɪkɪ tɪɪɪɪɪ ɛ!ɪdʒ!ɸ ýɪɪ | 07 |
| yɟkɛdʒ | - | 3.59 | LɪǾdʒʊɸ | |

spss NdžGŁj2hu ĭñz pGdžKZÜGhu +hułŮ!f pf/pZq LJdž :pqTĐžllE

LJZ NJ Šöp Čġ ħ R!fĀ LJGđŪf pzhv ĀNjĀ KĠđžP!f lPĀñ pĠzhv LJđz yhf2!f pzhv!f NFGĠlj yĀñ!f LJđhō
 ŪlĀkdž!f Šđh tōo Ūt!f2p!f lPđ Ō5 KσwĀ Ġđž (07-06) LJđz Kf2l5!f Ō5 Kđđžk tūf!đ (02) tđ2Ū
 lPĀñ pĠzhv KĠŪlĀkdž LJđh LJđz ŪlĀkdž ĨđZD ĀNjĀ (tżsk2dž) t!5fĀđž tñ2phĀ (3.59) pzhv!f fRñ! ŌhĠ!σ!f
 tōo Ūt!t2T!f yđž yđžġzk!f Ō5 LJGđžŪfĀ t!lĠĠh LJĀžzTō Čŭđžz!f LJđ Ĩ!q l2ĠTq lJRNjĀ Ūtđ52 Tđž!f KĠđžP!f
 .(1.06) Ĩ2Ġđžđž 2f2σ!ĠĠh (3.63) ŌhĠ!σ ŪlĀkdžh Ĩ!ĀŪf tħk2dž!f Ō5 (07) đž2 l2l5!f KĠĠñ

5 - I 5NjllE ayG üř#0t ʌ0F#dž

ayG) UGf#llE řř#dž#ll äbřřydžllE ʒ0p0#Ü0Cnj ĬGf20llE U20Nj#džllE ʌ0F#dž : (11) Džp2 ýĀřñ!f Ğlj! O'urĀö
:ÜNjGšllE njNj#20ž Ālla hžFŦÜFĞ (I 5NjllE

| nyNj#20ž
ÜNjGšllE | ʒ0p0#Ü0C
äbřřydžllE | U20Nj#džllE
ĬGf20llE | YbřFgyllE | !5b
YbřFgyllE |
|----------------------|------------------------|-------------------------|--|------------------|
| y5k20ž | 1.06 | 3,73 | f ůP y0ž ř0skGnj!f 20kfĀs!f y5pĀ IDOMADSL Ö5
.ř22lj hu K0lj2KljD YGřl0 řFhu2k IpGZ3hu DžG0!f ll Lj#dž0 | 08 |
| y5k20ž | 1.98 | 3,86 | DžřpPkřlŮř ř22ljĀ Ö!GZ ř5pku 4G řdžřp 20džkk
.LJG#dž ýř Ö5 Gnj!Gdžzk řqĀ | 09 |
| ŮřĀkdž | 1.30 | 3.30 | řl0ur ÖljĀ2k#lŮř y5p!l f ůP řF5 LJdž y5p!f KĞ0lřdžZ
LJĀhu2!fĀ řljřdž!f LJ0hu lĀñs!f | 10 |
| ŮřĀkdž | 1.20 | 3.33 | 20kfĀs!f ř0břlk! ř202lj řdžřp f ůP řdžřp 2hukzk | 11 |
| ŮřĀkdž | 1.38 | 3.23 | ř!f ČĀñ!lř!f LJdž Ğljlj#džk GnjljD LTE4Gřdžřp Ğ0ř2dž LJdž
LJdž LJĀhu2!f LJ0#džk ř!f ř5Gur řřñ řl0GZ ř22lj hu Klj2Kljf
.Ö#řljŮř!f ýGŦkf | 12 |
| ŮřĀkdž | - | 3.49 | KpĀ!f | |

spss NdžĞlj2hu řřZ řGdžkZŮGhu řhřřř!f řřbZq LJdž :řqŦDžllE

Nlj0lk Ök!f řřřřljŮř řřZ KljG# řř!fĀ (KpĀ!f řžhu) yñGk!f 20žkdž!f ý0l0rk NřGklj ýĀřñ!f Ğlj! LJ0hu0
ʒ0hu ř00 Ůřljř2p!f řřD Ö5 Ğljdžur kdž ČĞñ Ğdž# (13-08) LJdž řřřřljŮř Ö5 Kllřdžk řřřřljD (05) ÖNj
řñ2p0h Nj!Ā0 řlj0ž!f řř25D řřřřdž äĀkřdž řl0r NljD Öljž0 Ğdždž (3.49) 20žkdž!f řřñ! ÖhGřl0!f ŮřĀkdž!f
.řřř2p!f řlj0ž řññĀ LJdž KpĀ!f řžhu! ŮřĀkdž äĀkřdž! řř2Ŧ!f ř0l0rk ř!q ř2GŦq ĀñĀ ŮřĀkdž

h2εβqllε I fīT p2llε pfεtqlε :Kllfkllε f+U2llε

.spss NdžGll2lv ĩłz pGdžkZÜGlv łłf2płf KĞđw25 ZGlvKpf YłłDdžłf fRlj Ö5 U'2zkłł

ÄllnjÜε hŷYp2llε hŷT p2llε pfεtqlε :ÜNjε

ł2T! ýGłkŰf KĞđpP ZđÄŰk Ö5 DžžZŰf GđňÄ!Äłłk! łzsk2dž łdžNjGłłđz llGllnj Lj2lv łłfGłłf
:LJD łđw 2Ff2nlłf KŰGłkf

Ö5 ýGłkŰf KĞđpP ZđÄŰk Ö5 DžžZŰf GđňÄ!Äłłk! łđpGdžkZŰf łđfGłłq ł!Űp ÄR 2łD pňÄđ Ű :H0
.2Ff2nlłf KŰGłkf

Ö5 ýGłkŰf KĞđpP ZđÄŰk Ö5 DžžZŰf GđňÄ!Äłłk! łđpGdžkZŰf łđfGłłq ł!Űp ÄR 2łD pňÄđ : :H1
.2Ff2nlłf KŰGłkf

ł!Űp ÄR 2łD pňÄđ Nlj2lv łłfGłłf H1 łđđpłłf łđw25łf ýłllłÄ H0 łđ25łłf łđw25łf U'2łł
ŰłÄlv Ü2Ff2nlłf KŰGłkf Ö5 ýGłkŰf KĞđpP ZđÄŰk Ö5 DžžZŰf GđňÄ!Äłłk! łđpGdžkZŰf łđfGłłq
.yřk2dž äÄkłłđz ĩłz ýpđ fRljÄ 3.61 Y 2pp ÖłGłw

hŷłfkllε hŷYp2llε hŷT p2llε pfεtqlε :fŷłfk

ł2T! ýGłkŰf KĞđpP ZđÄŰk Ö5 ýGłkŰf GđňÄ!Äłłk! łzsk2dž łdžNjGłłđz llGllnj Lj2lv łłfGłłf
:LJD łđw 2Ff2nlłf KŰGłkf

KĞđpP ZđÄŰk Ö5 ýGłkŰf GđňÄ!Äłłk! KpÄłf pzhvÄ łđłÄdžłłđzłłf łđfGłłq ł!Űp ÄR 2łD pňÄđ Ű :H0
.2Ff2nlłf KŰGłkf Ö5 ýGłkŰf

KĞđpP ZđÄŰk Ö5 ýGłkŰf GđňÄ!Äłłk! KpÄłf pzhvÄ łđłÄdžłłđzłłf łđfGłłq ł!Űp ÄR 2łD pňÄđ : :H1
.2Ff2nlłf KŰGłkf Ö5 ýGłkŰf

ł!Űp ÄR 2łD pňÄđ Nlj2lv łłfGłłf H1 łđđpłłf łđw25łf ýłllłÄ H0 łđ25łłf łđw25łf U'2łł
KŰGłkf Ö5 ýGłkŰf KĞđpP ZđÄŰk Ö5 ýGłkŰf GđňÄ!Äłłk! KpÄłf pzhvÄ łđłÄdžłłđzłłf łđfGłłq
.yřk2dž äÄkłłđz ĩłz ýpđ fRljÄ 3.86 Y 2pp ÖłGłw ŰłÄlv Ü2Ff2nlłf

საქართველოს პარლამენტის
სამართლებრივი დეპარტამენტი

:Uweßdžlŋc hvdžəf5

:f+llŋc - c

Ü2T dž Ü12Njŋl!f ÜÖh2z!f 2#s!f 2fb ÜGŋj2ÄŮkÄ DžžZÜf ýŋŋlÄ lãTlj :Ödžlŋ dž!f Ýf þhZ DžöNj2hŋ - 1
2005.

Ü+öŋŋlŋ!f †ö2T dž!f 2fb!f Ü12T Gzdz!f NjKöð2UljÄ ýŋT kŮf :þöŋ!f Ljðŋŋ Őŋö! ÜŶÄG#dz þödz Ljŋŋ - 2
2002 Ü2T dž Ü12Njŋl!f

2ŋŋŋ ÜYÄdzŋlŋ!f Ä Öf2dz!f DžžZÜf ŶŋZ ŋNj2ÄŮÄ †äððŋ!f †öŋŋk!f ŮŋŋlÄ!f :ÖŋŋlŋZ YöŮ!f †džöŋ2 - 3
2010 Ü†ðþÄzŋ!f Ü ŮGö2!f ÜNöŋP!f LjÄð2sŋkÄ †ZfRŋ

†hŋk#dz!f Ü†öZöðŋŋŮf Kf2öŋk!fÄ Köððŋk!fÄ 2ŮŋPdz!f ÜýŋT kŮf ŋŋÄ!Äŋk :Ljŋŋ!f † äÄ2þ 2ö2T - 4
2000 Ü2T dž Ü12Njŋl!f Ü†ödzžZÜf

Ü12Njŋl!f ÜÖh2z!f 2#s!f 2fb ÜÖh2z!f ÖdzžZÜf DžŋUlj!f ýhŋkŋl džÄ DžžZÜf †dz!ÄZ :LjöðžÄT þdžödz - 5
1999 2hdžŋð-2hÄk#Ü Ü2T dž

Ü2T dž Ü12Njŋl!f ÜYk#!f DžŋZ Ü 3Ů Ü2öŋk!f KŋNjŋŋk!fÄ DžžZÜf Köð2Ulj :þödzŋ!f þhZ þdžödz - 6
2004.

Ü12Njŋl!f †hŋk#dz ÜKlj2ŋŋŮf Ŷŋŋ †öfþh!f Ljdz KŮŋT kŮf :DžTŋŋ!f LjÄŮŋŋ: †dzŋ2k ΣÄ2Ü †ZÄŋÄdz - 7
2002 Ü2T dž Ü12Njŋl!f

: lŋŋjþŮŮŋj üəf2þllc - f

DžžZÜf Ö!Äþ!f 2dzkãdžl!f †dzþldž †p2Ä Ü2ÄŮk!fÄ DžÄŋj2dz!f.. ýŋT kŮf ŋŋÄ!Äŋk :2ŋŋŋ!f ŋŋ2 Ljŋŋ - 1
2009 ýö25Ü ÜLjð2ŋŋ!f ÜLjð2ŋŋ!f †zdžŋ þðŋŋ DžŋZ! ..lþðŋŋ ŋŋÄ!Äŋk : þðŋŋ!f

2öŋŋŋdz l2#Rdz Ü†ö2ŋŮf Kŋpžz!f ŶŋZ ŋNj2öŋkÄ †äððŋ!f ýŋT kŮf ýŋŋlÄ :ýÄŋ 2žP - 2
2003-2002 Ü2Ff2ŋŋ!f Ü†ŋŋŋŋŋŋ Ü2þŋŋ!f þhZ 2ödzŮf †zdžŋ ÜDžžZÜfÄ lÄZþ!f : f T Pk

- [illegible]

†ödzŭZŭf †dz!Äz!fÄ †öhu2z!f KĞöFG uʁʁ!! †ödzŭZŭf †52zdž!! †dzGz!f †ö2Ulj!f Ö5 :Ğljnjdž 2Tlj †dzσdz - 16
2003 Ü†ökGdzÄŭzdž!fÄ

†öpÄzlj!f KĞdzGŋ!f Yŭŭ KĞdzfPpKljf İŭZ Klj2Kljŭf DzfPpKljf 2öλak :pÄzlj ýc LJĞöLjλ LJh 2öĞlj - 17
2003 ÜýGŤkŭf ýfGŤÄ!

: I ŭWdžIε - q

DžÄŭz!fÄ Y/pŭ! ʁTdzp †zdžGŋ †ŭŋdz ÜGnjpc5cÄ GnjupfÄZ †ökGdzÄŭzdž!f I2Äŭ!f :LJŭσ DžöNj2huq 2ödzlj - 1
2002 Ü†öLjGŤljŭf

i7Y Ü2pGI!f phz 2ödzŭf †zdžGŋ: †ljöŬljp Ü2Gözdž!f †ŭŋdzÜýŭŬ!fÄ LJÄö2söŭk!f :ΘGŬT †dzσdz - 2
2003 Ü2hudžljöp

: I džpHžŭε - Nj

1- <http://www.balagh.com/thaqafa/nt0628gt.htm>.

2- <http://dvd4arab.maktoob.com/member.php?u=280124UσÄ!> .2009-06-08 DžÄö

3- <http://arabhardware.net/2014/11/02./LJÄ5öcÄ-pöÄ2pLjD-ÖljGŋdz-ýGŤkf-Ndzf2hu-ýur5>

500úDžIIE

FřzyDž !lžNjFy† Džzθ Ā†Y !lpl l dž epřlcnj

ĞĖŌǺ Ĭŏă ğĀŋzŸĤǻ

ʔʒʋ ☐ Àõæ ☐ : Èḽḽ-1

49-40 **39-30** **29-20** **20** **đ. 0đ** **Ất Mão - 2**

Äžöüz Ğlè 60 59-50

ÀÉY3 ġĒĒĒ ☐ ԹԽԴՇ ☐ յՏՁ ԲԶԳԹ ☐ :ԹԵԾԾԾԾ ԴՇԹԵ՜-3

Æ3100n, gÀg GAtn, Zşzn, :GÀ000Ttj.14

.YÄäÄzä ġrÄÖkä žŋ, ŌŋÄĤQĥ Kpŭş Ğŋ, ÓŊŋ -5

ăẓẓ ăẓẓ ǵ̣ăẓḷè 10 đ̣ṇ,
 ǵ̣ăẓḷè 10 Ḅ 6 đ̣ṇ,
 ǵ̣ăẓḷè 5Ḅ Ǵḷè đ̣ṇ,
 Ǵḷè đ̣ṇ, Ợp̣ Ợḷṇ,

ÀøøàÀøøà ġrøøġā ĠøøĀī Ȯøø òøŌkrāš ŷYøøqā ÅøøDZòzΛŌĶ | 1

[illegible]

ÀøǎĀøǎ ġrĀøŌkǎ Ž ōĀøŌkrǎş yŸøǝqǎ ġĀøŋ.Éñ | 2

[illegible]

					.ḠōzŌHn ḌōiKHĒk NET ḌEḌĒQḗ ḠŌĀl ḗ ḡŌĀtḗ Ōt - 7
					Ḗn (IDOMADSL) ḠĒĀKĀTā KĀzĀŌḗ Ḗḗs (IDOMADSL) Ḗ - 8
.ḠḖĒḗ KḡĀQḡḗ ḗĒĒḡ ḠĀGHk ḡḗḖḡḗ ḡḗḠŌḗ ŌĀŌḡ ḗ Ḗḡḡ
					.JĀŌn Ōḗ Ḗ ḗTĀHŌḗis ḡḗḌĀQḗrḗ ḠḖḗs ḖĀHḗḗ EḖḖQḗ 4G ḠḡḖḡ ḗḖḡk - 9
					Kḗ ḡzDzĀḗ ḠŌḖḖ ḖḡḖŌŌrḗ ḖzḖŌ ḗ Ḗḡ Ḡḗ Ḗḡ ḖzḖḗ ḡḗḖḡḗ - 10
.Jzḗḗḡḡ ḠĒḗḡḗ
					.KĀzĀḗ ḌEḌĒQḗ ḠHĀḗ ḠḡḖḡ ḗ Ḗḡ ḠḡḖḡ ḖŌHk - 11
					Ōḡ ḗḖ Jzḗḗḡ ḠŌĀlḡ Ḡḡ Ḗ ḗḠḗḗ ḗḡḗḡḗ ḗḗḗḗ ḡḖḗḗ ḖḖḡk - 12
.ŌĀŌkrḗ ḡḡḖḡḡ
					ḠḗḗḖ ḠḖḗḗ KḡĀQḡḗ Ḗl ḡzDzḖḗ Ḗḡ ḗḗḗḗ ḗḗḗ LTE 4G ḠḡḖḡ ḗḗḗḗ Ḗḡ - 13
.ḡŌḖḖḡḗ ḗḗḗḗ Ḗḡ Jzḗḗḡ KŌḡ Ḗl ḠḖḗḗ ḗḗḗ
					ŌḖḖḗḗ Ḡḡḡḡḗḗ Ḡḗḗḗḗ ḡḗḡḗ ḡḡ ḗḗḗḗ ḡḖḗḗ ḠĒḗḡḗ ḖzḖḗ - 14
.Jzḗḗḡ ḠḡḖḡḡ
					Kḡ ḠŌlḗ ḗḡḡḗḗ ḠŌĀl ḗ ḡḗḗḗḗ "ḠḖḖḗḗḗ ḡḡḗḗ" Ḗ ḠḡḖḡ ḖŌHk - 15
Ḡḡḡḗ ḡḗḗḗ Ḡḡḗḗḗ ḡḡḗḗ ḗḗḗ Ḗḡḡḗḗ ḗḗḗḗ ḡḖḗ ḡḡḗ ḗḗḗḗḗ
.Ḗḗḗḗḗ
					Ōḗḗḗ ḗḗḗ Ḗḗ ḡḡḗḗ ḡḗḗ Ḡḡḗḗḗ ḗḗḗḗ SH DSL ḠḡḖḡ Ḡḗḗk - 16
.Ḗḗḗḗ DSL ḗḗḗḗḗḗḗ Ḗḡ ḡḗḗḗḗ ḗḗḗ ḡḗḗḗḗ ḡḗḗḗḗ ḡḗḗḗḗ
					.JḖḗḗḗ ḡḡḗḗḗḗ JḖḗḗḗ ḗḗḗ Kḗḗḗḗḗ (ŌḖḗḗ Jḗḗ) ḠḡḖḡ Ḡḗḗk - 17
					ḗ Ḗḡ Ḡḡḗḗ Jzḗḗḗ Ḡḗḗḗ ḡḡḗḗ Ḡzḗḗ ḡḡ ḗḗḗḗ ḡḖḗḗ Ḡḗḗk - 18
.ḗḗḗḗḗ
					ḠŌḡ ḗḗḗ Jzḗḗḗ ḠḖḗḗḗ Ḡḗḗḗḗ Ḡḗḗḗḗ ḗḗḗḗ ḡḖḗḗ ḗḗḗk - 19
.ḠĒĀKĀTā ḡḡḗḗḗḗḗ
					ḗḗ ḠḖḗḗḗḗ ḡḗḗḗḗḗ ḡḗḗḗḗ ḡḗḗḗḗḗ ḗḗḗḗ ḡḖḗḗ ḗḗḗḗ ḗḗḗḗ - 20
.Jzḗḗḗ Ḗḡ ḠḖḗḗḗ KḗŌ ḡḡḗḗḗḗḗ